

[Dokumen ini belum disemak]

PARLIMEN KESEBELAS

PENGGAL PERTAMA

MESYUARAT KETIGA

Bil. 58

Khamis

25 November 2004

K A N D U N G A N

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN (Halaman 2)

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan 2005

Jawatankuasa:-

Jadual:-

Maksud B.43

(Halaman 26)

Maksud B.47

(Halaman 83)

USUL:

Usul Anggaran Pembangunan 2005

Jawatankuasa:-

Maksud P.43

(Halaman 26)

Maksud P.47

(Halaman 83)

MALAYSIA**DEWAN RAKYAT****Khamis, 25 November 2004****Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi****DOA**

[Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]
mempengerusikan Mesyuarat]

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Peraturan Majlis Mesyuarat 12(1) yang ada sebut bahawa tiap-tiap persidangan Majlis hendaklah dimulakan pada pukul 10.00 pagi. Semalam dan hari ini saya rasa sudah terlewat, oleh kerana dalam kereta saya sudah dengar berita pukul 10.00. Tetapi semalam lewat pun saya datang Dewan bermula lima minit lewat daripada standard time. Sekarang pun lewat mungkin perlulah *synchronize* masa. Jangan kita Parlimen lewat daripada dunia dalam masa.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk] [Dewan riuh]*

Tuan Lim Kit Siang: Sudah 10.00 sudah berita pagi pukul 10.00 tetapi kita belum bermula.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat. Yang Berhormat.

Tuan Huan Cheng Guan: Jangan buang masa lagilah.

Tuan Lim Kit Siang: Diharap ini dibetulkan oleh kerana ini melanggar Peraturan Mesyuarat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat. Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang: Ya.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Pukul 10.00 tepat, loceng akan bunyi.

Tuan Lim Kit Siang: *[Menyampuk]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tak apa. Ini selepas baca doa dan sebagainya.

Tuan Lim Kit Siang: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Tuan Huan Cheng Guan: Tetapi 5.30 balik pun lambat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baik. Baik. Baik. Mesyuarat kita memang akan bermula pada pukul 10.00 tepat. Kalau jam kita ada sedikit masalah, kita akan betulkan. Baik, betulkan.

Tuan Lim Kit Siang: Kita pun belum bermula.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baik. Baik. Tetapi saya fikir ini tidak perlu menjadi suatu isu. Beritahu kepada kamilah. Baik, terima kasih.

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. **Dato' Seri Tiong King Sing [Bintulu]** minta Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar menyatakan:

- (a) apakah rancangan dan langkah-langkah kementerian bagi mengatasi pencemaran air sungai yang dihasilkan oleh pekilang-pekilang industri sawit dan industri pembalakan yang menggunakan sungai sebagai jalan utama di Sarawak, dan
- (b) adakah kementerian berhasrat untuk mengenakan caj perkhidmatan pengurusan kepada pembalak yang menggunakan sungai sebagai laluan utama mereka.

Setiausaha Parlimen Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar [Tuan Sazmi bin Miah]: Tuan Yang di-Pertua, setakat ini Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar melalui Jabatan Alam Sekitar telah melesenkan 26 buah premis kilang kelapa sawit untuk maksud mencegah pencemaran alam sekitar di negeri Sarawak.

Untuk maksud mencegah pencemaran sungai, standard pelepasan yang lebih ketat telah dikenakan. Pihak kilang juga digalakkan menggunakan semula effluent melalui proses kompos dan sebanyak 8 buah kilang telah diluluskan untuk menjalankan proses merawat effluent melalui proses tersebut.

Jabatan Alam Sekitar juga akan terus menjalankan pemeriksaan penguatkuasaan ke atas kilang-kilang kelapa sawit secara lebih kerap lagi dan kilang-kilang yang melanggar syarat lesen akan diambil tindakan perundangan. Di samping itu, dialog di antara Jabatan Alam Sekitar dan pengilang diadakan sebanyak dua kali setahun untuk menyelesaikan apa-apa masalah yang dihadapi.

Bagi soalan bahagian (b) mengenai caj perkhidmatan pengurusan kepada pembalok, ia tidak termasuk di dalam bidang kuasa kementerian. Terima kasih.

Dato' Seri Tiong King Sing: Terima kasih jawapan daripada Setiausaha Parlimen. Soalan tambahan, apakah tindakan kerajaan yang akan diambil untuk menjamin kualiti air di sungai-sungai yang telah dicemari agar penduduk-penduduk dapat menggunakan air terutama sekali penduduk-penduduk yang tinggal di kawasan pedalaman dan di kawasan perladangan. Terima kasih.

Tuan Sazmi bin Miah: Jabatan Alam Sekitar pada tahun 2003 telah membawa 2 pengilang ke mahkamah dan setakat hingga bulan Ogos tahun 2004, telah terdapat satu kes efluen yang dilepaskan ke dalam sungai telah melebihi had-had yang telah dilesenkan kepada mereka.

Untuk menjaga kualiti air sungai di lembangan sungai tersebut, pengurusan sungai secara bersepadu akan dibuat iaitu mengambil kira lembangan sungai tersebut bukan sahaja fokus kepada tempat-tempat tertentu sahaja dan ia akan mengambil masa yang agak panjang apabila ia tercemar. Tetapi bagi Jabatan Alam Sekitar, kita mempunyai pelan perancangan bagi merawat lembangan sungai tersebut dan ini insya-Allah akan dibentangkan dalam Rancangan Malaysia Kesembilan. Terima kasih.

Datuk Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Apabila Sungai Thames mati dahulu, kerajaan British berbelanja beratus juta pound untuk membaiki pulih River Thames. Maknanya memperbaiki pencemaran adalah jauh lebih mahal daripada menghalang daripada pencemaran.

Dalam konteks ini saya bertanya dengan pihak kementerian, adakah kementerian mempunyai senarai sungai-sungai di Sarawak dan sungai-sungai di Malaysia amnya dari Sabah sampai ke Perlis yang menunjukkan pencemaran sungai dan apakah langkah-langkah strategi yang telah dibuat dan dirancang bekerjasama dengan kerajaan negeri untuk menghindar dan membaiki pulih sungai-sungai yang telah tercemar ataupun bakal tercemar ini dan perancangan supaya pencemaran pada masa hadapan tidak berlaku.

Tuan Sazmi bin Miah: Kita mempunyai senarai lembangan sungai-sungai, tetapi setiap satu sungai itu kita panggil lembangan sungai di mana sungai-sungai kecil masuk kepada sungai-sungai utama. Saya tidak mempunyai maklumat yang menyatakan berapa banyak lembangan sungai tetapi seingat saya kita mempunyai lebih daripada 120 lembangan sungai di seluruh negara.

Daripada 120 lembangan sungai tersebut, kita mempunyai 9 lembangan sungai yang agak tercemar. Jumlah untuk membaik pulih sungai-sungai tersebut atau untuk menghidupkan kembali sungai tersebut adalah amat tinggi melebihi RM2 bilion untuk satu-satu buah sungai. Kita sudah memasukkan di dalam Rancangan Malaysia Kelapan untuk menghidupkan kembali 9 buah sungai tersebut tetapi kita tidak mendapat peruntukan yang mencukupi dan kita akan masukkan lagi dalam Rancangan Malaysia Kesembilan ini dan insya-Allah sekiranya diterima pakai, sekiranya kita mendapat peruntukan yang cukup, kita mempunyai perancangan untuk menghidupkan kembali 9 atau 10 buah lembangan sungai yang kini tercemar. Terima kasih.

2. Tuan Huan Cheng Guan [Batu Kawan] minta Menteri Pertanian Dan Industri Asas Tani menyatakan apakah insentif, bantuan dan kaedah-kaedah yang diambil oleh kementerian untuk membantu nelayan-nelayan di dalam Parlimen Batu Kawan bagi meningkatkan pendapatan mereka. Jika ada, sila nyatakan jenis bantuan yang diberikan, di mana dan kesannya.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani [Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim]: Tuan Yang di-Pertua, pihak kementerian melalui LKIM telah menyalurkan insentif dan bantuan melalui pelaksanaan program dan projek yang bertujuan untuk membantu nelayan-nelayan bagi meningkatkan pendapatan.

Bagi nelayan-nelayan di kawasan Parlimen Batu Kawan, program projek yang telah dilaksanakan adalah seperti berikut:

- (i) LKIM telah membelanjakan sebanyak RM367,250 bagi pembinaan unjam-unjam di perairan Pulau Aman untuk faedah seramai 200 orang nelayan di Pulau Aman dan kawasan di sekitarnya. Pembinaan unjam-unjam ini berjaya meningkatkan hasil tangkapan nelayan pantai dan seterusnya menambah pendapatan mereka dan pendapatan mereka dianggarkan telah meningkat dari RM500 ke RM1,000 sebulan.
- (ii) LKIM telah membina pusat memproses belacan di Pulau Aman dengan kos sebanyak RM20,000. Projek ini memberi punca pendapatan sampingan sebanyak RM150 sehingga RM200 sebulan kepada seramai 5 orang pengusaha belacan dari

kalangan nelayan. Di samping itu, ia juga mewujudkan peluang pekerjaan kepada anak-anak nelayan.

- (iii) bantuan insentif peralatan berupa sampan fiber di mana enjin sangkut dan pukat secara percuma telah diberikan kepada seramai 4 orang nelayan di Pulau Aman bernilai RM16,000. Bantuan ini telah berjaya meningkatkan pendapatan nelayan dari RM500 kepada RM800 sebulan. LKIM telah mengenal pasti seramai 78 orang lagi nelayan yang layak diberi bantuan insentif peralatan ini dengan anggaran jumlah bantuan berjumlah RM390,000.
- (iv) LKIM juga telah mengenal pasti seramai 33 orang nelayan yang layak untuk diberi pinjaman tanpa faedah di bawah Program Dana Nelayan yang dianggarkan berjumlah RM400,000. Pinjaman ini disediakan bertujuan untuk meningkatkan hasil penangkapan melalui pemodenan bot dan peralatan sedia ada serta menggunakan teknologi moden dalam penangkapan ikan. Usaha-usaha juga dilaksanakan untuk membebaskan nelayan daripada ikatan orang tengah dengan menggalakkan persatuan nelayan untuk memasarkan hasil tangkapan nelayan.

Kesemua bantuan dan program yang telah dilaksanakan oleh LKIM telah berjaya meningkatkan pendapatan dan taraf sosioekonomi nelayan khususnya nelayan di kawasan Parlimen Batu Kawan. Terima kasih.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Menyampuk]*

Tuan Huan Cheng Guan: Nanti, 'tanche, tanche' dahulu.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat. Yang Berhormat. Yang Berhormat cakap apa?

Tuan Huan Cheng Guan: *[Ketawa] [Dewan riuh]* Terima kasih kepada Setiausaha Parlimen dan juga saya ucapkan terima kasih kepada pihak kementerian. Pihak kementerian memang amat prihatin. Kalau ada lebih yang hendak bagi, boleh jugalah.

Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Soalan tambahan ini berhubung dengan pencerobohan nelayan asing yang sering berlaku di perairan negara kita. Keadaan ini telah menyebabkan sumber perikanan di perairan negara kita berkurangan dan juga pendapatan nelayan tempatan juga berkurangan.

Yang kedua, kehadiran nelayan asing juga menggugat keselamatan nelayan tempatan kerana ada juga di antara bot nelayan asing ini dilengkapi dengan senjata api. Kita tidak tahu dia nelayan asing atau lanun.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, soalan ataupun ucapan?

Tuan Huan Cheng Guan: Soalan. Saya cuma hendak tanya kepada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen, apakah kaedah dan tindakan yang diambil oleh kementerian bagi menyelesaikan masalah sedemikian, terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Terima kasih Yang Berhormat. Pertama sekali ingin saya ingatkan bahawa Dewan ini telah meluluskan Akta Maritim. Jadi itu adalah satu tindakan yang besar yang menggengbleng segala usaha Jabatan-jabatan atau agensi pelaksana untuk memastikan bahawa segala perairan di seluruh negara kita adalah dalam keadaan selamat dan terkawal. Namun demikian, Yang Berhormat, kita pun faham dan saya pun ada mendengar bahawa mereka ini juga membawa senjata api. Oleh yang demikian, memang kita selalu menyarankan dan menasihati kepada nelayan-nelayan bila pergi ke laut-laut dalam itu, kalau dapat secara berkelompok atau secara *group* sebab kadang-kadang atau selalunya mendapat masalah mereka telah jauh keluar daripada kumpulan yang ramai, mungkin hendak cuba mendapat ikan yang lebih banyak. Jadi ini adalah satu-satu usaha yang kita nasihatkan kepada nelayan-nelayan ini berwaspada dan berhati-hati dan kita memang mencari segala jalan dan usaha untuk memastikan bahawa nelayan kita sentiasa dalam keadaan selamat dan terkawal. Satu lagi memang kita selalu menyarankan melalui G to G supaya negara menghormati hak-hak negara masing-masing, supaya cubalah kita hadkan zon-zon tertentu sebab di lautan dalam itu memang telah ditetapkan zon-zon, walaupun tidak nampak secara garisan tetapi kita seharusnya menghormati khasnya jiran-jiran negara-negara lain. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Untuk soalan tambahan sahaja. Arau.

Datuk Seri Diraja Syed Razlan ibni Syed Putra Jamalullail [Arau]: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua. MCA Klang, lai.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, apa itu lai?

Datuk Seri Diraja Syed Razlan ibni Syed Putra Jamalullail: Pertama sekali saya ucapkan tahniah kepada Batu Kawan untuk menjadi, dengan izin, *world headquarters* untuk belacan [*Ketawa*] dan sama juga dengan Batu Kawan, Perlis ini adalah negeri kecil. Nelayan-nelayan kami yang dapat lesen untuk pergi jauh ke laut tu, dah pergi tangkap ikan di laut tu, bila hendak balik tu mesti melalui perairan Kedah, hendak balik rumah tu kena tangkap fasal masuk kawasan negeri lain. Nampak gaya mereka tidak boleh balik, mereka kena duduk di Siam. Ini masalah pada kami. Tolong tengok sikit, kalau boleh longgar-longgar sikit, kejit-kejit mata bagilah kami balik bila dah dapat tangkap banyak-banyak tu.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Apakah soalan Yang Berhormat?

Datuk Seri Diraja Syed Razlan ibni Syed Putra Jamalullail: Minta kebenaran, minta Setiausaha Parlimen menjelaskan cara mana untuk mengatasi masalah nelayan kami yang daripada Perlis. Boleh pi tak boleh balik. Terima kasih.

Datuk Hajah Rohani binti Haji Abdul Karim: Terima kasih Yang Berhormat. Mungkin ini adalah masalah dari segi pendaratan ikan sebab mesti melalui beberapa prosedur. Jadi sebab itulah mungkin digalakkan atau diharuskan melalui Kedah. Mungkin ini kita harus bincangkan, mungkin kita ada pendaratan sendiri bagi orang Perlis. Dia pergi ke laut dalam dan juga dia akan balik ke kampung dan bukan pergi Siam. Takut dia pergi Siam dan itu alasan sahaja. Dia tidak mendarat di Perlis tetapi dia balik ke Siam dahulu baru balik ke Perlis. [*Dewan riuh ketawa*] Tetapi tidak mengapa Yang Berhormat, kita akan teliti sebab segala masalah yang dirujuk oleh ahli Yang Berhormat memang kita anggap penting dan kita sama-sama akan mencari jalan penyelesaian. Terima kasih.

Soalan No. 3 – Y.B. Datuk Haji Astaman bin Abdul Aziz [Titiwangsa] tidak hadir.

4. **Tuan Che Azmi bin Hj. A. Rahman [Kuala Nerus]** minta Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi menyatakan adakah kerajaan atau Pos Malaysia bercadang untuk membina pejabat-pejabat pos yang baru di Kawasan Parlimen Kuala Nerus. Kalau ada di mana dan bilakah pembinaannya akan dimulakan.

Timbalan Menteri Tenaga, Air dan Komunikasi [Dato' Shaziman bin Abu Mansor]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Untuk makluman ahli Yang Berhormat, Pos Malaysia Berhad (PMB) sememangnya bercadang untuk membuka sebuah pejabat pos baru di Pekan Batu Enam, Kuala Nerus, pada awal tahun 2005. Sehubungan itu, pihak pengurusan Pos Malaysia Berhad kini sedang dalam usaha untuk mencari tapak dan bangunan yang sesuai untuk disewa. Pada masa sekarang para pelanggan boleh mendapatkan khidmat kaunter di Pejabat Pos Manir dan Cabang Tiga yang masing-masing jaraknya hanyalah 5 km dan 6 km dari Pekan Batu Enam. Terima kasih.

Tuan Lim Hock Seng [Bagan]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan: Pada masa sekarang Pejabat Pos di seluruh negara sudah menjadi kedai runcit, mahu bayar apa-apa pun dia sedia menerima, tetapi kakitangan kekurangan. Kadang-kadang Pejabat Pos pada masa-masa tertentu pelanggan-pelanggan akan *queue* sepanjang sampai keluar ke jalan raya. Ini berlaku khasnya di bandar-bandar yang kecil. Apakah kerajaan akan menambahkan kakitangan-kakitangan dan mengehendkan urusan Pos Malaysia ini supaya ia boleh memberi perkhidmatan yang memuaskan kepada semua pelanggan?.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih ahli Yang Berhormat. Untuk pengetahuan ahli-ahli Yang Berhormat, sebenarnya kebanyakan Pejabat Pos yang ada di negara ini terutamanya yang berada di kawasan luar bandar tidaklah memperoleh keuntungan apabila menjalankan operasi mereka tetapi menjadi satu dasar mereka untuk membantu masyarakat memudahkan mereka membayar bil seperti bil Tenaga Nasional, bil TNB, bekalan air, Astro, Digi, Celcom, Maxis, Indah Water dan sebagainya, maka Pejabat Pos memberi perkhidmatan memungut bayaran bil bulanan untuk orang ramai. Kalau hendak diikuti dari segi pendapatan, tidak sampai pun 50 sen untuk satu bil, kurang daripada 50 sen tetapi hanya untuk memudahkan. Pejabat Pos berharap sekiranya di masa akan datang kalau boleh Celcom, Maxis ataupun Telekom Malaysia menggunakan kedai-kedai telekom mereka sendiri membuka di setiap kawasan, ini akan memudahkan bagi Pos Malaysia dan juga memberi

kemudahan kepada orang ramai supaya tidak perlu menggunakan perkhidmatan Pejabat Pos untuk membayar bil-bil mereka. Ini hanyalah perkhidmatan untuk memudahkan orang ramai, bukan untuk mencari keuntungan. Terima kasih.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin [Jerai]: Terima kasih. Menteri pun ada mari, bagus Menteri. Terima kasih Timbalan Menteri.

Soalan tambahan. Tadi Yang Berhormat mengatakan bahawa Pejabat Pos bukan untung besar tetapi Pejabat Pos juga telah diswastakan, sudah tentu bila diswastakan menjadi sebuah syarikat dan hendak mencari keuntungan. Yang Berhormat kena sedar, di samping tidak mendapat keuntungan tetapi perkhidmatan, kalau kita sudah buat, perkhidmatan kita kena sesuai dengan apa yang kita lakukan. Sekarang ini orang kampung depa hendak ambil pencen atau apakah, macam dalam kawasan saya di Jeniang terpaksa keluar sampai ke Gurun dan sebagainya. Jadi ini menyusahkan. Kalau sudah tidak mampu, jangan terima. Buat setakat yang boleh. Kalau nafsu kata setakat itu, setakat tu. Jangan lebih-lebih.

Adakah pihak kerajaan, pihak Menteri yang ada akan mempertimbangkan supaya diadakan lagi? Jangan pos ini dimonopoli. Kita wujudkan satu lagi syarikat yang boleh menguntungkan dan bersaing dengan pos supaya ia menjadi satu perkhidmatan kepada rakyat yang terbaik. Ya? Konsortium kah, apa kah. Bolehkah Menteri? *[Sambil memandang kepada Menteri]* Sana? *[ahli Dewan ketawa]* Ini hari Menteri cuti, Timbalan Menteri jawab. Okay, okay. Tetapi hari ini

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Cukuplah Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Kita tanya Timbalan Menteri ha. Boleh jawab Timbalan Menteri. Terima kasih. *[Ketawa]*

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Terima kasih. Walaupun Pos Malaysia sebagaimana yang saya katakan tadi, tidak memperolehi keuntungan di pejabat-pejabat pos luar bandar tetapi pihak Pos Malaysia sentiasa cuba memberi perkhidmatan yang terbaik kepada masyarakat kerana itu menjadi tanggungjawab kakitangan Pos Malaysia. Sebagaimana cadangan Yang Berhormat, sekiranya ada syarikat-syarikat itu terserah kepada pihak kementerian yang akan dipertimbangkan sekiranya ada cadangan-cadangan pada masa-masa akan datang. Dalam masa yang sama, Pejabat Pos juga mengalu-alukan sekiranya ada di kalangan Yang Berhormat ada kawasan-kawasan yang strategik yang penduduknya agak ramai dan tidak ada Pejabat Pos yang berdekatan lebih 8 km hingga 9 km yang hendak dicadangkan untuk

didirikan Pejabat Pos mini untuk memudahkan orang ramai maka ahli-ahli Yang Berhormat boleh juga menulis surat kepada kementerian ataupun Pos Malaysia untuk kemudahan orang ramai asalkan lebih daripada 8 km dan anggaran transaksi di kawasan itu adalah lebih kurang 300 satu hari. Boleh dipertimbangkan untuk didirikan Pos Mini di kawasan-kawasan ini. Sekian. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Dato' Kamarudin bin Jaffar.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz [Sri Gading]: Boleh saya tanya, apakah jawapan ini sebagai jaminan bahawa permohonan itu akan dilayan?

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Apa soalnya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat hendak tambah apa? *[Bertanya kepada Yang Berhormat Tampin]*

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Dia tanya?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tak payahlah.

Dato' Shaziman bin Abu Mansor: Okay, okay!

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Saya rasa boleh dijawab. Ini satu kenyataan yang amat baik, kalau ada jaminan daripada Pos Malaysia.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ada peluang untuk Yang Berhormat mengemukakan perkara ini nanti. Baik.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Ada peluang, Tuan Yang di-Pertua? Inilah peluangnya!

5. Dato' Kamarudin bin Jaffar [Tumpat] minta Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri menyatakan keputusan sidang WTO di Geneva pada Julai 2004 dan apakah kesan kepada ekonomi negara.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri [Dato' Mah Siew Keong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Mesyuarat Majlis Am (*General Council*) WTO yang berlangsung di Geneva pada Julai 2004 telah bersetuju dengan rangka kerja untuk meneruskan rundingan berbagai hala bagi semua isu-isu di bawah pusingan Doha. *Framework* atau rangka kerja ini meliputi sektor barangan pertanian, sektor barangan bukan pertanian, sektor perkhidmatan dan fasilitasi perdagangan. Majlis Am tersebut juga telah mencapai kata sepakat ke atas dua lagi elemen penting dalam WTO iaitu isu-isu pembangunan dan isu-isu baru iaitu pelaburan, ketelusan

dalam perolehan kerajaan dan urusan kerajaan dan dasar persaingan tidak akan dirundingkan dalam pusingan ini. Keputusan oleh Majlis Am ini juga telah mengambil kira isu-isu penting kepada Malaysia khususnya dalam pembukaan pasaran bagi barangan pertanian, barangan bukan pertanian dan perkhidmatan. Dalam sektor barangan pertanian umpamanya, negara-negara maju telah bersetuju untuk melaksanakan pemotongan yang besar - satu *breakthrough*, dengan izin, - ke atas tarif-tarif yang tinggi dan pengurangan subsidi barangan domestik dan penghapusan subsidi eksport pertanian.

Dalam sektor barangan bukan pertanian, tarif akan diikat kepada kadar yang munasabah bagi negara-negara membangun dan mereka juga dibenarkan dikecualikan sebahagian peratusan tarif import daripada diikat. Ini akan memberi perlindungan kepada industri-industri sensitif negara.

Pada masa ini keputusan tersebut tiada mempunyai kesan kepada ekonomi negara. Kesannya akan dirasai selepas terlaksananya perjanjian terperinci yang dicapai kelak hasil daripada persetujuan rangka kerja ini. Malaysia akan memastikan keputusan rundingan seterusnya akan memberi kesan yang positif kepada ekonomi negara dan ini termasuklah pembukaan pasaran dan penurunan halangan-halangan perdagangan supaya barangan eksport pertanian, barangan bukan pertanian dan perkhidmatan dapat bersaing di pasaran antarabangsa. Terima kasih.

Dato' Kamarudin bin Jaffar [Tumpat]: Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri di atas jawapan yang diberikan itu. Sebagaimana kita maklum, negara kita adalah sebuah negara perdagangan yang agak besar di peringkat antarabangsa dan negara kita banyak bergantung kepada perdagangan ini untuk merupakan sumber negara kita yang sedikit sebanyak memberikan manfaat kepada rakyat kita. Soalan saya mudah sahaja. Iaitu dalam penglibatan negara kita dalam WTO ini, apakah dari sudut kementerian keuntungan yang paling besar dalam penglibatan kita itu? Dan keduanya, apakah kerugian yang paling besar daripada penglibatan kita dalam WTO itu?

Dato' Mah Siew Keong: Saya mengucapkan terima kasih di atas keprihatinan Ahli Yang Berhormat bagi Tumpat ke atas cabaran daripada WTO.

Dalam zaman globalisasi dan peningkatan liberalisasi perdagangan, ekonomi negara kita mencapai banyak cabaran dan kita akui bahawa industri yang tidak lagi

kompetitif telah mengalami masalah tetapi kita tengok secara keseluruhan Malaysia telah mendapat manfaat yang besar. *There are good and bad*, dengan izin.

Kita boleh tengok secara nyata bahawa ekonomi Malaysia bergantung pada perdagangan dan Malaysia adalah pengeksport yang ke-18 terbesar pada tahun 2003 dan eksport kita telah melebihi angka US100 bilion untuk kali pertama pada tahun 2003. Ini menunjukkan negara Malaysia mendapat banyak faedah dan yang lebih pentingnya pada bulan September 2004 ini eksport kita telah melonjak kepada 28% berbanding dengan September tahun lepas dan lebih dagangan iaitu 11 bernilai US7.3 bilion dicatatkan pada bulan September 2004. Ini merupakan lebih dagangan Malaysia yang ke-83 bulan berturut-turut dicatatkan sejak November 1997. Adalah memanfaatkan negara kita supaya WTO terus meningkatkan usaha membuka dan meliberalisasikan perdagangan. Dasar Malaysia ini adalah sentiasa liberal dan terbuka dan dasar ini telah menyumbang kepada pencapaian tahap pembangunan negara yang pesat. Terima kasih.

Tuan Lau Yeng Peng [Puchong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan. Sebagaimana yang kita sedia maklum, WTO merupakan satu forum pihak kerajaan untuk merunding perjanjian dan juga menyelesaikan satu konflik ataupun ketidaksefahaman perdagangan di antara kerajaan. Tetapi satu kecenderungan atau satu trend perdagangan sedang berlaku di dunia sekarang ini iaitu *Free Trade Agreement* (FTA) atau pun *Regional Trade Agreement* (RTA) dengan izin.

Sebagai contoh AFTA dan NAFTA ini, negara jiran kita sebagai contoh iaitu Singapura banyak mengadakan FTA dengan Amerika Syarikat ataupun Australia. Adakah dengan FTA ataupun RTA ini akan menjejaskan keberkesanan ekonomi kita? Adakah kerajaan atau kementerian mempunyai satu ketetapan bahawa ini merupakan satu trend yang berasingan ataupun satu forum yang berasingan daripada WTO?

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, baiklah. Cukup.

Dato' Mah Siew Keong: Terima kasih. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat bagi Puchong, sebenarnya FTA di rantau ini secara persendirian telah ditandatangani oleh negara Singapura dengan Amerika Syarikat pada tahun 2003. Selepas itu Singapura secara persendirian juga telah menandatangani FTA dengan beberapa negara maju. Tetapi Malaysia secara prinsip tidak membantah mana-mana anggota ASEAN yang ingin mengadakan perjanjian perdagangan bebas FTA dua hala dengan

negara-negara lain sekiranya ia tidak bercanggah dengan komitmen negara-negara tersebut di bawah WTO.

Tambahan pula, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perjanjian AFTA juga tidak menghalang mana-mana negara anggota ASEAN mengadakan perjanjian perdagangan dua hala. WTO pula membenarkan anggota-anggotanya mengadakan FTA dua hala semasa mereka dengan syarat FTA tersebut yang pertama meliputi sebahagian besar perdagangan – *that is substantially all trade*, dengan izin dan tidak meningkatkan halangan sedia ada kepada negara-negara ketiga, malahan perjanjian perdagangan dua hala merupakan salah satu daripada alternatif kepada sistem perdagangan pelbagai hala di WTO yang mana negara-negara boleh menggunakan untuk meningkatkan perdagangan antarabangsa dan pembukaan pasaran.

Pada masa ini Malaysia sendiri juga dalam proses perundingan FTA dengan beberapa negara seperti Jepun, India, Korea dan Australia. Dalam hal ini Malaysia berpendapat bahawa usaha mengadakan FTA ini adalah sepadan (*complimentary*) dengan usaha yang diamalkan selama ini menerusi WTO dan kita harap FTA akan menolong mempercepatkan rundingan WTO. Terima kasih.

6. **Tuan Liow Tiong Lai [Bentong]** minta Menteri Pengajian Tinggi menyatakan adakah kerajaan akan membina Universiti Perubatan baru untuk menampung permintaan yang tinggi dan membantu kerajaan menyelesaikan masalah kekurangan doktor.

Setiausaha Parlimen Kementerian Pengajian Tinggi [Datuk Dr. Adham bin Baba]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Kementerian Pengajian Tinggi amat menyedari tentang keperluan peningkatan peluang pengajian di dalam bidang perubatan. Namun begitu sebarang penubuhan fakulti perubatan baru memerlukan perbelanjaan besar. Paling kritikal adalah tenaga pengajar yang masih belum mencukupi di fakulti-fakulti perubatan yang sedia ada dan akan merumitkan lagi perolehan tenaga baru untuk fakulti perubatan baru tersebut.

Sesungguhnya, untuk makluman Ahli-Ahli Yang Berhormat, kementerian kini sedang berusaha mempertingkatkan kapasiti fakulti-fakulti perubatan yang sedia ada dengan meningkatkan bilangan tenaga pengajar, meningkatkan bilangan makmal dan peralatan agar setiap fakulti tersebut dapat meningkatkan bilangan pengambilan pelajar mereka pada masa akan datang. Namun demikian, perlu dinyatakan bahawa

peningkatan latihan merupakan salah satu penyelesaian sahaja kepada kekurangan doktor. Faktor-faktor yang mendorong doktor terus kekal dalam perkhidmatan kerajaan perlu juga diambil perhatian. Terima kasih.

Tuan Liow Tiong Lai: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Kerajaan telah membelanjakan kewangan yang begitu besar menghantar pelajar kita keluar negeri untuk belajar dalam bidang kedokteran ini. Bagi mengatasi masalah kekurangan doktor dalam negara kita bolehkah Yang Berhormat Setiausaha Parlimen memberitahu kita sama ada kerajaan akan membenarkan universiti-universiti asing untuk menubuhkan sekolah perubatan di Malaysia dan juga menggalakkan universiti swasta kita menubuhkan fakulti perubatan untuk menambahkan bilangan pelajar-pelajar perubatan. Terima kasih.

Datuk Dr. Adham bin Baba: Terima kasih Ahli Yang Berhormat bagi Bentong. Kerajaan akan membenarkan universiti-universiti asing untuk menubuhkan sekolah perubatan di Malaysia sekiranya ada permohonan untuk berbuat demikian. Walau bagaimanapun kementerian akan mempertimbangkan permohonan tersebut dengan mengkaji terlebih dahulu justifikasi dari segi keperluan, kedudukan lokasi, kesesuaian dan keupayaan pihak pemohon sebelum memberikan kelulusan.

Baru-baru ini kerajaan telah pun meluluskan sebuah universiti daripada Australia iaitu Monash University menubuhkan cawangan kampus iaitu fakulti perubatan di mana menjalankan program di Malaysia. Di samping itu kerajaan menggalakkan IPTS yang bertaraf universiti dalam negara ini menawarkan kursus perubatan dan sehingga ini terdapat lima buah universiti termasuk Kampus Cawangan Monash diluluskan permohonan untuk mengendalikan kursus perubatan. Universiti tempatan tersebut ialah International Medical University di Bukit Jalil, Asean Institute of Medicine Science and Technology Sungai Petani, Perak Medical College dan Universiti Kolej Daya Internasional

Di samping itu terdapat juga IPTS yang mengendalikan kursus perubatan secara usaha sama dengan rakan universiti luar negara dan dalam negara. Program usaha sama tersebut melibatkan :

- (i) Malacca-Manipal College dengan Manipal College University, India;
- (ii) Penang Medical College dengan Royal College of Surgeon Ireland dan Dublin;

- (iii) Allianza Medical College dengan Universiti Sumatera Utara; dan
- (iv) Tambahan IMU dengan 20 rakan usaha sama daripada Fakulti Perubatan di New Zealand, United Kingdom, USA, Ireland dan Australia.

Sekian, terima kasih.

Tuan Baharom bin Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan saya, ada sesetengah universiti swasta yang mengendalikan kursus perubatan di dalam negara ini memberikan kuota yang begitu kecil kepada pelajar-pelajar dari negara ini tetapi kuota yang begitu besar diberikan kepada pelajar-pelajar luar negara ini. Soalan saya, adakah kementerian bercadang untuk mengawal pengambilan ataupun kuota-kuota oleh universiti-universiti yang dibenarkan oleh Kementerian Pengajian Tinggi di dalam negara ini? Terima kasih.

Datuk Dr. Adham Baba: Terima kasih Yang Berhormat bagi Sekijang. Setakat ini terdapat sembilan buah IPTS yang bertaraf IPTS dan universiti telah pun menawarkan program perubatan dan jumlah ini merupakan separuh daripada jumlah yang ada dalam kursus perubatan di IPTA. Bergantung kepada tempat dan juga keperluan, kuota untuk masuk ke IPTS tidaklah dikawal oleh Kementerian Pengajian Tinggi kerana pelajar-pelajar memohon terus ataupun ditawarkan terus oleh IPTS tersebut.

Walau bagaimana pun, pihak kementerian mengambil perhatian terhadap cadangan Yang Berhormat dan kami akan memastikan bahawa pada masa yang akan datang, tempat yang telah disediakan akan memberikan manfaat sebaiknya kepada pelajar-pelajar. Sekian, terima kasih.

7. **Tuan Syed Hood bin Syed Edros** minta Menteri Pengajian Tinggi menyatakan apakah status terkini Jawatankuasa Tan Sri Murad yang telah diwujudkan oleh kementerian terhadap sekolah agama rakyat dan pengajian agama di sekolah-sekolah.

Menteri Pelajaran [Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein]: Tuan Yang di-Pertua, Kementerian Pelajaran Malaysia telah dimaklumkan bahawa laporan Jawatankuasa Tan Sri Murad tersebut telah pun siap dan diserahkan kepada Jawatankuasa Induk yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri sendiri. Cadangan oleh Jawatankuasa tersebut sedang diteliti dengan lebih terperinci kerana mempunyai implikasi perundangan dan juga implikasi kewangan.

lanya sudah pada peringkat akhir penelitian dan ketika ini Kementerian Pelajaran Malaysia dalam peringkat mengemas kini strategi pelaksanaan cadangan-cadangan tersebut.

Tuan Syed Hood bin Syed Edros [Parit Sulung] Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan tahniah kepada Kementerian Pelajaran kerana saya nampak hari ini *full quorum* – Yang Berhormat Menteri ada, Timbalan-timbalan Menteri ada, Setiausaha Parlimen ada dan lebih tahniah lagi Yang Berhormat Menteri yang menjawab.

Soalan tambahan saya, Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapat maklum balas daripada Menteri di atas kelewatan penyediaan laporan Jawatankuasa ini dan juga bilakah masa yang dapat ditetapkan supaya benda ini dapat dibentangkan kepada umum. Terima kasih.

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein: Pertamanya, tidak sia-sialah saya lantik Yang Berhormat Naib Ketua Pemuda Negeri Johor. Mengenai soalan tambahan tadi, pertamanya kerajaan tidak pernah dan tidak bertujuan dengan sewenang-wenangnya memberhentikan bantuan kepada Sekolah-sekolah Agama Rakyat. Bantuan terus diberikan kepada Sekolah Agama Rakyat sepenuh masa yang melaksanakan kurikulum KAFA.

Setakat bulan Januari tahun ini, bantuan sebanyak RM32 juta telah diberikan kepada 1,459 buah Sekolah Agama Rakyat KAFA. Pada masa yang sama kerajaan telah menawarkan kepada murid-muridnya belajar di sekolah-sekolah Kementerian Pelajaran di aliran perdana. Kepada guru-gurunya, perkhidmatan diberikan kepada skim yang disediakan oleh sistem perkhidmatan pendidikan. Sehingga 19 November 2003, bilangan murid Sekolah Agama Rakyat yang telah masuk ke sekolah aliran perdana ialah seramai 14,071 dan sehingga Julai 2004, seramai 1,187 guru Sekolah Agama Rakyat telah diterima berkhidmat di sekolah-sekolah Kementerian Pelajaran Malaysia manakala seramai 880 orang sedang mengikuti latihan perguruan di maktab-maktab perguruan.

Di samping itu juga, Kementerian Pelajaran telah menawarkan kepada sekolah-sekolah berkenaan menjadi sekolah bantuan kerajaan dan kita telah menerima

beberapa permohonan daripada seluruh negara untuk sekolah-sekolah ini menjadi sebagai sekolah bantuan kerajaan.

Akhirnya, usaha untuk memperkasakan sekolah kebangsaan sedang diusahakan dan di bawah program J-QAF, di mana tahun depan, insya-Allah kita akan melancarkan program ini dengan harapan sebelum anak-anak kita tamat pendidikan mereka di peringkat rendah, mereka dapat menguasai bacaan dan tulisan Jawi, khatam al-Quran, mempelajari bahasa Arab dan mantap menghayati amalan fardu ain akan dilaksanakan. Semua perkara ini diberikan ruang, masa untuk diterima oleh mereka supaya apa yang kita lakukan ini bukan dengan tujuan untuk menganiayai mana-mana pihak tetapi untuk memastikan bahawa anak-anak kita dan Sekolah Agama Rakyat tidak terpinggir, tersisih daripada kemajuan negara.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timur]: Saya tidak mahu ikut contoh Ahli-ahli Parlimen yang lain yang memuji Yang Berhormat Menteri oleh kerana dia datang untuk

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Soalan, soalan tambahan.

Tuan Lim Kit Siang: menjawab soalan oleh kerana ini tanggungjawab menteri-menteri. Selagi kita perlu puji Menteri datang ke Dewan ini, Parlimen ini bukan *First-World Parliament*.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Soalan tambahan.

Tuan Lim Kit Siang: Tanggungjawab menteri ialah untuk datang menjawab [*Dewan riuh*] bukan untuk memuji mereka oleh kerana mereka [*Disampuk*]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Saya cakap ini soalan tambahan.

Tuan Lim Kit Siang: Saya datang kepada soalan tambahan. Kalau ini boleh menjadi soalan tambahan, saya akan kemukakan tetapi janganlah, tidak perlulah. Soalan tambahan saya ialah, mengikut jawapan Yang Berhormat Menteri bahawa laporan Jawatankuasa Tan Sri Murad sekarang dalam tangan Jawatankuasa Induk di bawah Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Adakah ini bererti bahawa jawatankuasa ini bukan di bawah Kementerian Pelajaran oleh kerana keputusan yang dibuat untuk mengadakan satu kajian mengenai sistem pendidikan dibuat oleh

Supreme Council UMNO pada 29 November 2002. Kenapa satu jawatankuasa ini diputuskan oleh UMNO dan bukan kementerian sehingga sekarang Yang Berhormat Menteri Pelajaran sendiri tidak tahu apa yang dalam tangan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri oleh kerana bukannya benar bahawa laporan ini sudah siap lebih satu tahun ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah Yang Berhormat.

Tuan Lim Kit Siang: ... yang dikemukakan kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri satu tahun dahulu dan bolehkah kita dapat satu jaminan bahawa laporan ini akan dibentangkan kepada Parlimen oleh kerana ia bukan terhad kepada SAR tetapi kepada tajuk untuk satu *revamp system* Sekolah Kebangsaan yang sedia ada. Kenapa sekarang sudah lebih dua tahun laporan ini masih tidak dikemukakan dalam Parlimen ini supaya ada *public feedback*.

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein: Yang Berhormat, Yang Berhormat pun tidak pernah puji saya dan saya pun tidak harapkan pujian daripada Yang Berhormat. Dan keduanya, perkara-perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat, seolah-olah Yang Berhormat merupakan Ahli Majlis Tertinggi UMNO.

Yang berlaku sekarang ialah berhubung kait dengan satu jawatankuasa yang diwujudkan, dipengerusikan oleh Tan Sri Murad yang dianggotai oleh mereka yang bukan merupakan Ahli-ahli Majlis Tertinggi UMNO. Jadi apa yang dikatakan oleh Yang Berhormat tadi tidak benar.

Keduanya, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri merupakan Perdana Menteri

Tuan Lim Kit Siang: *[Bangun]*

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein: Duduk, duduk.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, biarkan Yang Berhormat Menteri menjawab.

Tuan Lim Kit Siang: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah. Cukup Yang Berhormat. Baiklah.

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein: Perkara-perkara yang berhubung kait dengan agama, bahasa dan juga kedudukan bangsa Melayu sentiasa menjadi

kepekaan parti UMNO tetapi dari segi pelaksanaannya kita serahkan kepada kementerian dan juga Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang merupakan Perdana Menteri yang menaungi kesemua kementerian yang dipertanggungjawabkan kepada beliau sebagai Perdana Menteri dan Menteri yang tertinggi di dalam Kabinet.

Yang saya sebutkan tadi, laporan Jawatankuasa memang telah dibentangkan kepada saya. Saya memahaminya, saya mengetahuinya yang pembentangan kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri ialah oleh saya sendiri. Jadi dengan itu, tidak perlulah Yang Berhormat membawa-bawa perkara seperti ini yang mengelirukan...

Tuan Lim Kit Siang: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat...Yang Berhormat

[Dewan kecoh]

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Ini 'paria' punya MP lah.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Peraturan mesyuarat

Seorang Ahli: Merapulah

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat...

Seorang Ahli: Peraturan

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah, sudah cukup. Yang Berhormat sudah cukup

Tuan Haji Idris bin Haji Haron: Peraturan Tuan Yang di-Pertua,

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng] : Baik, baik

Tuan Haji Idris bin Haji Haron : Duduklah.

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein:....Ipoh Timur kerana tiada modal lain isu-isu sebegini hendak cuba mendapat publisiti. Faktanya seperti saya sebut tadi benda ini dibincangkan di Majlis tertinggi, bukan satu perkara yang kita hendak sembunyikan. Tetapi keputusan yang telah dibuat pelaksanaannya dibuat oleh kementerian .

Tuan Lim Kit Siang: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat benarkan Menteri habiskan jawapan.

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein: Saya merupakan Ketua Pemuda UMNO Malaysia, dan kalau ia nya dibincangkan di dalam Majlis Tertinggi semestinya

saya tahu kandungan dan apa yang di bincangkan. Sama ada saya menjadi Menteri atau tidak pada masa itu tidak timbul kerana selaku Ketua Pemuda saya memang anggota Majlis Tertinggi.

Tuan Lim Kit Siang: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat....

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein: Jadi benda yang di bangkitkan bukan merupakan satu perkara yang timbul.

[Dewan kecoh]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat...

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein: Isunya sekarang Yang Berhormat ...

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ipoh timur...

Seorang Ahli: Timbalan Yang di-Pertua, peraturan mesyuarat.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ya, peraturan mesyuarat. Baiklah, baiklah. Yang Berhormat saya harap semua ahli Yang Berhormat mematuhi peraturan mesyuarat

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Yang Berhormat, kalau macam ini perangai Ketua Pembangkang, kita mencadangkan dia masuk ke Tanjung Rambutan.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Tetapi Yang Berhormat ...

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein: Saya hendak mencadangkan kepada Yang Berhormat Ipoh Timur bincang dengan rakan sejawat.....

[Dewan riuh]

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, ini bukan kedai kopilah Yang Berhormat.

Seorang Ahli: Betul-betul.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Baik teruskan.

Dato' Hishammuddin bin Tun Hussein: Kandungannya saya tahu, pembentangnya kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri saya lakukan dan perancangan telahpun ditentukan, Insya-Allah tahun depan kita akan laksanakan. Terima Kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Tuan Wong Nai Chee

Tuan Salahuddin bin Ayub: Saya memohon soalan tambahan, jarang-jarang ketua pemuda UMNO, ketua pemuda PAS, Yang Berhormat saya hendak tanya satu soalan lagi. Saya mohon.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, saya sudah buat keputusan panggil Kota Melaka. Minta maaf jugalah. Saya sudah buat keputusan.

Tuan Wong Nai Chee: Terima Kasih Tuan Yang di-Pertua, saya kemukakan soalan saya yang ke-8 pada pagi ini.

8. Tuan Wong Nai Chee [Kota Melaka] minta Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan menyatakan apakah rancangan pihak kerajaan untuk mengatasi masalah yang selalunya wujud antara penduduk dan pemaju dalam kawasan perumahan pangsapuri di mana penduduk selalunya dituduh enggan membuat bayaran bulanan dan pemaju pula dituduh gagal membekalkan perkhidmatan menjaga pangsapuri dengan baik.

Setiausaha Parlimen Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Dr. S. Subramaniam]: Tuan Yang di-Pertua, perkara berkaitan bayaran perkhidmatan bulanan yang dikenakan kepada pemilik pangsapuri adalah termaktub dalam perjanjian jual beli rumah antara pemaju dan pembeli rumah iaitu mengikut jadual H Akta Pemajuan Perumahan 1966. Pembeli adalah bertanggungjawab untuk membayar yuran penyelenggaraan dan pemaju pula bertanggungjawab memberikan perkhidmatan terhadap harta bersama bangunan berkenaan berserta juga perkhidmatan lain seperti yang telah digariskan dalam perundangan tersebut.

Sekiranya terdapat aduan terhadap sesuatu pihak yang tidak menjalankan tugas dan tanggungjawab masing-masing, pihak kementerian akan memanggil pihak-pihak terbabit ke meja perbincangan untuk membantu menyelesaikan masalah yang dibangkitkan itu. Walaupun demikian, adalah masalah yang sentiasa timbul dengan ambil kira itu kerajaan juga telah mengambil langkah menggubal satu rang undang-undang yang berkaitan dengan penyelenggaraan dan pengurusan bangunan berbilang tingkat, bagi mengawal selia isu-isu yang berkaitan semasa tempoh selepas sijil kelayakan menduduki dikeluarkan sehingga had milik strata diperoleh. Walau bagaimanapun, rang undang-undang tersebut masih dalam proses akhir penggubalan

untuk dibentangkan di Dewan yang mulia ini, mungkin di sesi yang akan datang. Terima Kasih.

Tuan Wong Nai Chee [Kota Melaka]: Terima Kasih Timbalan Yang di-Pertua, Terima Kasih kepada Yang Berhormat Setiausaha Parlimen yang telah pun memberikan jawapan tadi. Soalan tambahan saya ialah ekor daripada jawapan yang diberikan oleh Yang Berhormat tadi iaitu satu akta, satu rang akta yang mungkin akan dikemukakan di Dewan yang mulia ini. Saya rasa sama ada dalam akta itu wujudnya satu usaha iaitu niat daripada pihak kementerian yang mana akan wujudnya satu tribunal seperti mana yang kita ada sekarang. Iaitu tribunal tuntutan pembeli rumah tetapi bagi tribunal tuntutan pembelian rumah itu menghakimi isu berkenaan dengan kemungkinan perjanjian. Tetapi sama ada satu tribunal yang *separate*, yang lain yang akan menghakimi isu-isu pertikaian yang melibatkan pengurusan pangsapuri ini. Sekian.

Dr. S. Subramaniam: Terima Kasih Yang Berhormat. Tuan Yang di-Pertua, di dalam akta itu kuasa akan diberi kepada Pesuruhjaya Pembangunan yang akan dilantik oleh kerajaan negeri dan Pesuruhjaya Bangunan itu akan diberi kuasa untuk mengambil tindakan terhadap pembeli atau pemaju yang enggan mengikut peraturan yang telah disediakan di dalam undang-undang itu. Selain daripada itu, undang-undang itu memberi peruntukan supaya tindakan mahkamah boleh diambil ke atas sesiapa yang tidak membuat bayaran dan denda-denda yang patut telah ditetapkan di dalam undang-undang itu.

Tetapi tiada peruntukan untuk satu tribunal diwujudkan untuk dengar kes-kes yang berkenaan dengan penyelenggaraan bangunan. Terima Kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Kepong

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan.

Beberapa Ahli: Bercakap tanpa pembesar suara *[ketawa]*

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *Well disciplined MP*

Dr. Tan Seng Giaw: Sekarang kata baik, 2, 3 hari sebelum ini kata tidak baik.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat itu nasib Yang Berhormat.

Tuan Haji Idris bin Haji Haron: Tuan Yang di-Pertua, kalau dia tidak hendak tanya soalan, saya ada soalan hendak tanya. Lambat sangatlah.

Dr. Tan Seng Giaw : Apa soalan sekarang? *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua, soalan tambahan. Bolehkah Yang Berhormat terangkan bilangan pangsapuri di seluruh negara yang menghadapi masalah yang disebutkan tadi dan bukannya dengan ada undang-undang sekarang jadual H dengan aktanya, sering kali di pangsapuri-pangsapuri pihak pemaju ataupun pihak pembeli yang tidak mematuhi syarat-syarat tidak pun dihadapkan ke mahkamah. Ini masalah. Saya mengalu-alukan kita hendak menggubalkan undang-undang untuk menyelesaikan masalah dan saya berharap agar diselesaikan. Tetapi buat masa ini, kita pun ada undang-undang, tetapi masalahnya pihak yang salah tidak dikemukakan ke mahkamah. Kalau dia hadap ke mahkamah pun tidak akan selesai sebab saya ini, dengan Kementerian Perumahan seperti rumah saya sekarang ini. Saya sering mengunjungi kementerian itu kerana masalah yang timbul.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: **Soalan Yang Berhormat**

Dr. Tan Seng Giaw: Ya. Soalannya, ada banyak soalan Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Satu. Soalan tambahan

Dr. Tan Seng Giaw : Hendak satu, boleh.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Kalau sudah kemukakan duduk Yang Berhormat

Dr. Tan Seng Giaw: Saya bagi satu lagilah, buat masa ini sebelum kita gubalkan rang undang-undang baru, apakah formula sekarang untuk menyelesaikan masalah ini, sekian terima Kasih.

Dr. S. Subramaniam: Terima Kasih. Ada 3 bahagian untuk soalan itu. Bahagian pertama berkenaan bilangan pangsapuri yang ada menghadapi masalah. Saya tidak mempunyai data pada masa sekarang, tetapi saya akan sampaikan kepada Yang Berhormat secara bertulis. Soalan yang kedua adalah berkenaan dengan keadaan yang ada pada masa sekarang. Pada masa sekarang kerajaan di bawah kementerian tidak mempunyai kuasa untuk membawa pembeli atau penduduk ke mahkamah di bawah akta sekarang.

Cuma siapa yang boleh membawa ke mahkamah ialah pemaju. Kalau pemaju boleh membawa pembeli ke mahkamah, kalau mereka tidak membuat bayaran, itu adalah kuasa..... tetapi kerajaan tidak mempunyai kuasa. Di dalam rang undang-undang yang akan disediakan satu jawatan akan ditubuh yang dipanggil Pesuruhjaya Bangunan yang akan mencadangkan atau mengarahkan supaya *management co-operation* diwujudkan di setiap pangsapuri.

Sebelum *strata tittle* diperolehi satu *joint management body*, iaitu akan dianggotai oleh pembeli dan pemaju dan selepas *strata tittle* diperolehi, *management committee* yang cuma di anggotai oleh pembeli sahaja yang akan menjalankan kerja pembersihan dan penyelenggaraan bangunan tersebut dan kalau ada mana-mana pihak yang tidak membuat kerja mereka maka ada dalam peruntukan di dalam undang-undang supaya tindakan boleh diambil. Terima Kasih.

9. **Tuan Donald Peter Mojuntin [Penampang]** minta Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menyatakan adakah dokumen IMM13 mempunyai '*security feature*' dan adakah pihak Polis Diraja Malaysia menerima latihan dari pihak Jabatan Imigresen bagaimana mengenali dokumen IMM13 yang palsu.

Timbalan Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri [Datuk Tan Chai Ho]: Tuan Yang di-Pertua, pada dasarnya dokumen IMM13 mempunyai ciri-ciri keselamatan yang minimum yang mudah dibuat perbandingan. Mengenai latihan, Jabatan Imigresen Malaysia telah memberikan latihan khusus mengenai ketulenan dokumen IMM13 kepada pihak polis. Walau bagaimanapun, ramai di kalangan pegawai polis dari cawangan tertentu yang menerima latihan atau pertukaran maklumat antara jabatan mengenai dokumen yang dikeluarkan oleh Jabatan Imigresen Malaysia termasuk dokumen IMM13. Sekian, terima kasih.

Tuan Donald Peter Mojuntin: Terima kasih, Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya difahamkan bahawa dokumen IMM13 ini adalah satu dokumen pengecualian ataupun *exemption* dokumen di bawah Seksyen 6(d) Akta Imigresen 1959/63. Iaitu di mana Menteri Hal Ehwal Dalam Negeri menggunakan kuasanya di bawah Seksyen 55 Akta yang sama, membuat arahan untuk mengecualikan seseorang yang bukan warganegara Malaysia untuk masuk dan tinggal di Malaysia.

Jika begitu, setujukah Yang Berhormat bahawa dokumen yang agak penting ini harus dan sepatutnya mempunyai ciri-ciri keselamatan? Saya difahamkan di Kota Kinabalu apabila pihak Polis Diraja Malaysia membuat tanggapan dan *check* di kalangan pendatang asing atau rakyat asing, lebih 50% daripada mereka memegang dokumen ini. Bagaimanakah kita dapat pastikan bahawa dokumen-dokumen itu tulen atau palsu? Terima kasih.

Datuk Tan Chai Ho: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sebenarnya golongan yang telah diberikan dokumen IMM13 untuk mereka boleh tinggal di negara ini adalah dari beberapa kategori. Seperti yang dikatakan oleh Yang Berhormat, Menteri ada kuasa untuk meluluskan. Sebagai contohnya penduduk tetap yang telah hilang taraf, kes-kes perpisahan Malaysia/Singapura, isteri kepada warganegara Malaysia di bawah Pekeliling Malaysia Terhad 5/81 dan kategori-kategori yang lain.

Tuan Yang di-Pertua, saya setuju bahawa dokumen IMM13 merupakan satu dokumen perjalanan yang sangat penting. Oleh itu, kita pun telah memberi maklumat ataupun pertukaran maklumat dengan pihak polis supaya pihak polis boleh tentukan ketulenan dokumen ini. Untuk masa akan datang, kita akan kaji, sama ada kita boleh gunakan sistem payung metrik, di mana *'thumb print'* atau cap jari boleh diambil untuk memastikan dokumen ini adalah tulen atau adalah yang betul dan rasmi.

Jadi, kita akan membuat kajian secara teliti. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat masa untuk soalan lisan telah cukup.

[Masa untuk pertanyaan bagi Jawab Lisan telah tamat]

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG PERBEKALAN 2005

DAN

USUL

ANGGARAN PEMBANGUNAN 2005

Jawatankuasa

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula pertimbangan atas “ Rang Undang-undang Perbekalan 2005 dan Anggaran Pembangunan 2005 dalam Jawatankuasa sebuah-buah Majlis. ***[Hari Ketigabelas]***

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa

[Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng] ***mempengerusikan Jawatankuasa***]

Maksud B.43 [Jadual] –

Maksud P.43 [Anggaran Pembangunan 2005] -

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Bagi Kepala Bekalan B. 43 dan Kepala Pembangunan P. 43 di bawah Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Perbahasan disambung semula. Saya jemput Yang Berhormat bagi Rembau yang ada lima minit lagi.

Dato' Firdaus bin Harun [Rembau]: Belum mula lagi, Tuan Pengerusi.

Beberapa Ahli: Belum mula.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Saya beri lima minit. *[Ketawa]* Saya telah membuat keputusan untuk setiap Ahli lima minit.

11.05 pagi.

Dato' Firdaus bin Harun [Rembau]: Terima kasih saya ucapkan kepada Tuan Pengerusi yang memberi peluang kepada saya untuk turut sama membahaskan Maksud Bekalan Pembangunan.....

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Tuan Pengerusi, lima minit tidak cukup.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Supaya lebih ramai dapat diberi peluang.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Lebih ramai tetapi semua tidak selesai.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Tidak apalah, bolehlah.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Biarlah satu-satu itu lama sedikit, Tuan Pengerusi. Sejam pun tidak selesai, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Satu orang berikan satu tajuk cukuplah. Baik, Yang Berhormat bagi Rembau.

Dato' Firdaus bin Harun: Saya sambung ya, Tuan Pengerusi. Saya terus pergi kepada tajuk iaitu Kepala 01507 – Kerajaan-kerajaan Negeri (Semenanjung) di bawah Program Perumahan. Jadi, saya ucapkan terima kasih kepada pihak kerajaan yang terus memberikan peruntukan, walaupun dalam bentuk pinjaman kepada kerajaan-kerajaan negeri untuk melaksanakan Program Perumahan Kos Rendah. Walau bagaimanapun, saya berharap Yang Berhormat Menteri dapat memberikan butir-butir lanjut mengenai peruntukan ini iaitu dari segi kadar pinjaman yang akan

diberi kepada tiap-tiap negeri, jumlah pinjaman yang diberikan dan unit rumah yang akan dibina.

Saya juga ingin merujuk kepada Kepala 01600 dan 01603 yang mana peruntukan ini agak besar, lebih RM700 juta telah diperuntukkan untuk Program Perumahan Rakyat Disewa dan Program Perumahan Rakyat Bersepadu. Jadi, program ini sangat baik, jadi, kalau dapat juga Yang Berhormat Menteri memperincikan jumlah rumah yang telah, sedang dan akan dibina, bilangan penyewa, bilangan pemilik dan kadar sewa serta kadar bayaran bulanan yang dikenakan.

Selain daripada itu, saya juga ingin merujuk kepada Butiran 00400 – Pembasmian Kemiskinan Bandar, Pemajuan Masyarakat Bandar Bersepadu. Saya mengucapkan tahniah kepada kerajaan kerana mengadakan program ini sebab kita sedia maklum di bandar-bandar khususnya di bandar-bandar besar di ibu negara seperti di Kuala Lumpur, di Pulau Pinang dan di Johor Bahru dan termasuk juga di Seremban, masih ada kumpulan-kumpulan ataupun kelompok-kelompok masyarakat yang termiskin.

Cuma soalnya ialah adakah kita hendak menggunakan takrif kemiskinan yang digunakan untuk kawasan luar bandar, memandangkan kos hidup di bandar ini agak tinggi. Kita sedia maklum, mengikut takrif garis kemiskinan tahun 1999, bagi kawasan luar bandar ialah satu keluarga saiz 4.6 berpendapatan RM510 sebulan. Yang termiskin, setengah daripada itu, RM255 sebulan dengan per kapita RM55. Mungkin di kawasan bandar takrif ini tidak begitu sesuai, mungkin di kawasan bandar mereka yang berpendapatan RM500 ke bawah, contohnya mungkin boleh dianggap sebagai termiskin.

Dalam masa yang sama juga saya cadangkan supaya pihak kerajaan dapat mengadakan pendaftaran keluarga termiskin di bandar ini secepat mungkin melalui dua cara iaitu:

- (i) pendaftaran di peringkat PBT ataupun di peringkat daerah dan di luluskan di peringkat negeri; dan
- (ii) melalui pendaftaran terbuka.

Dengan cara ini kita juga akan dapat menangani secara tidak langsung masalah-masalah setingan di bandar.

Selain daripada itu saya juga ingin menyentuh kepada kepala 010000 – Pengurusan - Skim Perkhidmatan untuk kakitangan PBT. Kita sedia maklum sekarang

ini kakitangan PBT merupakan kakitangan yang berkhidmat di bawah skim perkhidmatan tertutup. Apa yang menjadi masalah ialah mereka tidak boleh bertukar ke mana-mana. Maknanya kalau seseorang pegawai itu bertugas sebagai Setiausaha Majlis, masuk ketika berusia 25 tahun selepas mendapat ijazah, dia akan tinggal di situ sampailah umur 55 tahun selama 30 tahun, dengan peluang pangkat yang agak tipis, sebab Tuan Pengerusi, biasanya jawatan itu terbuka.

Jadi, saya cadangan supaya skim perkhidmatan yang lebih baik

Tuan Haji Idris bin Haji Haron: *[Bangun]* Sedikit sahaja, tentang ini.

Dato' Firdaus bin Harun: Sila, sila.

Tuan Haji Idris bin Haji Haron: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat bagi Rembau. Saya hendak bertanya kepada Yang Berhormat bagi Rembau, perasan tidak bila ada skim perkhidmatan tertutup di kalangan Majlis Tempatan ataupun pihak berkuasa tempatan ini, telah berlaku di dalam sesebuah organisasi Majlis Tempatan perkahwinan antara anggota yang bekerja, antara kakitangan, ini sebenarnya akan menyebabkan kelemahan kepada perkhidmatan yang akan disampaikan oleh pihak Majlis Tempatan tersebut?

Dato' Firdaus bin Harun: Ya, saya faham, sebab itu dalam sektor swasta biasanya kalau berlaku perkahwinan antara kakitangan di dalam sesuatu jabatan, kalau di peringkat eksekutif biasanya salah seorang daripada mereka kena meletakkan jawatan, kalau di peringkat perkhidmatan sokongan, seorang daripada mereka kena berpindah ke seksyen yang lain untuk memastikan supaya tidak ada gangguan dalam tugas.

Jadi, berbalik kepada perkara tadi, saya berharap pihak kerajaan dapat memikirkan kerana sekarang ini oleh kerana perkhidmatan yang ada itu boleh diperbaiki lagi supaya dengan cara itu pegawai-pegawai dan juga yang bukan pegawai perkhidmatan sokongan dapat peluang, kerjaya yang lebih baik, dapat peluang mengikuti kursus dan dalam masa yang sama juga sebagai satu cara untuk memberi motivasi kepada mereka untuk memberikan produktiviti yang lebih baik.

Jadi, saya berharap ini dapat dilaksanakan secepat mungkin. Seperti yang kita sedia maklum jika perkara ini tidak dilaksanakan, saya khuatir jangka panjangnya dari segi daya pengeluaran kakitangan PBT ini akan menurun, sedangkan hasrat rakyat ialah untuk melihat perkhidmatan yang lebih baik, dengan harapan yang lebih tinggi diberikan kepada kerajaan yang sedia ada.

Jadi, itu sahaja yang saya hendak sebutkan. Terima kasih. Assalamualaikum warahmatullahi wabarakatuh.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat bagi Kelana Jaya.

11.12 pagi.

Tuan Loh Seng Kok [Kelana Jaya]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh tentang Maksud Pembangunan 43 yang berhubung kait dengan Perancangan Bandar dan Desa di bawah Butiran 01901 Rancangan Tempatan, 01902 Rancangan Struktur dan 01903 Kajian Prosedur Perancangan dan Sebaran Dasar.

Tuan Pengerusi, kita sedia maklum bahawa Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan sedang membuat penyediaan Rancangan Tempatan ataupun *local plan* dan pihak Jabatan Perancangan Bandar dan Desa juga sedang membuat rundingan dengan pihak-pihak yang berkepentingan dalam penyediaan Rancangan Tempatan yang selaras dengan prinsip penglibatan awam dalam pembangunan mapan.

Kita ingin meminta kepada pihak yang menyediakan Rancangan Tempatan ini supaya dapat mengenal pasti menggunakan dana semasa dengan tepat dan betul, supaya pembangunan kawasan-kawasan tertentu adalah berdaya maju tanpa menggugat kesejahteraan sosial dan masyarakat tempatan. Tuan Pengerusi, berhubung kait dengan Rancangan Tempatan ini, saya ingin bertanya kepada pihak Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan: Berapa lamakah masa yang diperlukan Rancangan Struktur dan juga Rancangan Tempatan untuk menyiapkan rancangan-rancangan tersebut.

Setakat ini berapakah bilangannya Rancangan Struktur dan Rancangan Tempatan telah pun disediakan oleh pihak Jabatan Perancangan Bandar dan Desa. Apakah pihak Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan menghadapi masalah ataupun halangan di dalam penyediaan Rancangan Tempatan dan Rancangan Struktur seperti adanya pihak Penguasa Tempatan langsung tidak membuat penyediaan untuk mengemukakan rancangan tempatan? Dan ada juga PBT yang cuba melengahkan penyediaan Rancangan Tempatan. Apakah kerana Kerajaan Negeri tidak rela membuat pindaan ke atas pelan-pelan pembangunan negeri kerana tanah ini melibatkan tanah di mana tanah adalah di bawah bidang pengurusan

Kerajaan Negeri dan dengan ini telah mengakibatkan penyediaan draf Rancangan Tempatan menghadapi rintangan dan masalah.

Tuan Pengerusi, penubuhan bandar Petaling Jaya telah dirancang oleh kerajaan sebagai bandar satelit pertama apabila idea penubuhan bandar satelit diilhamkan pada tahun 1950'an dan Petaling Jaya adalah di dalam kawasan daerah Petaling. Saya hendak meminta penerangan dari pihak kementerian apakah pelan ataupun Rancangan Tempatan Daerah Petaling dapat disiapkan dan dikemukakan untuk semakan rakyat tempatan, kerana kita tahu bahawa bagi kawasan Daerah Petaling satu kawasan yang membangun begitu pesat sekali dan penduduk bertambah begitu ramai kalau dibandingkan pada tahun 1991, jumlah penduduk kawasan Daerah Petaling adalah hanya 630,165 orang sahaja. Pada tahun 2000 penduduk telah bertambah sehingga menjadi 1,265,377 orang. Maka peningkatan pertambahan penduduk ini telah merumitkan lagi keadaan pembangunan di kawasan Daerah Petaling.

Maka, Rancangan Tempatan untuk Daerah Petaling untuk pembangunan yang menyeluruh adalah perlu disegerakan dan dengan itu saya memohon pihak Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan dapat mengambil tindakan yang segera agar draf Rancangan Tempatan ini dapat dikeluarkan secepat mungkin dan memberi masa yang lebih kepada rakyat tempatan untuk membuat semakan. Ini adalah kerana kita tahu bahawa kerajaan mengambil masa bertahun-tahun untuk membuat penyediaan Rancangan Tempatan tetapi rakyat ataupun *public* hanya mempunyai masa 30 hari untuk membuat semakan. Dengan itu, maka inilah saya memohon untuk mendapat penerangan dari pihak kementerian. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat bagi Bera.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Bukan, hujung.

11.17 pagi.

Datuk Ismail Sabri bin Yaakob [Bera]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya merujuk kepada Kepala 04000, 08000, 00500. Dari segi perumahan di bawah Butiran perumahan, memiliki kediaman merupakan satu hak asasi. Kediaman juga mestilah kediaman yang sesuai dengan kualiti. Rumah-rumah murah sekarang tidak lagi

murah, harga RM35,000 hingga RM40,000 adalah tidak mampu dimiliki oleh mereka yang berpendapatan RM1,000 ke bawah.

Jika pihak swasta diberi peranan untuk membina rumah-rumah murah, pihak swasta biasanya kurang berminat kerana pihak swasta mementingkan keuntungan, tetapi kerana terpaksa kerana dasar, akhirnya pihak swasta membina rumah murah dengan cara dan mutu yang tidak berpatutan. Jadi, saya mencadangkan supaya semua pembinaan rumah murah diambil alih oleh pihak kerajaan. Pihak kerajaan perlu menubuhkan Lembaga Perumahan yang tugasnya membina rumah-rumah murah. Ini sahajalah caranya yang boleh kita menyelesaikan masalah perumahan rumah murah yang selama ini tergendala dan tidak tercapai maksudnya.

Saya juga mencadangkan supaya rumah pangsa yang dibina tidak melebihi daripada lima tingkat. Apa yang berlaku sekarang adalah rumah pangsa dibina kadang-kadang mencapai ke tahap 20 tingkat. Dengan itu kita mewujudkan satu kawasan - dengan izin - *slum* yang baru. Daripada *slum area* di kawasan setinggan dipindahkan di kawasan yang baru dan mewujudkan satu kawasan *slum* yang baru iaitu di kawasan rumah pangsa yang begitu tinggi kepadatannya, *density* yang amat tinggi.

Sebab itulah timbul masalah kalau kita dengar sekarang, masalah kerosakan lif berlaku, masalah pembetulan, masalah sampah sarap yang tidak dijaga dengan baik dan sebagainya. Jadi, kita memindahkan *slum* yang lama kepada *slum* yang baru. Saya kira jika diwujudkan kawasan rumah dengan *density* yang baik, dengan tingkatnya kurang daripada lima tingkat, dengan prasarana yang lengkap, termasuk mempunyai perpustakaan untuk anak-anak dan sebagainya, saya kira barulah perumahan yang disebutkan adalah perumahan yang sesuai dan sesuai untuk didiami.

Satu perkara lagi ialah mengenai bomba. Seperti kita tahu, pihak bomba tidak mempunyai anggota yang cukup. Jadi, banyak di kawasan-kawasan kampung terutamanya di FELDA-FELDA diwujudkan pasukan bomba sukarela tetapi masalah bomba sukarela mereka walaupun mendapat latihan tetapi tidak mempunyai peralatan yang cukup. Ada ahli bomba sukarela tetapi tidak ada peralatan, tidak ada makna. Jadi, saya mencadangkan kepada pihak kementerian, jika ada kawasan yang mempunyai pasukan bomba sukarela perlulah dilengkapi dengan peralatan-peralatan memadam kebakaran dan sebagainya.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan: Terima kasih Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat bagi Bera. Saya hendak menyentuh khusus mengenai bomba sukarela. Setuju atau tidak Yang Berhormat bagi Bera bahawa bomba sukarela ini, dari segi tugas dan tanggungjawab, jasa yang diberikan nampak lebih jelas peranan dia daripada bomba yang ada di HQ ataupun di ibu pejabat, setuju atau tidak. Kalau pengalaman Sabak Bernam nampaknya begitu. Terima kasih.

Datuk Ismail Sabri bin Yaakob: Soal lebih baik daripada yang di ibu pejabat dan sebagainya, sukar saya hendak katakan. Tetapi memang bomba sukarela memang aktif di kawasan-kawasan yang jauh daripada kawasan balai bomba. Jadi memang jika ada kebakaran, memang bomba sukarelalah yang bertugas sementara menunggu pasukan bomba yang sebenarnya.

Jadi, sebab itulah saya mencadangkan tadi supaya dibekalkan dengan peralatan yang mencukupi.

Tuan Wilfred Madius Tangau: [Bangun]

Datuk Ismail Sabri bin Yaakob: Sekejap, sedikit sahaja lagi. Satu lagi adalah pili-pili bomba. Di kawasan-kawasan FELDA terutamanya, biasanya kedudukannya amat jauh daripada balai-balai bomba. Biasanya kadang-kadang lebih daripada 20 atau 30 kilometer dan sebagainya. Masalah yang dihadapi di kebanyakan rancangan FELDA adalah kerana ketiadaan pili-pili bomba.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah Yang Berhormat, masa sudah cukup.

Datuk Ismail Sabri bin Yaakob: Sedikit lagi. Akhirnya dari segi penggulangannya, saya mencadangkan supaya diwujudkan pili-pili bomba di kawasan-kawasan FELDA dan sebagainya. Akhirnya, satu soalan kepada pihak kementerian, pada tahun 1995, *privatization* untuk *solid waste* telah diaward kepada empat konsortium tetapi sehingga ke hari ini masih lagi di peringkat interim, belum ditandatangani perjanjian dengan pihak konsortium tersebut.

Jadi, adakah *privatization* ini akan diteruskan ataupun jika tidak, akan dikembalikan kepada asal dahulu?

Tuan Wilfred Madius Tangau: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Baik, cukup, cukup. Sila duduk.

Datuk Ismail Sabri bin Yaakob: Ada satu...ada pertanyaan..

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Tidak payah, cukup. Dia boleh tanya nanti, cukuplah.

Datuk Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih, saya menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Batu Gajah.

11.23 pagi.

Cik Fong Po Kuan [Batu Gajah]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Dari tanpa masa dihadkan, dihadkan kepada setengah jam, dari setengah jam ke 15 minit, dari 15 minit ke 10 minit, dari 10 minit ke lima minit, saya harap....

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat bilakah ...

Cik Fong Po Kuan: Saya harap Dewan ini akan menjadi lebih bermakna dan bukan terhakisnya menjadi tempat forum untuk Dewan Rakyat

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, bolehkah dengar sedikit? Yang Berhormat, bilakah di peringkat Jawatankuasa, kita benarkan setengah jam?

Cik Fong Po Kuan: Saya tidak kata hanya peringkat Jawatankuasa, saya kata keseluruhan perjalanan mesyuarat Dewan. Jadi saya harap ada.....

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Sebenarnya untuk makluman Yang Berhormat, di Parlimen negara lain pun buat.....

Cik Fong Po Kuan: Kita bandingkan dengan yang lebih baik, kita bandingkan dengan yang lebih baik dan bukannya di mana...

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Di Parlimen India pun serupa, itulah, kalau tidak ada soalan, boleh duduk.

Cik Fong Po Kuan: Terima kasih Tuan Pengerusi kerana memberi peluang kepada saya untuk berucap.....

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Sila duduk Yang Berhormat.

Cik Fong Po Kuan: Saya merujuk kepada Butiran 050100 – Kerajaan Tempatan. Objektif Kerajaan Tempatan salah satunya adalah untuk membantu membimbing dan menggalakkan pihak berkuasa tempatan ke arah pembentukan masyarakat yang makmur di mana PBT adalah salah satu pelanggan kepada kementerian ini. Semalam Yang Berhormat bagi Muar ada bangkitkan berkenaan

dengan tanggungjawab PBT, kekurangan tenaga kerja menyebabkan kecekapan dan *efficiency* pihak berkuasa tempatan menjadi persoalan.

Kerajaan telah meminda Akta Kerajaan Tempatan menjadikan ahli-ahli majlis dilantik dan bukan dipilih. Ini menyebabkan kita nampak ramai orang berasa tidak puas hati dengan perkhidmatan yang diberikan oleh pihak berkuasa tempatan. Persoalan yang timbul sekarang ialah ahli-ahli majlis yang dilantik, saya tahu ini adalah di bawah bidang kuasa kerajaan negeri dan bukan kementerian ini tetapi kementerian ini mempunyai objektif yang saya nyatakan tadi, untuk membantu dan membimbing pihak berkuasa tempatan. Kita nampak pada hari ini ahli majlis juga adalah Ahli Dewan Undangan Negeri juga adalah Ahli Parlimen.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat, ini perkara dasar.

Cik Fong Po Kuan: Ini saya bangkitkan berkenaan dengan 050100 - Pengurusan Kerajaan Tempatan. Salah satunya adalah membimbing, menggalakkan dan membantu pihak berkuasa tempatan. Jadi Ahli Dewan Undangan Negeri bagi Simpang Pulai dan juga Bercam juga adalah Ahli Majlis. Ahli Parlimen bagi Cameron Highlands juga adalah Ahli Majlis.

Jadi sebelum ini Datuk Bandar ada menyatakan bahawa mereka yang hendak menjadi calon bagi pilihan raya, mereka patut letak jawatan Ahli Majlis. Tetapi kita lihat mereka mempunyai, "*they went to hates*" menyebabkan sepatutnya pihak berkuasa tempatan, Ahli Majlis adalah

Datuk Bung Moktar bin Radin: Minta penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat bagi Kinabatangan bangun.

Cik Fong Po Kuan: ...untuk mewakili komunitinya. Ini telah timbul *conflict of interest*. Pernah sekali saya mewakili membawa penduduk berjumpa dengan Datuk Bandar, Ahli Majlis yang juga Ahli Dewan Undangan Negeri, duduk di dalam, tidak berani bersuara sebab he has dua tanggungjawab dan mendapat dua elaun.

Jadi saya hendak tahu, apakah Menteri akan memberi nasihat kepada pihak berkuasa tempatan yang terlibat, itu perkara pertama.

Datuk Bung Moktar bin Radin: Boleh minta penjelasan? Penjelasan.

Cik Fong Po Kuan: Maafkan saya, tidak ada masa, lima minit sahaja. Kalau Barisan Nasional sokong tambah masa, saya akan beri laluan.

Datuk Bung Moktar bin Radin: Tambah, tambah, tambah. Takutkah?

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat bagi Kinabatangan bukan Speaker.

Cik Fong Po Kuan: Tuan Pengerusi, tolong panggil mereka, jangan kacau saya. Program Local Agenda 21 – 00800. Saya hendak tahu setakat mana kejayaannya program ini? Saya juga hendak bangkitkan adalah 00100 dan 00200 iaitu projek-projek kecil di mana ada peruntukan daripada kementerian kepada pihak berkuasa tempatan iaitu panduan kos untuk projek-projek kecil. Saya hendak tahu apakah pihak kementerian ada memantau projek apa yang dijalankan oleh mereka?

Di kawasan Batu Gajah, mereka pergi beli pasu-pasu bunga tetapi masalah bertimbun-timbun yang melibatkan orang ramai, jalan *basic* dan kemudahan tidak diselesaikan. Projek Perumahan Jalan Kinta Barat, calon Barisan Nasional di kawasan Batu Gajah iaitu abang Yang Berhormat. Semasa pilihan raya, ini adalah projek *joint venture*, satu projek *shop*, rumah kedai tiga tingkat tetapi Majlis tidak ada tindakan dengan satu *private* pemaju sasar. Sembilan tahun tidak dapat strata hak milik. Apakah nasihat? Masa pilihan raya, wah kempen kuat sangat.

Yang Berhormat Menteri ada juga pergi ke kawasan saya untuk mengayuh basikal [*Ketawa*] kemudian banyak *banner* digantung. Saya harap jangan hanya publisiti sahaja, pergi selesaikan masalah. Bagi galakan dan bantuan serta bimbingan kepada pihak berkuasa tempatan yang juga adalah pelanggan kepada kementerian. Ini janji tiga bulan akan dapat strata hak milik. Saya telah menulis kepada pihak menteri. Jangan kata saya tidak beri peluang kepada menteri. Saya telah tuliskan kepada menteri, tetapi dikatanya ini di bawah bidang kuasa pihak berkuasa tempatan. Saya menulis kepada Menteri Besar, Menteri Besar kata, surat ini saya panjangkan kepada pihak Majlis Daerah Kinta Barat.

Jadi, saya hendak tanya apa akan dibuat? Janji tiga bulan masa pilihan raya ini untuk memancing undi tetapi yang asasnya ialah bagaimana hendak jadi contoh yang baik kepada pihak swasta untuk memastikan rumah mereka diserahkan atau diberi strata hak milik. Kalau projek ini adalah *joint venture* di antara pihak Majlis dengan pihak swasta yang juga adalah saya rasa Kerajaan Barisan Nasional.

Saya rasa terlalu banyak elemen berbau politik di dalam pihak berkuasa tempatan menyatakan komuniti hak-hak dan faedah mereka tidak dilindungi. Mereka tidak dapat buat apa-apa. Kalau longkang tidak dibersihkan, jalan tidak dibaiki sebab

pihak berkuasa dengan senangnya menjawab, kami tiada peruntukan. Tetapi ada peruntukan, dibuat benda-benda yang tidak berguna, pasu-pasu bunga. Ha, Pasar Batu Gajah, baru 11 tahun dia hendak bina dua tingkat sekarang. Tetapi nampaknya pasar di Tanjung Tualang, di Chemor saya pergi melawat, di tingkat atas tidak ada orang berniaga, kosong. Tetapi sekarang hendak jalankan projek di sana.

Tuan M. Kula Segaran: *[Bangun]*

Cik Fong Po Kuan: Saya bagi laluan kepada Ipoh Barat.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Masa sudah cukup.

Tuan M. Kula Segaran: Penjelasan, penjelasan.

Cik Fong Po Kuan: Saya belum gulung lagi Tuan Pengerusi.

Tuan M. Kula Segaran: Laluan, laluan sedikit. Boleh saya tanya kepada kawan saya, Yang Berhormat bagi Batu Gajah, adakah beliau setuju bahawa Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan patut menggubal satu undang-undang supaya mengarahkan semua Majlis Tempatan jangan terlibat dalam perniagaan. *They do not have the business acumen.* Di mana-mana mereka melibatkan diri dalam perniagaan, semuanya rugi, jangan. *Go back to basis.* Apa yang kamu diwajibkan, itu yang kamu buat.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah Yang Berhormat, baiklah.

Tuan M. Kula Segaran: Kalau menteri boleh kayuh basikal di sana, bolehkah dia mengayuh basikal ke Parlimen juga? *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah.

Cik Fong Po Kuan: Ya, terima kasih Yang Berhormat, saya bersetuju Tuan Pengerusi, dan saya hendak gulung dan terima kasih memberi peluang kepada saya. Pihak majlis terlalu banyak buat benda-benda yang tidak ada faedah untuk rakyat, walkathon lah, senamrobik lah, berbasikal lah, boulgari lah, parade lah, pancing joy lah, pancing memancing pertandingan semua ini tetapi masalah asas...

Datuk Bung Moktar bin Radin: Apa masalahnya?

Cik Fong Po Kuan: Masalah asas, longkang, sampah, jalan, ini semua tidak selesai. Jadi saya pohonlah Menteri yang hadir hari ini ambil perhatian, jangan tolak dan kata ini adalah masalah peringkat negeri. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Okey, Tuaran.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Hah? Bila lagi ini? *[Ketawa]*

Tuan Wilfred Madius Tangau [Tuaran]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tuan Pengerusi saya ingin mengambil bahagian dalam Butiran 080000, Bomba dan Penyelamat. Pandangan yang telah dibuat oleh Yang Berhormat bagi Bera tadi di mana para sukarelawan bomba diberi peralatan dan sebagainya adalah suatu cadangan yang amat baik dan saya menyokong cadangan tersebut.

Satu perkara lagi dalam soal bomba ini ialah banyak tempat-tempat dan kampung-kampung di mana walaupun kita mempunyai bomba tetapi bomba ini kita boleh memasuki tempat itu oleh sebab masalah jalan raya dan tempat ini tidak mempunyai peralatan-peralatan pili bomba dan sebagainya. Dalam hal ini saya ingin mencadangkan supaya pihak kementerian mempertimbangkan dan memberi peruntukan dan memberi peralatan seperti *fire extinguisher*, dengan izin, kepada setiap kampung di seluruh negara. *Fire extinguisher* ini boleh diletakkan di balai-balai ataupun di rumah-rumah penghulu dan sebagainya yang mencukupi untuk ...

Datuk Bung Moktar bin Radin: [Bangun]

Tuan Wilfred Madius Tangau: Silakan ya.

Datuk Bung Moktar bin Radin: Terima kasih Yang Berhormat bagi Tuaran, mungkin saya tidak ada kesempatan untuk turut berbahas, jadi minta Yang Berhormat menyampaikan hasrat kita iaitu saya ada kemusykilan, Yang Berhormat. Tiga tahun yang lalu kalau tidak silap saya, saya telah dimaklumkan oleh Kementerian Perumahan bahawa bomba-bomba di Sabah khususnya di Kinabatangan, di Beluran dan luar bandar akan dibina. Sehingga hari ini, Yang Berhormat, tidak ada nampak tanda-tanda ia akan diwujudkan ataupun tidak sedangkan balai-balai bomba ini merupakan satu keperluan yang penting. Kita tidak mahu sudah terhantuk baru tengadiah, sudah terbakar baru kerajaan pula kelam-kabut hendak meluluskan peruntukan dan sebagainya.

Jadi adakah Yang Berhormat berhasrat untuk menyampaikan kepada kementerian dan Menteri yang ada pada hari ini supaya balai-balai bomba di luar bandar di Sabah ini hendaklah dibina dengan seberapa segera yang boleh. Terima kasih.

Tuan Wilfred Madius Tangau: Semua cadangan yang baik dan permohonan yang baik kita menyokong.

Sebenarnya, Tuan Pengerusi, di kawasan saya di Tuaran sahaja pada setiap tahun tidak kurang daripada 20 buah rumah di kampung-kampung yang terbakar, ini

rumah-rumah yang di kampung, tidak termasuk kebakaran di pekan-pekan. Dan setiap kali ada kebakaran di rumah-rumah di kampung kita mempunyai masalah kerana kita terpaksa membantu untuk membina rumah-rumah yang terlibat dan sebenarnya orang-orang di kampung boleh membantu tetapi oleh sebab tidak ada peralatan di kampung maka dengan sekelip mata kurang daripada 30 minit rumah-rumah ini terbakar hangus begitu sahaja.

Tuan Pengerusi, saya ingin beralih ke Butiran 00300 iaitu Program Kebersihan di dalam Kerajaan Tempatan. Setiap kali kita ke luar negeri, Tuan Pengerusi, kita amat kagum terutama sekali di negara-negara maju kerana bandar-bandarnya begitu bersih. Dan kita tertanya-tanya apakah ini disebabkan pihak majlis ataupun pihak perbandaran atau pengurusan perbandaran begitu efisien memungut sampah. Apakah kita di negara kita ini tidak efisien untuk memungut sampah dan setelah melihat keseluruhannya yang kita lihat ialah di negara-negara maju ini bukan setakat efisien berkesan dengan memungut sampah tetapi orangnya tidak membuang sampah. Di negara kita ini masalahnya ialah walaupun pihak berkuasa tempatan memungut sampah tetapi rakyat masih membuang sampah, tidak bertanggungjawab dan sebagainya.

Persoalan saya di sini ialah di dalam program kebersihan ini apakah sebenarnya program kerajaan dari segi mendidik rakyat kita supaya jangan membuang sampah atau membuat sampah di tempat-tempat yang telah disediakan. Saya setiap kali semasa saya di Majlis Daerah dahulu di kawasan saya di Tuaran, kita berhempas pulas untuk membuat pelbagai program dari segi kebersihan tetapi masih lagi kebersihan sehingga pada hari ini begitu menyedihkan termasuk di kampung-kampung dan juga di pekan-pekan.

Saya ingin bertanya dan ingin mencadangkan supaya pihak kementerian seperti juga beberapa program yang telah dibawa juga oleh pihak RTM dalam soal pembuangan sampah ini supaya pihak kementerian mengambil apakah orang-orang yang pakar dalam bidang komunikasi untuk mendidik rakyat kita melalui media. Dari segi membina satu nilai-nilai dalam masyarakat kita yang cintakan kebersihan yang tidak membuang sampah.....

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, gulung Yang Berhormat.

Tuan Wilfred Madius Tangau: Saya gulung.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Dia tidak ada masa Yang Berhormat.

Tuan Wilfred Madius Tangau: Tidak ada masa.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, gulung, gulung.

Tuan Wilfred Madius Tangau: Sebenarnya masalah kebersihan ini adalah amat penting dan saya mohon supaya pihak kementerian mengambil berat tentang hal ini sebab ini berkait rapat dengan banyak hal termasuklah juga hal-hal kesihatan dan juga hal pelancongan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Tuan Pengerusi, dengan *Speaker* baru ini boleh tidak tambah lagi lima minit untuk bercakap, sepuluh minit, Tuan Pengerusi. Lima minit ini Tuan Pengerusi, mana ada kerja lima minit selesai, Tuan Pengerusi?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tidak boleh Yang Berhormat banyak kerja, satu minit pun ada yang selesai kerja, Yang Berhormat.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Tidak ada, Tuan Pengerusi. Tambahlah lagi lima minit lagi, Yang Berhormat Menteri pun ada, kita beri peluang kepada kami Ahli Parlimen sebab kementerian ini penting, Tuan Pengerusi. Ramai-ramailah kita mohon masa.....

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Hah! Sudahlah, cukup, cukup Yang Berhormat ...

Beberapa ahli: *[Bangun]*

Seorang Ahli: Kita sokong, sokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Oleh kerana ramai yang hendak bercakap sebab itu kita kurangkan...

Datuk Bung Moktar bin Radin: Ini banyak lagi Tuan Pengerusi.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk] [Dewan menjadi riuh seketika]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kalabakan juga..... Saya beri Kuala Terengganu, Kuala Terengganu..

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Datuk Bung Moktar bin Radin: Sebab masa terhad!

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kuala Terengganu, sana duduk! Semua duduk!

Datuk Bung Moktar bin Radin: Lima minit cakap apa? Masa terhad, maka panjang-panjangkan itu waktu.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Panjang, panjangkan itu waktu.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Haji Idris bin Haji Haron: Saya pun hendak cakap juga Tuan Pengerusi, saya bekas YDP.

11.38 pagi.

Dato' Razali bin Ismail [Kuala Terengganu]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin tarik perhatian kepada 050100 dan 060000 iaitu berhubung dengan Pihak Berkuasa Tempatan dan saya amat tertarik apabila ada kempen-kempen sekarang yang dibuat oleh media masa berhubung satu kenyataan "Fikir dahulu sebelum buang" iaitu berkaitan dengan kempen kitar semula.

Saya kira ini adalah merupakan satu masalah yang besar apabila pembuangan sampah daripada satu kajian menunjukkan tidak kurang daripada 15,000 tan sampah sehari yang telah dihasilkan oleh rakyat Malaysia ini, betapa bayangkan kalau sekiranya sehari 15,000 tan kalau setahun berapa pula jumlahnya barangkali lambakan sampah-sarap yang jijik dan memualkan itu akan mendatangkan satu kesan yang cukup menghodohkan persekitaran kita.

Isunya sekarang ini apakah strategi-strategi yang akan dibuat oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan ini. Mungkin difikirkan pula supaya kegiatan kitar semula dan juga pelupusan ini dapat dijadikan sebagai satu aktiviti yang mendatangkan keuntungan yang lumayan sebagai satu industri pula supaya kitaran semula itu boleh mendatangkan hasil-hasil tertentu bukan sekadar dia boleh menjadi asap sahaja tetapi boleh pula dijadikan sesuatu hasil yang lain pula.

Selain daripada itu ialah tentang isu tapak pelupusan. Ini harus dijadikan sebagai satu agenda untuk memastikan tidak pula kawasan-kawasan tertentu menjadi sengsara akibat daripada apa namanya itu dipilih sebagai tapak pelupusan yang menimbulkan masalah kesihatan dengan alat berkeliaran dan wabak penyakit.

Dalam konteks ini, peruntukan harus diperuntukkan dan diberi dengan sepatutnya untuk memastikan kaedah pelupusan yang kemas kini yang sesuai dengan

keadaan semasa dengan peredaran zaman supaya tidak pula membawa kepada masalah pencemaran alam dan juga pencemaran sekitarnya.

Selain daripada itu juga adalah merupakan satu perkara yang menimbulkan beban yang besar kepada pihak berkuasa tempatan ialah dianggarkan 40% hingga 60% daripada cukai telah digunakan oleh pihak berkuasa tempatan untuk melupuskan sampah ini. Ini memerlukan satu kajian yang bersungguh-sungguh supaya keadaan persekitaran kita itu dan cukai yang dikutip itu boleh dimanfaatkan bukan semata-mata hanya untuk mengurus pembuangan dan juga pelupusan sampah sahaja.

Selain daripada itu, sebagai mana yang telah disebut oleh rakan sebelumnya iaitu tentang kebersihan, kecantikan dan juga keindahan sungai. Ini membawa satu masalah yang besar kepada kita seperti mana yang telah kita timbulkan apabila berbincang tentang pelancongan dan tarikan pelancongan di sini. Para pelancong luar datang ke mari bukan sahaja hendak menjamu selera, tetapi juga hendak melihat satu pemandangan yang cantik.

Tetapi kalau sekiranya masalah-masalah dari segi tandas dan kebersihan kita yang mendatangkan kesan-kesan yang negatif itu barangkali ini boleh menjadi faktor penolak kepada kita. Ertinya agenda kitar semula, pembersihan dan pelupusan sampah-sarap ini harus dijadikan sebagai satu perkara yang penting.

Akhir sekali, perumahan-perumahan yang baru ditubuhkan, berkembang dan diperkembangkan itu harus juga memikirkan dari segi kemudahan-kemudahan asasnya iaitu dari segi kemudahan-kemudahan riadah dan rekreasi supaya belia-belie kita ini dapat terisi masa mereka, *time engage*, dengan izin. Aktiviti-aktiviti yang boleh menarik mereka supaya mereka ini tidak terpesong kepada kegiatan-kegiatan yang boleh memudaratkan keadaan masyarakat kita. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Jerai.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Tuan Pengerusi, kami sekali lagi merayu Tuan Pengerusi.

11.41 pagi.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin [Jerai]: Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tidak apalah. Yang Berhormat, pandailah saya mengatur.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Ini bukan peraturan yang patut dibuat. Ini cuma budi bahasa atau budi bicara Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Pandailah saya mengatur.

Datuk Haji Mohamad bin Haji Aziz: Lima minit ini.....

Puan Teresa Kok Suh Kim: Saya sokong. Saya sokong Sri Gading.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Sri Gading, saya ingat kita akan berbincang dengan pihak kerajaan. Saya memang bersetuju masa lima minit bagi kami terhad sangat. Lima minit mukadimah pun tidak lepas. Jadi.....

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Teruskan Yang Berhormat. Nanti.....

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: secara profesional kita akan bentanglah dan ini barangkali Tuan Pengerusi akan pertimbangkan. Jangan susah hati, kita pakat elok-elok ya.

Beberapa Ahli: *[Ketawa]*

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Tuan Pengerusi,. masa saya jadi Tuan Pengerusi saya akan beri peluang semua bercakap ya. *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kalau Yang Berhormat duduk sini pun belum tahu juga Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Saya faham, saya faham.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Teruskan Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Saya faham Tuan Pengerusi. Kira Yang Berhormat sudah cukup adil.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Terima kasih.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Kerana hendak menjimatkan kos kerajaan dan elaun-elaun wakil rakyat ini - dikurangkan persidangan. Saya faham, saya faham.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Itu sudah dua minit Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Tuan Pengerusi dan Yang Berhormat Menteri yang saya hormati. Pertama, saya hendak tahu tentang takrif bandar raya. Kita sudah isytihar beberapa negeri kita ini sebagai bandar raya seperti Ipoh, Pulau Pinang, Johor Bahru dan Alor Setar yang juga telah diisytiharkan sebagai bandar raya.

Saya hendak tahu daripada kementerian mengenai peruntukan yang disalurkan oleh kementerian kepada bandar raya selain daripada kutipan-kutipan hasil pintu ataupun kutipan-kutipan hasil dalam kawasan bandar raya tersebut. Saya mengatakan demikian kerana kita tidak boleh bandingkan dengan Bandaraya Kuala Lumpur, Bandaraya Ipoh dan lain-lain kerana hasil kutipan pintu adalah tinggi jika hendak dibandingkan dengan Bandaraya di Alor Setar. Kita hendak menaikkan hasil pintu nanti orang marah. Orang berniaga kecil-kecilan sahaja bukan berniaga seperti di Kuala Lumpur.

Jadi, kerajaan ataupun kerajaan tempatan hendak menaikkan cukai tidak boleh. Bila hendak menaikkan cukai tidak boleh maka pendapatannya kurang. Apabila pendapatan kurang Bandar Alor Setar sekarang ini, baik majlis perbandaran daripada bandar raya. Kalau Yang Berhormat Menteri pergi, tengoklah sampah yang tidak dikutip, api separuh jalan menyala separuh jalan tidak menyala, *landscaping* itu habis terus pokok.

Kadang-kadang saya hendak cerita kepada kawan-kawan tentang Bandaraya Alor Setar pun saya berasa lebih baik Majlis Daerah Yan lagi hak yang dalam kawasan Parlimen Jerai. Daerah Yan ini saya boleh kata sebagai daerah pelancongan dan daerah kebersihan. Kalau tidak percaya tanya kepada Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir, Menteri Penerangan kerana dia biasa pergi di Yan, Gunung Jerai apa semua. Tetapi apabila kita masuk Bandaraya Alor Setar kita naik kelam-kabut.

Kita kena ingat Bandaraya Alor Setar itu adalah Bandaraya Diraja. Raja pun tidak mahu duduk di Alor Setar, di Anak Bukit. Jadi saya mintalah pihak kementerian supaya tolonglah sedikit kerana Kedah ini miskin. Tetapi budi bahasa kami cukup besar. Kami bagi tuan-tuan dan puan-puan ini semua makan nasi, tidak kasihankah? Kalau kementerian tidak mahu tolong tidak apa. Saya suruh petani-petani jangan tanam padi barang semusim tengok harga padi naik siapa hendak bayar. Saya tidak mahulah buat begitu, tetapi saya berasa jauh hati tengok Bandaraya Kuala Lumpur bukan main elok. Bandaraya Ipoh bukan main elok. Bandaraya Johor elok, Melaka juga elok. Tetapi mai tang Kedah lampu sat menyala sat padam. Tanya bandar raya pasal apa? Dia kata, kita kena *ration* sedikit *lighting* ini sebab duit tidak cukup hendak bayar duit karan. Duit karan itu duit *electricity*lah. Tolong turun tengok Menteri ya. Kasihan ya.

Lagi satu mengenai Perancang Bandar dan Desa ini supaya rancang bagi elok-elok. Jangan sat sudah rancang-rancang 'kalih' pula perancangan. Sat *one way*, sat *two way*, sat *three way*. 'Sat' ini kadang-kadanglah. Ini bahasa Kedah. Rancang elok-elok. Kemudian kita tengok masalah.

Tuan Pengerusi, sudah berkali-kali saya kata jangan kita usik alam sekitar ini untuk dijadikan kawasan perumahan. Kita luluskan pelan. Kerajaan negeri pun kena ambil tahu. Menteri-menteri besar ini pun bertanggungjawab. Jangan kira hendak lulus. Kalau dia guna politik minta pun kalau benda itu mengganggu ketenteraman alam jangan bagi. Ini kita lulus. Kita tengok bukit-bukit ini di Sri Hartamas, batu pun depa tembak bagi pecah hendak buat rumah juga. Selepas itu bila hujan turun mai, bila tanah turun mai, bila mati, kita kata terimalah ini takdir Allah S.W.T. Tuhan kata aku jadikan bukit-bukau ini sebagai paku dan pasak kepada bumi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, gulung Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Hangpa mai tebuk bukit aku selepas itu mai serah pada aku pula suruh bertanggungjawab.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Gulung, gulung Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Tuhan marah kita dok mengenakan dia macam itu.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Gulung Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Tengah dok hangat ini Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tidak apalah.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tengah hangatlah suruh gulung itu.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Jadi, harap Menteri tolong ya. *[Bercakap dalam bahasa cina]* Dengan izin.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kalau hendak bercerita macam itu Yang Berhormat pergi kantin bawa Yang Berhormat Menteri.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Lagi satu mengenai bomba penyelamat yang merupakan orang yang cukup bagus.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Dalam kawasan saya ada enam bomba penyelamat. Lagi banyak bomba penyelamat lagi banyak peruntukan wakil rakyat kita kena bagi. Tuan Pengerusi.....

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Sudah, cukuplah Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: mereka. Ya, cukup. Dia ini lagi cepat daripada bomba, pasal apa dia tidak pakai uniform? Dengar terbakar sahaja dengan apa pun dia terjun pi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, cukuplah Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Bomba hendak kena pakai uniform walaupun lambat.. Jadi saya hendak cadangkan kepada kementerian dan Menteri bagilah mereka uniform elok-elok sedikit.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Ini kadang-kadang naik dengan but sebelah hitam sebelah but putih, kasihan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, cukup Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Dengan alat, ini hendak cerita ini Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, cukuplah cerita itu.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Ini yang saya kata lima minit tidak cukup.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Pasal Yang Berhormat membuat ucapan daun dan bunga lebat, buah sedikit sahaja.

Beberapa Ahli: *[Ketawa]*

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Memanglah Tuan Pengerusi. Pokok mempelam dia berbunga dahulu.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Orang hendak makan buah.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Gugur bunga baru buahnya keluar.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya. Buah tidak keluar Yang Berhormat. Orang hendak makan buah. Cukup Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Bercakap dalam bahasa Cina]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah. Kota Melaka.

11.48 pagi.

Tuan Wong Nai Chee [Kota Melaka]: Terima kasih Tuan Pengerusi kerana memberi peluang kepada saya turut mengambil bahagian dalam perbahasan dalam peringkat Jawatankuasa.

Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh Bekalan 43 di bawah Butiran 030000 - Tribunal Tuntutan Pembeli Rumah.

Tuan Pengerusi, semenjak penubuhan tribunal ini saya rasa prestasinya agak memberangsangkan. Sebenarnya ia telah pun banyak menjimatkan masa dan juga kos dalam kebanyakan kes tribunal ini. Sebenarnya ia juga telah pun membantu pembeli-pembeli dalam negara kita, bagi mengelakkan pengalaman pahit yang mungkin pernah dialami jika kes itu dibawa ke mahkamah kerana dalam proses penghakiman di mahkamah biasanya memakan masa yang lama.

Tuan Pengerusi, dari segi keberkesanan ini saya rasa kita tidak seharusnya berpuas hati dengan begitu sahaja kerana saya rasa keberkesanan Tribunal Tuntutan Pembeli Rumah ini dapat kita tingkatkan lagi. Sebenarnya keberkesanan ini berpunca daripada dua aspek Tuan Pengerusi.

Yang pertama ialah dari segi pentadbiran tribunal ini, iaitu sebagai mana yang saya katakan tadi ia telah pun banyak menjimatkan masa, kos dan sebagainya.

Saya rasa punca yang kedua yang memberikan keberkesanan tribunal ini ialah dari segi pendidikan kepada orang ramai, sebab saya rasa kita kena terbitkan satu naskhah majalah. Saya rasa mungkin ini satu cadangan yang pihak kementerian kena ambil kira juga kerana daripada anggaran yang kita ada, Anggaran Perbelanjaan bagi tahun 2005 ini, mungkin kementerian boleh mewujudkan satu naskhah majalah yang mana kita boleh terbitkan mungkin satu kali dalam masa dua bulan atau tiga bulan yang mana naskhah majalah ini akan memasukkan atau menjilid semua kes yang telah pun dilaporkan oleh Tribunal Tuntutan Pembeli Rumah ini. Bukan sahaja kita boleh sebarkan berita ini kepada rakyat jelata di Malaysia tetapi dari segi positif, kita boleh memberikan satu garis panduan kepada pemaju-pemaju dalam negara kita setakat

mana mereka hendak memenuhi kehendak-kehendak di bawah perjanjian yang telah pun ditandatangani.

Di samping itu kita dapat juga mendidik pembeli-pembeli di negara kita bahawa setakat mana hak dan juga kepentingan pembeli-pembeli dalam negara kita terpelihara di bawah undang-undang. Jadi saya rasa secara lama-kelamaan mungkin kelompok laporan-laporan kes ini akan menjadi satu kelompok undang-undang pula iaitu satu *body of law*, dengan izin, Tuan Pengerusi, yang juga akan membantu perkembangan *common law* di negara kita. Saya rasa ini adalah satu cadangan yang mungkin kena diambil kira oleh pihak kementerian dalam tahun-tahun yang akan datang.

Itu sahaja cadangan saya. Sekian, saya menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Ipoh Barat.

11.51 pagi.

Tuan M. Kula Segaran [Ipoh Barat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Tuan Pengerusi, saya juga ingin bercakap mengenai tribunal yang berkaitan.

Saya juga berpendapatan bahawa salah satu jurnal berkaitan adalah sesuatu yang berpatutan, tetapi saya ingin mengatakan bahawa yang mustahak adalah di mana tuntutan dibuat di tribunal tersebut bila pembeli rumah itu kalah atau bila pembeli rumah menang kes tersebut, tetapi pemaju merayu kepada Mahkamah Tinggi. Di Mahkamah Tinggi bila pemaju itu menang, itu menjadi masalah kerana kos akan di"*award*" terhadap pembeli rumah tersebut dan saya difahamkan kos yang terlibat ini lebih daripada RM10 ribu atau RM20 ribu dan sebagainya dan ini akan menyebabkan pembeli-pembeli rumah tidak membawa kes-kes ke tribunal.

Saya syorkan bahawa digubal satu undang-undang yang dapat mengambil kira dan merangkumi semua perkara ini iaitu supaya tidak ada apa-apa *award costs* kepada pihak-pihak yang berkenaan jika mereka menang atau kalah di tribunal atau di Mahkamah Tinggi. Ini adalah macam beberapa kes pekerja di *industrial tribunal*. Di sana pun tidak ada di"*award*"kan kos kepada sesiapa. Saya harap perkara seperti itu akan diambil kira supaya ia akan menggalakkan ramai di antara pembeli-pembeli rumah untuk membawa kes-kes mereka ke tribunal jika mereka ada apa-apa rungutan dalam perkara itu.

Selain daripada itu, Tuan Pengerusi, saya ingin merujuk kepada 060000 iaitu Lanskap. Di Ipoh, Tuan Pengerusi, di Gunung Lang lebih kurang dua setengah tahun

dahulu berjuta-juta ringgit telah dibelanjakan oleh kementerian ini untuk membina dan mencantikkan arena di tempat tersebut. Tetapi kalau kita pergi ke tempat tersebut, tidak masuk akal, Tuan Pengerusi. Saya bukan seorang arkitek tetapi kawan-kawan saya yang menjadi arkitek memberitahu tidak masuk akal untuk seorang arkitek membina *administrative office* di Gunung Lang itu yang menghalang seseorang untuk melihat kecantikan, *to admire and to enjoy the beauty of the landscape in that area*, dengan izin.

Ini adalah satu perkara yang perlu diambil kira. Ini kerana *administrative office* itu telah dibina di tengah-tengah di mana orang akan berdiri untuk tengok gunung tersebut. *The whole idea, the basic idea*, dengan izin, telah di"defeat"kan, dengan izin. Saya pohon supaya ia dikaji balik. Ini bukan satu perkara yang luar biasa tetapi bukan satu perkara biasa terjadi di tempat-tempat lain juga.

Saya pohon apakah sebab ia dibina dan menjadi halangan kepada pelancong-pelancong yang datang ke tempat tersebut. Baru-baru ini, lebih kurang satu setengah tahun saya telah mengheboh-hebohkan perkara di sana, di mana *administrative office* yang dibina dengan berjuta-juta ringgit itu telah turun. Kalau turun ke tanah lebih kurang tiga inci...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat jangan heboh-hebohkan. Yang Berhormat kena uruskan.

Tuan M. Kula Segaran: Saya telah mengheboh-hebohkan dan membawa perkara itu kepada pihak berkenaan. Bila saya membawa perkara itu kepada Majlis Bandaraya Ipoh, mereka mengatakan bahawa itu adalah peruntukan dari kementerian, maka ia adalah di bawah kawal selia kementerian, jadi mereka tidak boleh buat apa-apa. Menteri mungkin tahu mengenai perkara ini, apakah yang beliau tahu mengenai perkara ini dan apakah tindakan yang telah diambil?

Selain daripada itu, saya juga ingin tahu mengenai Sungai Kinta yang baru-baru ini didalamkan di mana Jabatan Lanskap Negara akan memberi berjuta-juta ringgit. Apakah projek-projek yang terkini mengenai perkara tersebut di mana di pekan lama di Ipoh di mana sebelum ini ada lebih kurang 270 tempat untuk meletak kereta telah diubahsuai dan tempat letak kereta telah kurang kepada 40 petak letak kereta? Ini adalah kerana Jabatan Lanskap telah memberi satu kelulusan membina bangunan baru di tempat itu atas alasan bahawa akan membawa lebih ramai pelancong ke Sungai Kinta di Ipoh ini.

Apakah rancangan khusus yang ada dan bila rancangan membesarkan dan membersihkan Sungai Kinta ini akan diselesaikan, tempoh masanya dan berapakah amaun yang dijangkakan?

Sebagai akhirnya, Tuan Pengerusi, saya ingin mengatakan mengenai satu perkara yang bukan unik. Kalau kita pergi ke luar negara, kita tengok ada pokok plastik di sana, kita boleh faham kerana cuaca di sana pada masa musim sejuk. Kita tahu kalau pokok kelapa plastik ada di sana, tetapi takkan pokok plastik ditanam di negara ini, Tuan Pengerusi. Kenapa kita adakan pokok kelapa plastik? Dan lagi pokok plastik itu bukannya murah...

Cik Fong Po Kuan: Minta penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Batu Gajah jangan kacaulah, masa dia sudah hendak habis.

Cik Fong Po Kuan: Sedikit sahaja. Yang Berhormat bagi Ipoh Barat tahukah di kawasan Menteri Kerja Raya bukan pokok kelapa yang sering kita tengok, di sini ada pokok kaktus yang mempunyai lampu, [*Ketawa*] kaktus plastik yang berlampu. Jadi, adakah Yang Berhormat bagi Ipoh Barat sedar?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Okay, cukup.

Tuan M. Kula Segaran: Sedar itu sedar sedikit, tetapi mungkin Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan dan Menteri Kerja Raya yang duduk sebelah-menyebelah itu mungkin telah berbincang...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, cukup!

Tuan M. Kula Segaran: ...supaya diadakan lampu untuk menarik perhatian orang ramai.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup!

Tuan M. Kula Segaran: Tetapi saya hendak kata mengenai pokok plastik ini, tidak masuk akallah, Tuan Pengerusi, kerana nombor satu, untuk menanam satu pokok kelapa di negara kita ini tidak sampai RM3 atau RM5. Pokok kelapa plastik berharga RM22 ribu satu.

Beberapa Ahli: Waah!

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, cukup, Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran: Kenapa kita perlu beli dan menanam ini untuk siapa? Siapa yang untung dalam proses tersebut?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Menteri sudah ambil perhatian, Yang Berhormat, cukup.

Tuan M. Kula Segaran: Apakah kawal selia dan apakah tindakan yang telah diambil? Adakah kerajaan akan menyiasat perkara ini kerana saya sendiri telah menyiasat dan dapat tahu bahawa pokok kelapa ini nombor satu tidak masuk akal.

Cik Fong Po Kuan: Tidak berbuah!

Tuan M. Kula Segaran: Ya, tidak berbuah dan *not practical* di negara ini. Kalau di negara sejuk, saya faham, di luar negara saya faham.

Sebab akhir, Tuan Pengerusi...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup, cukup! Sudah dua kali akhir, Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran: Akhir, akhir. Perancang bandar, saya pohon agar kementerian menyiasat apakah kerja yang mereka buat kerana kerap kali macam di Ipoh ada di dua, tiga tempat, kawasan lapang yang telah digazet, selepas itu telah diberi untuk pihak-pihak yang ingin membina rumah-rumah dan sebagainya. Apakah yang terjadi?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah, Yang Berhormat.

Tuan M. Kula Segaran: Apakah aktiviti atau skop Jabatan Perancang Bandar? Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Yang Berhormat bagi Tangga Batu.

11.59 pagi.

Tuan Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Terima kasih Tuan Pengerusi kerana mengizinkan saya melibatkan diri dalam perbahasan ini. Saya akan cakap buah sahaja, dahan dan bunga tidak ada.

Yang pertama kita akan pergi ke 010300 – Pengurusan Sumber Manusia di mana kita dapati sebenarnya, Tuan Pengerusi, di peringkat pelaksanaan dasar ini kalau katakan kecekapan dan keberkesanan itu berlaku di peringkat pihak berkuasa tempatan, maka banyak pihak akan boleh goyang kaki. Kalau pihak majlis-majlis daerah atau majlis perbandaran ini melaksanakan tugas-tugas seperti yang telah disarankan oleh pihak kementerian, banyak pihak akan senang hati terutama sekali pihak wakil rakyat seperti kita kerana pihak majlis-majlis telah melaksanakan tugas

dengan tepat mengikut apa yang telah disarankan oleh pihak kementerian. Jadi, apa yang berlaku di sini saya dapati mungkin berlaku pertindihan tugas. Jadi, saya minta supaya pihak kementerian kalau boleh, tidak payah kita menunggu kerajaan negeri bersetuju atau tidak. Keluarkan sahaja arahan supaya YDP ini adalah seorang yang berasing daripada DO, pegawai-pegawai daerah seperti yang berlaku pada hari ini.

Jadi, tetapkan YDP mestilah seorang yang profesional, mempunyai pengalaman dan kebolehan serta kepakaran di dalam mengurus dan mentadbir kerajaan tempatan supaya kerja-kerja ini dapat dilaksanakan, menepati apa yang dicitaraskan oleh pembayar-pembayar cukai dan rakyat di sekeliling mereka. Ini yang pertama.

Yang kedua, Tuan Pengerusi, saya ingin menarik pihak kementerian di bawah Butiran 020300 iaitu Pengawasan dan Penguatkuasaan. Di sini kita dapati penguat kuasa di peringkat majlis-majlis tempatan ini menggunakan uniform yang pelbagai *colour*. Ada warna biru, coklat, merah dan sebagainya. Hari ini pula, bila yang pakai warna biru itu, lagaknya seperti polis pula. Ada yang letak paku, ada letak *crown* dan ini perlu ada satu ketetapan, perlu ada satu *guideline* supaya penguat kuasa di pihak berkuasa tempatan ini faham akan tugas dan peranan mereka di bidang yang mereka diberi kuasa. Tidak menyalahgunakan pakaian serta uniform, seolah-olah mereka pegawai polis, masuk ke premis-premis tanpa waran dan sebagainya. Jadi, ini perlu diberikan perhatian oleh pihak kementerian.

Perkara yang ketiga, di bawah Butiran 06000 – Landskap Negara. Jadi, saya mohon juga pihak kementerian supaya setiap projek-projek mega yang dilaksanakan oleh Jabatan Landskap Negara di peringkat daerah-daerah ini perlu, kalau boleh dilaksanakan oleh mereka yang datang daripada negeri ataupun daerah tersebut. Ini kerana, apa yang berlaku kita lihat harganya begitu tinggi. Jadi apabila dipertikaikan di peringkat mesyuarat penuh majlis-majlis tempatan, pihak pengurusan lazimnya menjawab “Saya tidak tahu. Urusan ini dilaksanakan oleh Kerajaan Persekutuan, Jabatan Landskap Negara”. Jadi, perkara ini perlu diberikan perhatian. Kalau boleh, kerja-kerja itu supaya kosnya lebih berkesan dilaksanakan oleh mereka yang datang daripada negeri ataupun daerah-daerah tersebut.

Akhir sekali, Tuan Pengerusi, saya benar-benar “buah” hari ini, tidak ada “bunga” tidak ada “daun” ya, iaitu di unit kejuruteraan. Kita dapati hari ini, unit kejuruteraan di majlis-majlis tempatan, lazimnya diketuai oleh seorang jurutera yang

profesional ataupun tidak profesional. Tetapi mereka ini, lazimnya menjadi seolah-olah pengurus kepada projek apabila setiap projek yang dilaksanakan oleh kementerian di peringkat Persekutuan dan juga daerah, mereka menggunakan konsultan. Ini *additional cost* dengan izin, telah melibatkan kos tambahan yang akhirnya akan dibebankan kepada rakyat dan pembayar cukai.

Jadi, saya pohon kepada pihak kementerian supaya mensyaratkan jurutera-jurutera yang menjadi ketua di dalam unit kejuruteraan di peringkat majlis daerah tempatan ini, supaya mereka menggunakan kepakaran, pengetahuan serta pengalaman mereka untuk mentadbir, untuk mengurus serta menjadi jururunding kepada projek yang dilaksanakan di peringkat daerah.

Sehubungan dengan itu juga kepada pihak kementerian, saya mohon supaya projek-projek mega yang dilaksanakan di daerah-daerah ini disertakan sekali dengan *repairs and maintenance* kerana dari segi pendapatan dan hasil daerah-daerah itu, mereka selalunya terhad, *limited* disebabkan kutipan cukai kepada golongan-golongan yang mungkin menerima perkhidmatan daripada pihak berkuasa tempatan sahaja. Jadi, tolong sediakan sedikit peruntukan untuk *repairs and maintenance*, untuk selenggaraan dan juga pembaikan kepada projek-projek yang telah dikeluarkan ataupun disediakan oleh pihak kementerian. Saya dengan itu menyokong. Terima kasih, Tuan Pengerusi.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Sepanggar.

12.03 tgh.

Tuan Eric Enchin Majimbun [Sepanggar]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyentuh mengenai Butiran 03100 dan 01603. Tetapi sebelum itu, saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Menteri, oleh kerana saya rasa dengki sekali bila kita lihat peruntukan begitu banyak tetapi apa yang saya difahamkan bahawa peruntukan begitu banyak itu sedikit sahaja yang disalurkan kepada Sabah dan Sarawak. So, saya memohon kalau boleh minta berapa peratuskah peruntukan ini disalurkan kepada negeri Sabah dan Sarawak?

Tuan Pengerusi, mengenai program kebersihan di mana kita lihat di seluruh Malaysia ini, perlu dipentingkan kebersihan. Lebih-lebih lagi kebersihan di bandar dan juga di luar bandar di mana kita dapat lihat sekarang ini, plastik-plastik bertaburan di

mana sahaja. Lebih-lebih lagi di pantai-pantai. Di persekitaran pantai, banyak plastik-plastik kita dapat lihat. Maka sebab ini, mungkin masa sudah sampai supaya kerajaan haruslah membuat kajian semula sama ada plastik ini betul-betul diperlukan. Kita gunakan sebagai penggunaan seharian kita ini, oleh kerana plastik ini yang begitu sukar dilupuskan, tentu sekali kita harus mengambil satu kajian yang terperinci supaya kita tidak lagi perlu menggunakan plastik seharian ini.

Menyentuh dengan kemajuan perkampungan, saya juga ingin memberi sedikit pandangan di sini, di mana kalau kita tinjau dalam kemajuan perkampungan ini, tentu sekali di Sabah dan Sarawak jauh sekali. Perbezaannya di antara perkampungan di Semenanjung dan di Sabah, Sarawak begitu mundur sekali kita dapat lihat, di mana dalam perkampungan di Sabah dan Sarawak, kemunduran itu begitu jauh, ketara di mana kemudahan-kemudahan sukar kita dapat penuhi pada ketika ini.

Begitu juga dengan yang kita dapat lihat mengenai program perumahan yang disediakan oleh kementerian. Memang kita tidak nafikan bahawa di Sabah ada program seperti ini dilaksanakan. Tetapi, yang masalah sekarang ialah program ini dilaksanakan tanpa ada persefahaman di antara kerajaan negeri dan juga jabatan-jabatan yang lain. Disebabkan kemudahan-kemudahan, walaupun perumahan ini sudah disediakan, kemudahan-kemudahan seperti jalan raya, seperti bekalan elektrik, seperti air, kita tidak dapat kemudahan ini. Rumah-rumah itu semuanya dibina tetapi kemudahan itu tidak diberi.

Jadi, kalau perjalanan ini berlarutan, tentu sekali perumahan itu tidak juga akan diguna oleh penduduk-penduduk ataupun rakyat kita di Malaysia, khasnya di Sabah. So, saya memohonlah dan merayu kepada kementerian agar berilah sedikit pandangan dan berilah sedikit peruntukan yang melebihi daripada yang telah diberi pada tahun-tahun ataupun yang lalu, oleh kerana memang Sabah dan Sarawak ini, kita memerlukan peruntukan yang begitu besar bagi kita untuk sama-sama maju sebagai satu Malaysia yang indah. Terima kasih.

Puan Teresa Kok Suh Sim: *[Bangun]*

Dr.Tan Seng Giaw: *[Bangun]*

Tuan Mohamed Razali bin Che Mamat: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, ada ramai yang bangun. Saya bagi Sekijang. Saya harap yang lain boleh berucap. Saya ingat Yang Berhormat kena ikut, patuh. Terus kepada kepala dan kita *limitkan* masa ini supaya semua boleh

berucap. Selepas itu, Menteri menjawab. Saya hendak habiskan sebelum 12.45 tengah hari. Menteri mesti menjawab.

12.09 tgh.

Tuan Baharum bin Mohamed [Sekijang]: Terima kasih Tuan Pengerusi kerana memberi peluang kepada saya untuk sama-sama membahaskan di peringkat Jawatankuasa. Saya hendak terus kepada Butiran 070000 di bawah Perancangan Bandar dan Desa.

Tuan Pengerusi, pada ketika ini, tidak ada penyelarasan bentuk bonggol jalan ataupun *hump* dalam bahasa Inggeris yang dibina di dalam kawasan-kawasan perumahan terutamanya di taman-taman, di mana kita mendapati kadangkala bentuk-bentuk bonggol ini ada yang besar, ada yang kecil, lebar, panjang, tinggi, rendah dan sebagainya.

Manakala papan-papan tanda ataupun warna kadang kala ada yang berwarna kuning dan sebagainya banyak yang tidak ditunjukkan. Akibatnya, untuk membina bonggol ini sebenarnya untuk mengelakkan kemalangan tetapi banyak mengakibatkan kemalangan kerana bonggol-bonggol tersebut dibuat tanpa dikawal selia ataupun dibuat mengikut piawaian yang tertentu. Apabila kenderaan yang di hadapan kadang-kadang membrek dengan tiba-tiba kerana tidak ada petunjuk-petunjuk yang menunjukkan adanya bonggol jalan itu maka kereta yang di belakang akan menghentam dan kadang kala kereta yang di hadapan itu pun bengkok rim atau tayar yang menyebabkan kos kepada pengguna-pengguna jalan itu sendiri.

Tuan Pengerusi, saya mencadangkan supaya kementerian mengambil perhatian tentang ini supaya dibuat kajian atau dibuat suatu bentuk *design* atau bentuk yang sesuai yang diselaraskan untuk PBT di seluruh negara ini supaya ia tidak mengakibatkan kemalangan, bukan kita buat itu untuk mendatangkan kemalangan.

Tuan Pengerusi, saya mohon menyokong. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Kuala Selangor.

12.12 tgh.

Tuan Mohd. Daud bin Tarihep [Kuala Selangor]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin menyentuh soal Butiran 040000 dan juga 050000. Kita sedar

bahawa permintaan rumah awam kos rendah terus meningkat dari semasa ke semasa khususnya daripada golongan yang berpendapatan rendah dan kita sedar juga bahawa tanah-tanah kerajaan semakin berkurangan atau kehabisan seterusnya kalau dilihat di kawasan Parlimen Kuala Selangor sendiri, tanah kerajaan sudah tidak ada. Sedangkan permintaan rumah mengikut yang berdaftar di Lembaga Perumahan dan Hartanah Selangor daripada 9,000 yang berdaftar, 6,000 telah mendapat rumah dan ada baki lebih kurang 3,000. Ini yang berdaftar dan tidak termasuk yang tidak berdaftar.

Oleh itu saya ingin mencadangkan kepada kerajaan supaya peruntukan yang secukupnya disediakan oleh kementerian dari semasa ke semasa seterusnya untuk melaksanakan projek perumahan awam kos rendah dengan mengambil balik tanah-tanah estet untuk tujuan yang berkenaan termasuk untuk tujuan pembesaran kampung. Di samping itu saya juga ingin mencadangkan supaya skim perumahan untuk pekerja-pekerja ladang yang pernah diasaskan oleh Allahyarham Tun Abdul Razak pada tahun 1974 digerakkan semula supaya pekerja-pekerja ladang yang kita sedia maklum terdiri daripada kaum India yang sangat memerlukan rumah, kita harus mewajibkan atau menggalakkan pemilik-pemilik ladang seperti Sime Daby, Guthrie dan sebagainya untuk mereka mengorbankan atau memajukan sebahagian tanah ladangnya untuk tujuan perumahan pekebun kecil ladang.

Dalam soal perumahan ini juga saya ingin memohon jasa baik pihak kementerian supaya aduan yang telah disampaikan kepada Pihak Berkuasa Tempatan dan juga kepada pemaju berhubung dengan soal rumah yang dibina dalam keadaan retak dan mengancam keselamatan penghuninya. Yang saya maksudkan bagi projek perumahan Puncak Alam Fasa I dan II menghadapi masalah yang saya sebutkan dan saya harap pihak kementerian dapat turun padang dan menyiasat seterusnya mengambil tindakan termasuk untuk menyenaraihitamkan pemaju yang berkenaan kerana ia membahayakan penghuninya.

Dalam soal Kerajaan Tempatan, saya ingin membangkitkan suatu perkara iaitu peranan Ahli-ahli Parlimen di kawasan Pihak Berkuasa Tempatan di mana kita hari ini sebagai Wakil Rakyat bertanggungjawab untuk menyampaikan apa sahaja isu dan masalah kepada kerajaan sama ada di peringkat Pegawai Daerah melalui Jawatankuasa Pembangunan Daerah tidak termasuk Jawatankuasa Tanah tetapi hari

ini amalan yang dilakukan oleh kerajaan tidak membenarkan Ahli Parlimen duduk sebagai Ahli Majlis Daerah ataupun Majlis Perbandaran.

Oleh itu saya berharap kerajaan dapat mengkaji balik kedudukan ini, kalau dari perundangan tidak membenarkan saya harap Ahli-ahli Parlimen dijemput untuk menghadiri mesyuarat bukan sekadar pemerhati tetapi turut terlibat dalam menyuarakan pandangan, dalam merancang pembangunan setempat kerana ini perlu untuk kita membawa isu dan masalah rakyat dan juga untuk kita bawa ke peringkat Parlimen perkara yang tidak boleh diselesaikan di peringkat akar umbi.

Di samping itu, saya juga ingin menyarankan kepada kerajaan kalau Kerajaan Negeri Selangor hari ini melakukan tindakan menghalalkan kilang-kilang haram kenapa tidak kita mengambil langkah ke hadapan untuk menempatkan gerai-gerai haram yang telah sekian lama khususnya melibatkan peniaga-peniaga bumiputera agar kita tidak sewenang-wenang penguat kuasa Pihak Berkuasa Tempatan menyaman, mengambil tindakan dan merobohkan tetapi kita membuat perancangan untuk menempatkan mereka di kawasan-kawasan yang tertentu sama ada di kawasan-kawasan atau gerai-gerai atau kedai-kedai yang dibina oleh Majlis Daerah yang tidak mendapat sambutan.

Akhirnya saya mohon jasa baik Yang Berhormat Menteri untuk menyegerakan pembinaan kompleks Bomba dan Penyelamat bagi Kuala Selangor yang saya lihat dalam keadaan seperti pondok yang daif dan usang di mana banyak kes kebakaran dan yang perlu diambil tindakan dengan segera termasuk untuk mempertingkatkan atau menambah peralatan-peralatan yang perlu untuk kepentingan pihak bomba dan juga masyarakat. Sekian, saya mohon menyokong. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Pendang.

12.17 tgh

Dr. Mohd. Hayati bin Othman [Pendang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Assalamualaikum warahmatullahi taala wabarakatuh. Saya hendak pergi terus kepada Kepala 060000 berhubung dengan landskap. Kita dapati sejak akhir-akhir ini banyak Majlis Tempatan mengadakan tanaman pokok-pokok sebagaimana yang disebutkan oleh wakil pembangkang tadi, pokok-pokok plastik yang mahal harganya dan juga pokok-pokok yang kita panggil pokok bunga segera, macam di hadapan Parlimen tadi pun kita nampak, hari ini ditanam, minggu hadapan diubah kepada pokok-pokok yang lain.

Rasanya kalau kita tanam pokok-pokok bunga yang macam ini akan melibatkan kos yang tinggi sebab ia cepat luput, cepat mati dan juga terpaksa ditukar dengan pokok-pokok bunga yang lain. Begitu juga di tempat saya dan Majlis Daerah Pendang, beginilah yang dilakukan dan kita harap perkara ini tidak akan berterusan lagi sebab pokok-pokok bunga ini melibatkan kos yang tinggi dan ini melibatkan wang daripada rakyat.

Begitu juga dengan pengindahan landskap, kalau kita hendak menyambut tahun baru kita bubuh lampu baru. Hendak menyambut merdeka, letak lampu lain, hendak sambut Hari Raya Aidilfitri letak lampu lain. Begitu juga dengan Majlis Bandaran, kita harap janganlah ikut kaedah begini kerana ini melibatkan wang rakyat. Kalau tuan rumah sendiri hendak letak, itu hak dialah. Tetapi ini hak bandaran, kita tak usahlah sekali hendak sambut tahun baru diubah lampu. Ini berlaku di tempat saya, baru dua atau tiga bulan letak lampu baru diubah lampu lain. Begitu juga dengan korek mengorek, satu jabatan korek, jabatan lain timbus, jabatan lain datang terpaksa diubah sesuatu landskap itu dalam masa setahun sampai empat atau lima kali. Ini sudah tentu akan merugikan Pihak Berkuasa Tempatan tersebut.

Yang kedua berhubung dengan sisa pepejal 00500. Ini juga merupakan satu masalah yang terpaksa kita hadapi sekarang ini tentang pelupusan sampah terutamanya bahan-bahan plastik dan juga kaca. Kita ada mendengar bahawa kementerian ada mengesyorkan iaitu kitar semula. Kita harap perkara ini akan diaktifkan ataupun diproaktifkan kerja-kerja kerana ia tidak sampai ke peringkat akar umbi. Maknanya masyarakat di kampung ataupun masyarakat di luar bandar tidak begitu memahami tentang konsep kitar semula ini. Mereka lebih menggunakan bahan-bahan plastik daripada bahan daripada kertas yang *biodegradable* sebab bahan plastik ini memang susah hendak dihapuskan atau dilupuskan melainkan dengan pembakaran. Kalau dengan cara tanam memang tidak boleh hendak dihapuskan bahan-bahan plastik ini.

Kita harap perkara kitar semula ini boleh sampai ke peringkat akar umbi, ke peringkat anak-anak sekolah kerana perkara ini melibatkan masalah masa depan negara kita.

Yang ketiga, berhubung dengan Butiran 080000 - Bomba dan Penyelamat. Saya hendak merayu kepada kementerian kerana dalam masa tiga bulan yang lepas ditempat saya mengalami tiga kebakaran besar, satu, 19 kedai melibatkan jutaan

ringgit kemudian selang beberapa bulan empat buah kedai dan selang seminggu selepas itu tiga buah kedai telah berlaku kebakaran bahkan kebakaran ini juga melibatkan pejabat bomba sukarela sendiri. Dinding bomba sukarela sendiri pun terbakar disebabkan oleh kunci dipegang oleh pegawai bomba sukarela itu yang pergi berjalan ke tempat lain. Maknanya kalau kita hendak harap kepada bomba sukarela sahaja yang kerja dia pun sukarela, dia pun ada kerja-kerja yang lain maknanya benda ini tidak dapat membantu masyarakat menghadapi kebakaran. Saya harap Balai Bomba Pemandang yang sudah terbengkalai lama ini dapat disegerakan.

Seterusnya tentang penguat kuasa. Tadi disentuh oleh sahabat daripada Tangga Batu tadi, iaitu uniform penguat kuasa ini nampak macam polis dan bila dia masuk pada satu kawasan dia boleh berlagak macam polislah. Tetapi apa yang menjadi masalah apabila kita meletakkan seorang penguat kuasa di tempat dia sendiri masalah dia hendak melaksanakan penguatkuasaan itu memang amat sukar. Sebab mungkin yang melakukan kesalahan adik-beradik dia sendiri, abang dia sendiri, adik dia sendiri jadi masalah bagi dia untuk melaksanakan. Kita harap benda ini diberi perhatian oleh pihak kementerian. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kemaman.

12.24 tgh.

Tuan Ahmad Shabery Cheek [Kemaman]: Terima kasih Tuan Pengerusi, saya ingin bercakap di bawah Butiran 050000 berkaitan dengan Kerajaan Tempatan.

Saya ingin membawa perhatian sedikit pengalaman kami di Terengganu, iaitu apabila sebuah kerajaan lain mengambil alih pemerintahan negeri Terengganu dalam tahun 1999. Apa yang telah cuba dilakukan oleh kerajaan yang tersebut untuk menarik sokongan daripada rakyat di sana ialah telah mengharamkan premis-premis perjudian, iaitu yang dikaitkan dengan soal kedai-kedai menjual apa yang disebut nombor ekor dan sebagainya. Tetapi saya tidak ada tentangan dari segi hasratnya untuk menghalang aktiviti perjudian yang dianggap bertentangan dengan agama Islam dan juga tidak sesuai dalam masyarakat kita. Malangnya apabila perjudian yang berlesen ini diharamkan, maka telah bercambah perjudian yang tidak berlesen ataupun perjudian haram yang haram yang menjadi satu perkara yang berakar umbi di dalam masyarakat di sana, yang menawarkan ganjaran yang lebih besar dan ia menarik minat mereka dan penjudi-penjudi daripada negeri lain pun datang ke negeri Terengganu dan ia berterusan sehingga sekarang ini. Mereka mempunyai jaringan

yang begitu kuat dan begitu kukuh hingga boleh mempengaruhi pegawai-pegawai yang berada di dalam PBT ataupun kerajaan tempatan kita. Perkara ini saya minta supaya pihak kementerian memberi penegasan tentang soal mengharamkan dan memastikan kegiatan-kegiatan yang boleh mengancam keselamatan kerana ia berkaitan perjudian, berkaitan dengan soal maksiat-maksiat yang lain, yang menular dalam masyarakat kita diberikan perhatian yang cukup penting kerana ia melibatkan soal ketenteraman rumah tangga, masyarakat dan sebagainya.

Perkara yang kedua ingin saya sebutkan di sini berkaitan dengan kerajaan tempatan juga, ialah kita telah mendengar beberapa pandangan-pandangan yang telah disampaikan oleh rakan-rakan kita Yang Berhormat yang lain tentang isu yang sama, soal kekotoran, soal sampah, soal longkang tersumbat, soal api ataupun soal penyalan lampu-lampu di tempat-tempat yang sepatutnya tidak berlaku dan sebagainya. Masalahnya ialah kerana kita tidak ada satu sistem pengaduan yang efisien dan yang terancang. Di negara-negara maju kalau kita perhatikan apabila ada sahaja orang ternampak tempat pungutan sampah tidak berlaku tidak perlu menulis surat kerana menulis surat itu mengambil masa yang lama dan tidak mungkin semua orang ada kemampuan untuk menulis surat dan pergi ke pejabat pos ataupun bertemu di ibu pejabat majlis tempatan ataupun kerajaan tempatan yang berkenaan. Pada zaman moden SMS misalnya sudah menjadi satu alat yang amat memudahkan ataupun *e-mail* ataupun telefon dan sebagainya.

Apakah sekarang ini kerajaan tempatan sudah mengadakan satu program yang kementerian mengarahkan kerajaan-kerajaan tempatan mengadakan satu program yang paling kemas kini dan terancang untuk menangani aduan-aduan. Tetapi kalau aduan sahaja ada sistem yang baik, tetapi pelaksanaan dalam mengatasi masalah yang diadu ataupun cadangan-cadangan yang dikemukakan oleh orang ramai tidak ada ia juga tidak berkesan.

Apakah ada satu sistem pemantauan yang dibuat oleh Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan daripada atas, daripada pihak Kerajaan Persekutuan turun kepada kerajaan negeri dan turun kepada PBT di peringkat yang lebih rendah untuk memastikan sejauh manakah kecekapan atau *efficiency* dalam pelaksanaan ataupun mengatasi aduan-aduan yang dikemukakan oleh orang ramai, berapa minggu pelaksanaan dibuat, berapa bulan tempat-tempat yang berkenaan dibuat.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup Yang Berhormat.

Tuan Ahmad Shabery Cheek: Akhir sekali Tuan Pengerusi, selalu kita tahu bahawa kita kata satu cara untuk mengatasi soal kebersihan, kekotoran dan sebagainya rakyat dihukum, denda dikenakan. Tetapi adakah hukuman juga diberikan kepada pihak penguasa tempatan sendiri yang tidak melaksanakan tanggungjawab mereka, kerana rakyat membayar melalui kutipan cukai dan sebagainya mereka tidak melaksanakan. Apakah hukuman yang dikenakan oleh pihak atasan terhadap mereka? Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kuala Kedah.

12.27 tgh.

Tuan Hashim bin Jahaya [Kuala Kedah]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya juga ingin turut membincangkan Kepala Bekalan B.43, P.43 Butiran 00200 dan 00300. Ini adalah berkenaan dengan bandar raya ataupun PBT. Di Parlimen Kuala Kedah, Bandaraya Alor Setar merentasi Parlimen Kuala Kedah sehingga ke Pekan Kuala Kedah dan kita menghadapi masalah yang begitu kronik berkenaan dengan perkhidmatan Bandaraya Alor Setar yang begitu buruk terutama sekali sampah yang bersepah-sepah di sana sini, longkang yang tersumbat dan sebagainya, lampu tidak menyala dan juga jalan-jalan yang tidak diberi perhatian dan tidak diselenggarakan dengan sempurna. Rata-rata rakyat mengadu bermacam-macam aduan kepada wakil rakyat, kepada majlis bandar raya dan sebagainya tetapi perkara ini tidak dapat diatasi, Empat perkara, sampah, longkang, lampu dan jalan tidak dapat diatasi oleh Bandaraya Alor Setar. Apabila kita bertanya hal ini kepada pihak pengurusan Bandaraya Alor Setar, jawapannya adalah mereka mempunyai masalah yang cukup kronik iaitu masalah kewangan.

Rata-rata mengetahui bahawa Bandaraya Alor Setar telah dinaikkan taraf pada tahun 2003 dengan keadaan kewangan yang tidak mencukupi. Pendapatan mereka tidak sampai RM80 juta setahun tetapi telah dinaikkan taraf. Dengan menaikkan taraf Bandaraya Alor Setar penduduk-penduduk di sekitar Alor Setar, tiga Parlimen yang terbabit Alor Setar, Pokok Sena dan juga Kuala Kedah menghadapi tekanan, tekanan daripada rakyat supaya perkhidmatan daripada Bandaraya Alor Setar dipertingkatkan tetapi tidak dapat dipertingkatkan.

Apa yang menjadi masalah sekarang ini ialah daripada kakitangan perkhidmatan Bandaraya Alor Setar di peringkat bawahan, kakitangan untuk mengutip sampah dan sebagainya tidak mencukupi, bayaran kerja lebih masa (*overtime*) tidak dibayar berbulan-bulan menyebabkan kakitangan Bandaraya Alor Setar mogok dan tidak mahu melakukan kerja perkhidmatan yang mereka lakukan, selalunya seperti mana yang ada sekarang. Akibatnya Bandaraya Alor Setar menjadi cemuhan.

Oleh yang demikian, saya mohon mencadangkan kepada kementerian memberi bantuan dari segi kewangan dan pemantauan kepada Bandaraya Alor Setar supaya pengurusan kewangan diperbetulkan dan juga pemantauan dari segi pelaksanaan perkhidmatan dipantau setiap hari, setiap minggu ataupun setiap bulan supaya perkhidmatan mereka ini ditingkatkan, masalah kewangan mereka diselesaikan dan dengan demikian kita Wakil-wakil Rakyat terutama daripada tiga Parlimen ini bolehlah mengharap sokongan yang lebih pada masa hadapan. Buat masa sekarang, Tuan Pengerusi, saya ingin mengatakan bahawa rakyat cukup tidak berpuas hati dengan perkhidmatan yang dilaksanakan oleh Bandaraya Alor Setar.

Tuan Pengerusi, saya mohon menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Saya bagi kepada Kudat, Sabak Bernam dan Kepong. Selepas itu Yang Berhormat Menteri menjawab.

12.32 tgh.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri [Kudat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya ingin terus ke Butiran 050000 Kerajaan Tempatan iaitu mengenai masalah yang berlaku di Sabah iaitu lesen-lesen yang telah dikeluarkan oleh Kerajaan Tempatan kepada syarikat-syarikat perjudian iaitu melalui kelab-kelab di Sabah khususnya di Kota Kinabalu yang berjumlah berpuluh-puluh buah. Ini merupakan satu masalah yang besar kerana telah menimbulkan masalah sosial dan telah menyebabkan ramai daripada mereka yang terlibat telah kehilangan wang beratus-ratus juta ringgit di dalam sindiket perjudian. Saya katakan sindiket kerana ianya adalah merupakan lesen yang telah dikeluarkan oleh Kerajaan Tempatan di negeri Sabah.

Saya meminta supaya satu ketetapan boleh dibuat oleh kerajaan supaya mengawalinya. Walaupun aktiviti perjudian di Malaysia dilesenkan tetapi kita mahu supaya perkara ini dapat dikawal kerana ini akan memberikan implikasi sosial dan ekonomi yang besar kepada penduduk di negeri Sabah khususnya. Saya percaya

kelab-kelab ini telah pun menyebabkan kerugian yang besar dan telah menyebabkan ramai daripada keluarga yang telah terjejas hubungan mereka akibat masalah ini.

Perkara yang kedua saya ingin bangkitkan ialah 030000 iaitu tribunal tuntutan pembeli rumah. Saya telah dihubungi oleh beberapa pembeli-pembeli rumah di Kota Kinabalu iaitu pembeli-pembeli Crystal Condominium yang telah dimajukan oleh sebuah syarikat, Listed Company IPMUDA dan Rakan. Mereka telah membuat satu pembangunan di negeri Sabah dan telah menyebabkan *misrepresentation* kepada pembeli-pembeli rumah iaitu dengan mengiklankan bahawa terdapat pelbagai kemudahan yang diberikan kepada pembeli-pembeli rumah seperti *swimming pool* dan banyak lagi kemudahan-kemudahan.

Yang menjadi masalah di sini ialah apabila projek itu terbengkalai, hanya satu sahaja daripada blok itu telah disiapkan dan Kerajaan Tempatan telah memberikan *temporary* OC. Ini menyebabkan pembeli-pembeli rumah tidak ada keupayaan lagi untuk mendapatkan tuntutan daripada syarikat itu dan syarikat itu tidak pun memberikan apa-apa janji kepada pembeli-pembeli rumah itu sama ada mereka akan akhirnya mendapat kemudahan-kemudahan yang telah dijanjikan di dalam perjanjian dan juga di dalam iklan-iklan yang telah disediakan.

Tuan Pengerusi, saya minta pihak kerajaan supaya memantau perkara ini kerana ini adalah merupakan satu ketidakadilan yang serius kepada pembeli-pembeli rumah dan sekiranya ia berlaku berterusan, maka akan menjejaskan imej industri perumahan dan juga akan menyebabkan kerugian yang besar kepada pembeli-pembeli rumah.

Perkara ketiga yang saya ingin bangkitkan ialah Butiran 080000 - Bomba dan Penyelamat. Di kawasan saya beberapa bulan yang lalu telah berlaku dua kebakaran besar yang telah mengorbankan nyawa dan juga menyebabkan kerosakan harta benda yang begitu banyak. Beratus-ratus rumah yang telah musnah di kawasan saya di daerah Pitas, dan ini berlaku disebabkan ketiadaan perkhidmatan bomba di kawasan saya. Perkhidmatan bomba yang terdekat iaitu di bandar Kudat ialah sejauh 170 kilometer. Adalah mustahil bagi perkhidmatan bomba ini untuk datang membantu menyelamatkan dalam keadaan yang begitu jauh.

Oleh sebab itu, saya berharap sebagai seorang Wakil Rakyat yang bertanggungjawab saya minta supaya kerajaan memberikan perhatian untuk membina

satu bangunan ataupun mengadakan perkhidmatan bomba di kawasan saya supaya masalah ini tidak berterusan.

Yang keempat, saya juga ingin membangkitkan mengenai Butiran 060000 landskap negara. Seperti mana beberapa hari lalu saya telah lalu di Jalan Parlimen dan saya melihat bahawa berlaku pekerja-pekerja bandar raya telah mencabut bunga-bunga yang telah mati dan ini saya menganggap suatu kerugian dan juga merupakan suatu pembaziran kerana saya dapat melihat bahawa bunga-bunga ini hanya baru ditanam beberapa hari yang lalu dan terpaksa dicabut dan ditanam semula. Saya percaya ini adalah tidak sesuai kerana wang rakyat telah dibazirkan dengan tidak begitu bertanggungjawab.

Perkara kelima yang ingin saya bangkitkan

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Gulung, Yang Berhormat.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri: Terima kasih.

12.36 tgh.

Dato' Haji Mat Yasir bin Haji Ikhsan [Sabak Bernam]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan Ahli Dewan yang mulia. Sabah Bernam hendak membawa dua perkara, Butiran 050000 - Kerajaan Tempatan dan juga 070200 - Perancangan Bandar dan Desa, khusus berkaitan dengan kemudahan rekreasi sukan dan permainan di kawasan bandar.

Kita dapati di kawasan ini telah diberikan fokus kepada wujudnya Taman Kanak-Kanak. Ini harus diteruskan, tetapi yang sangat kurang ialah bagi belia-belia kita yang menjadi kumpulan berisiko tinggi terjebak dalam gejala sosial yang negatif. Mereka ini sangat kekurangan kemudahan untuk sukan dan permainan. Oleh sebab itu, Yang Berhormat Menteri ada di sini, mungkin kementerian boleh mengadakan satu dasar khusus di mana gelanggang ataupun padang permainan harus diadakan.

Saya melihat di Selangor ada kawasan Majlis Daerah, Majlis Bandaran, padang permainan bola sepak diambil oleh Majlis Sukan Negeri dan selepas itu menjadi satu tempat yang eksklusif. Jadi belia-beliannya tidak ada tempat untuk bermain. Pada hal padang bola sepak ini sangat penting. Kalaupun kawasan itu sangat mahal kita ingin mencadangkan supaya padang bola sepak yang besar itu digantikan dengan padang ataupun gelanggang *futsal* di tiap-tiap daerah. Kita lihat bahawa anak-anak kita sekarang ini ada satu *craze* - dengan izin,- minat yang sangat tinggi di mana kawasan *futsal* ini boleh digunakan siang dan malam.

Kita yakin bahawa ini suatu pengiktirafan kepada mereka dan saya harap pihak kementerian ini tidak pula menyatakan bahawa ini tanggungjawab belia yang dalam konteks ini kita harap ini boleh disepadukan di antara kementerian ini dengan kementerian yang lain.

Perkara yang kedua ialah berkaitan dengan 010300 iaitu pengurusan sumber manusia. Kita berharap jangan setakat diberikan tumpuan kepada latihan ataupun lawatan sambil belajar kepada pegawai, kakitangan dan ahli majlis sahaja. Kita berharap supaya ada peruntukan bina insan bagi rakyat di mana mereka boleh dilibatkan dalam program pendidikan, motivasi dan seumpamanya. Ini akan mendekatkan lagi masyarakat di kawasan majlis ataupun bandar raya itu dekat dengan pengurusan dan pentadbiran majlis dan mereka akan dapat memberikan kerjasama.

Akhir sekali ialah berkaitan dengan bomba dan penyelamat. Di Sabak Bernam ada satu unit bomba dan penyelamat di Sungai Ayer Tawar yang cukup aktif, Tuan Pengerusi. Kita memang mengiktiraf keaktifan dan jasa mereka itu dan permohonan untuk diberi satu kemudahan lori kecil ini telah diminta kira-kira lebih setahun yang lepas sebelum saya berada di Dewan yang mulia ini. Jadi apabila saya datang ke mari saya bercakap, kalau saya tidak silap, dengan Setiausaha Parlimennya dan jawapannya positif, "*no problem*". Tetapi jawapan "*no problem*" ini kalau lisan biasanya ia memang ada *problem*.

Terima kasih Tuan Pengerusi, Sabak Bernam mohon menyokong.

12.40 tgh.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, saya pun berharap lain kali kita ada masa yang lebih. Halaman 493 Butiran 020000 Aktiviti 020300 dan halaman 493 Butiran 060000.

Tuan Pengerusi, yang penting sekali di Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan ada Jabatan Pengawasan dan Penguatkuasaan. Mungkin kerana ejaannya tidak betul – "Penguatkuasa" sahaja dan bukannya "penguatkuasaan" - ada kurang "a" dan "n" maka keberkesanannya mungkin kurang sedikit. Saya berharap Bahagian Penguatkuasaan dapat diubah sedikit dengan ejaan, dengan bahasa bakunya dan dengan itu saya harap keberkesanannya dapat dipertingkatkan.

Kemudian, saya akan pergi ke kementerian itu dengan lebih kerap dalam beberapa tahun ini daripada apa yang saya buat sekarang. Misalnya, di kawasan saya sendiri - bukan di Seputeh, di Bandar Kuching dan sebagainya, banyak lagi dan di kawasan saya sendiri ada banyak kawasan taman perumahan yang mempunyai pelbagai masalah dan di seluruh negara ada beribu-ribu lagi, dan ini bukan kesalahan Bahagian Penguatkuasaan.

Sekarang mereka berikhtiar tetapi saya mencadangkan supaya bilangan kakitangan ditambah dan diberi latihan serta peruntukan yang cukup untuk melatih mereka supaya dapat menangani masalah perundangan, masalah teknikal dan sebagainya. Kita tambahkan kakitangan, tambahkan peruntukan bagi bahagian itu sebab di kawasan Kepong sendiri ada Taman Batu, Taman Jinjang Baru, Taman Metro Prima, Taman Happy Court, Taman Indah Perdana, Taman Indah, Taman Intan Baiduri, dan di kawasan Batu Caves pula ada Taman Pinggiran Batu Caves dan sebagainya, dan di Kepong juga ada Taman Daya yang masalahnya bukan sahaja berkaitan geran strata bahkan juga tanah yang runtuh, lantai yang runtuh dan sebagainya - banyak masalah, dan saya akan membawa mereka dari semasa ke semasa ke Bahagian Penguatkuasaan kita tambahkan "an" sekarang untuk keberkesannya.

Seterusnya, dengan masa yang tidak mencukupi, saya berpendapat bahawa pihak kementerian kita sedang menunggu untuk menggubal rang undang-undang bagi pangsapuri - kita adakan formula untuk menangani beribu-ribu kes masalah perumahan di seluruh negara.

Mengenai *landscaping* ini masalah, walaupun ini bukan kesalahan Yang Berhormat kerana dia hanya mewarisi banyak masalah, Landskap, memang saya nampak ada peruntukan lebih RM4 juta untuk Landskap, begitu baik juga. Walau bagaimanapun, Yang Berhormat mesti memberi perhatian kepada pencerobohan kawasan hijau di seluruh negara. Di kawasan Kuala Lumpur sahaja amat teruk sekali di mana kawasan hijau dicero bohi dan digunakan oleh pihak-pihak tertentu dengan alasan-alasan yang tidak boleh dipercayai dengan tujuan untuk memusnahkan kawasan hijau

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Gulung Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw: Nak gulung ni. Termasuklah *landscaping* sekarang ada di Kelana Jaya – Taman Kelana Jaya, *landscaping* itu sejak bulan lepas,

landscaping itu sedikit sahaja dan sudah lebih satu bulan tidak boleh landskap. Ini masalah penguatkuasaan dengan *landscaping*nya dan termasuklah di Taman Manjalara, Taman Tasek Bandar Manjalara, ramai orang yang pergi kerana ada baik juga peruntukan untuk memperindah Taman Tasek itu

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw: dan ini menambahkan bilangan yang mengunjungi, membuat senaman dan sebagainya, ini baik tetapi masalah *landscaping* ..

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Sudah, cukup Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw: Ada satu taman – Taman Aborita di ...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah, nanti Menteri jawab boleh.

Dr. Tan Seng Giaw: Nak jawab? Sekian, terima kasih.

Puan Teresa Kok Suh Sim: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Saya minta maaf Yang Berhormat bagi Seputeh. Yang Berhormat boleh mencelah nanti.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Tuan Pengerusi, bagi saya, hanya saya seorang wanita sahaja yang berucap.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tidak mengapa. Saya minta maaf. Yang Berhormat nanti boleh mencelah.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Saya hendak bangkitkan isu yang tidak dibangkitkan oleh yang lain.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat Menteri, sila jawab. Saya minta maaf, Yang Berhormat bagi Seputeh, saya bagi peluang nanti.

Puan Teresa Kok Suh Sim: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Nanti mencelah.

Puan Teresa Kok Suh Sim: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tidak mengapa, nanti boleh mencelah. Sila duduk Yang Berhormat.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Saya sudah tunggu lama tetapi kerana Menteri datang menjawab, saya menghargai kehadirannya.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Nanti mencelahlah, nanti mencelah.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Jadi saya juga hendak menunaikan tanggungjawab untuk membangkitkan perkara yang tidak dibangkitkan oleh yang lain.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup, cukup Yang Berhormat. Nanti mencelah.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Bagi saya dua minit, saya minta dua minit.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Celah, nanti mencelah, saya tidak bagi.

Puan Teresa Kok Suh Sim: Dua minit sahaja.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup. Yang Berhormat Menteri, sila jawab.

12.45 tgh.

Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Dato' Seri Ong Ka Ting]: Okey. Terima kasih Tuan Pengerusi. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada ramai Ahli-ahli Yang Berhormat yang mana sampai sekarang nampaknya tajuk Kerajaan Tempatan dan Perumahan dan juga Perancang Bandar dan Desa dan juga Landskap telah pun menarik perhatian ramai Yang Berhormat.

Secara keseluruhannya saya mendapati sejak semalam sampai sekarang, banyak perkara yang dibangkitkan itu adalah perkara di bawah PBT setempat. Tidak dinafikan juga ada perkara-perkara yang boleh melibatkan dasar yang boleh dilakukan sesuatu di peringkat Kerajaan Persekutuan tetapi pada keseluruhannya banyak hal yang ditimbulkan itu boleh diselesaikan atau diuruskan oleh kerajaan-kerajaan negeri ataupun pihak-pihak berkuasa negeri.

Saya memang tidak akan cuba hendak elakkan perkara-perkara yang ditimbulkan akan tetapi di Dewan yang mulia ini, ini merupakan satu Dewan untuk menggubal undang-undang, dasar untuk peringkat nasional dan masa adalah sangat penting untuk membincangkan perkara-perkara yang merupakan isu peringkat nasional. Kalau saya cuba hendak bincangkan setiap perkara yang dibangkitkan oleh sebegitu ramai Ahli Yang Berhormat – sekejap ada pokok di sini, kawasan lapang di situ, rumah terbengkalai sini sana, saya jangka kalau hendak memuaskan semua, saya mungkin memerlukan masa empat atau lima jam sebab perkara banyak sangat.

Jadi untuk secara adilnya, kalau saya mula menjawab secara *detail* untuk seorang Yang Berhormat, nanti 30 orang Ahli Yang Berhormat yang lain kata mengapa saya punya soalan tidak dijawab? Maka saya nampak tidak adil. Jadi saya akan cuba seboleh-bolehnya secara strategik dan secara dasar, cuba mengkategorikan isu-isu itu ke dalam beberapa tajuk besar. Mungkin saya akan terlepas sebut nama Yang Berhormat dari kawasan mana kerana masa suntuk, saya minta maaf terlebih dahulu iaitu tidak dapat menjawab satu-persatu.

Bagi hal-hal kerajaan tempatan yang dibangkitkan itu, memang Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan sedang berusaha sedaya upaya, dengan dibantu oleh agensi-agensi kerajaan Persekutuan seperti MAMPU, INTAN dan juga Jabatan Perdana Menteri dan juga agensi yang lain, telah pun mengadakan beberapa usaha dan juga telah menggariskan langkah-langkah bagaimana boleh menambahbaikkan sistem penyampaian pihak berkuasa tempatan (PBT), dan di dalam garis panduan ataupun satu kertas yang merupakan satu panduan secara kebangsaan, telah dibentangkan dan diluluskan oleh Jemaah Menteri dan telah juga dibentangkan dalam Majlis Kerajaan Tempatan dan juga telah pun disampaikan kepada pihak-pihak berkuasa negeri dan Yang di-Pertua-Yang di-Pertua ataupun Setiausaha-setiausaha Majlis PBT di beberapa mesyuarat penting ataupun beberapa forum yang penting.

Secara ringkasnya, langkah-langkah dan usaha yang saya sebut tadi itu memang berkaitan dengan banyak isu yang telah ditimbulkan sejak semalam sampai hari ini, iaitu bagaimana menambah baik keberkesanan pentadbiran, pengurusan dan perkhidmatan PBT, sama ada bandar raya ataupun majlis perbandaran sampai ke majlis daerah di seluruh negara. Jadi, Ahli-ahli Yang Berhormat memang telah dengan tepatnya membangkitkan banyak hal yang menyentuh kepentingan orang ramai dan rakyat setempat dan perkara-perkara yang dibangkitkan itu memang juga menjadi perkara yang diberi perhatian ataupun keprihatinan kementerian saya tentang perkara ini. Akan tetapi, kalau hendak kementerian untuk secara *direct* hendak campur tangan ataupun cuba hendak buat sesuatu untuk memantau ataupun membetulkan sesuatu kelemahan, saya perlu secara ikhlas dan terus terang di sini. Yang pertama, undang-undang tidak mengizinkan seperti mana Ahli-ahli Yang Berhormat tahu di bawah Perlembagaan Persekutuan, hal-hal kerajaan tempatan adalah di bawah senarai pihak berkuasa negeri. *It's in a state list*, dengan izin.

Sejak negara kita merdeka sampai hari ini, sistem Perlembagaan dan semangat Perlembagaan itu perlu dipatuhi di mana Kerajaan Persekutuan kena ikut undang-undang tidak boleh kita hendak ambil alih sesuatu yang di bawah kuasa kerajaan negeri. Bukan kata kita hendak elak. Walaupun Kerajaan Persekutuan sentiasa berunding dengan kerajaan negeri.

Kita adalah melalui Majlis Negara Kerajaan Tempatan untuk membetulkan sesuatu, kalau sekiranya perlu.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, Kepong bangun Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, saya setujulah dengan Yang Berhormat Menteri benda-benda itu disekat kepada pihak berkuasa tempatan ataupun kerajaan negeri. Saya pun pergi ke situ juga dari semasa ke semasa. Itu memang mesti kita buat, jangan kita bawa masalah di negeri itu ke sini. Ini penting – saya setuju. Walau bagaimanapun yang saya bangkitkan di sini Wilayah Persekutuan adalah di bawah Kerajaan Persekutuan.

Dan ini memang penting sekali dan bukan saya pergi ke kementerian, tetapi saya pergi ke DBKL dan saya pergi banyak tempat dan kadangkala kita ditendang, dari DBKL ke kementerian, daripada pejabat tanah ke kementerian dan sebagainya, dan masalah ini mungkin di dalam usaha untuk menggubalkan undang-undang. Kita menelitikan semua mengapa pihak berkuasa tempatan menendangkan masalah kepada kementerian dan sebagainya. Sekian terima kasih.

Dato' Seri Ong Ka Ting: Yang Berhormat dari Kepong, kalau tadi sabar sedikit saya sudah hendak sampai ke DBKL. Saya baru sahaja melengkap PBT di bawah pihak berkuasa negeri. Saya belum sentuh tentang Kuala Lumpur, kerana Kuala Lumpur ia bukan satu pihak berkuasa negeri, dan Kuala Lumpur adalah di bawah Wilayah Persekutuan, di bawah Akta Wilayah Persekutuan dengan adanya Menteri.

Jadi, di Parlimen inilah boleh bincang hal-hal mengenai Wilayah Persekutuan. Jadi semua Yang Berhormat dari Wilayah Persekutuan memang ada satu peluang di Parlimen ini, kerana ada Menteri yang bertanggungjawab boleh menjawab hal-hal yang berkaitan dengan Wilayah Persekutuan. Yang saya sebut tadi ialah semua kerajaan negeri. Secara ringkas untuk jadikan satu, yang disebut oleh ramai Yang Berhormat tadi, ialah ada satu perkara disebut oleh mereka mengenai kekurangan peruntukan.

Boleh dikatakan kebanyakan pihak berkuasa tempatan, terutamanya majlis-majlis daerah, majlis-majlis perbandaran yang tidak mempunyai banyak sumber, termasuk juga yang disebut tadi Majlis Bandaraya Alor Setar. Dari situ kita kena tengok isu pokoknya. Dengan tergantung sahaja kepada peruntukan daripada Kerajaan Persekutuan, ianya tidak akan mengatasi masalah sepenuhnya. Dan tidak juga dengan mengatakan kekurangan wang itu satu-satunya punca menjadikan sesuatu perkhidmatan atau pengurusan itu lemah. Ia juga tidak tepat. Jadi dari segi hasil atau kutipan cukai pintu ataupun hasil taksiran dan sebagainya terpulang kepada pihak-pihak berkuasa tempatan masing-masing untuk mengadakan perancangan dan sebagainya bagi menambahkan hasil ataupun memperoleh pendapatan. Selain daripada itu, kementerian hanya merupakan satu agensi sahaja yang boleh bantu sebahagian daripada keperluan mereka dan juga geran tahunan itu, memang itu telah diberi.

Dalam pada itu, kementerian memang ada membantu pihak berkuasa tempatan yang dikatakan kurang mampu, tetapi mereka kena menjustifikasikan apa yang betul-betul mendesak itu adalah sesuatu yang di luar daripada kemampuan mereka. Bagi kementerian kami juga memastikan semua PBT perlu ada langkah-langkah yang berkesan untuk betul-betul menambah baik sistem penyampaian mereka dan susah untuk kita cuma memenuhi permintaan wang sahaja tanpa memantau apa sebenarnya yang telah dilakukan oleh mereka.

Saya telah mengambil maklum dan catat semua yang dikatakan PBT perlu pertolongan dan sebagainya termasuk Alor Setar dan bagi Bandaraya Alor Setar adalah benar apabila diluluskan untuk menaikkan ke bandar raya, Bandar Alor Setar mempunyai ciri-ciri yang tersendiri yang tidak boleh kita ambil hanya faktor cukai tahunan ataupun hasil tahunan kerana kriteria untuk bandar raya atau majlis perbandaran, selain daripada hasil tahunan itu diambil kira, juga perlu diambil kira jumlah penduduk, dia punya ciri-ciri sumbangan dari segi sejarah, pelancongan, dari segi tradisional melambangkan sesuatu untuk negara dan sebagainya.

Banyak faktor. Bagi Alor Setar walaupun hasil tahunan dikatakan tidak begitu banyak, tetapi ia merupakan satu bandar raya yang menyumbang kepada negara dari segi pengeluaran beras yang ditanam oleh rakyat di situ dan juga banyak lagi ciri-ciri yang penting, yang ada berkaitan dengan ciri-ciri negara kita. Yang Berhormat dari

Ledang juga ada sebut, ada wang amanah dikutip oleh Kerajaan Pusat dan kemudiannya wang itu sepatutnya digunakan oleh PBT.

Untuk makluman, Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan tidak menghendaki mana-mana PBT untuk mengutip apa-apa wang tabung. Yang ada kadangkala wang amanah ini mungkin wang amanah tertentu yang dikutip dan diserahkan di bawah Pengurusan Kementerian Kewangan dan bukan di bawah kementerian saya. Lagi satu perkara yang menyeluruh ialah, memang oleh kerana proses urbanisasi, proses perbandaran telah begitu kerap berlaku dengan kadar yang begitu cepat terutamanya bagi 10 tahun yang kebelakangan ini. Maka peranan PBT, terutamanya majlis-majlis perbandaran telah bertambah berat, tanggungan adalah berat. Ia bukan lagi senang untuk sesebuah PBT itu menangani masalah dan isu rakyat dan *expectation* rakyat juga pun meningkat. Jadi saya anggap cabaran, peranan dan tanggungjawab PBT adalah satu cabaran semasa untuk negara kita, bukan hanya untuk satu PBT, atau sebuah negeri ataupun satu kementerian. Ianya adalah satu cabaran nasional kita. Jadi kita kena menangani cabaran ini dengan serius, dengan strategi-strategi yang menyeluruh dan dalam pada itu kementerian saya dengan bantuan dan kerjasama agensi-agensi Kerajaan Pusat dan kerajaan negeri memang sedang dengan sedaya upaya cuba membantu PBT untuk membaiki lagi keadaan pada keseluruhannya.

Saya juga hendak sebut pasal Yang Berhormat dari Santubong telah berulang kali beliau mengingatkan kementerian saya supaya Akta Pemberi Pinjaman Wang itu merangkumi Sarawak, dan tindakan telah diambil supaya dapat kementerian saya akan bawa akta itu sekali lagi ke Parlimen ini untuk dipinda, dan akan melengkapi dengan meminda beberapa fasal ataupun *section* dalam akta itu dengan memasukkan Sarawak. Kalau dipersetujui oleh Sabah kita sekaligus semuanya dan pada masa kini Labuan telah pun setuju supaya akta ini boleh merangkumi semua negeri dan juga wilayah di sebelah Malaysia Timur.

Ini satu perkara, kalau semuanya dapat kita selesai sebelum sesi Parlimen akan datang, saya berharap akta itu akan dipinda semula dan pindaan itu akan juga melibatkan memberi kuasa yang lebih kepada pihak Polis Diraja Malaysia supaya mereka boleh geledah dan juga tangkap tanpa waran terhadap Along-along ataupun ceti-ceti haram yang menjadi isu di dalam akhbar-akhbar pada masa kini.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat Menteri, boleh sambung selepas petang.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ahli Yang Berhormat Dewan ditangguh sehingga jam 2.30 petang. Dewan ditangguhkan.

Mesyuarat ditempohkan pada pukul 1.00 tengah hari.

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

Majlis bersidang dalam Jawatankuasa.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Jawatankuasa*]

Tuan Pengerusi: Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan. Saya minta Yang Berhormat Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan untuk menyambung jawapan.

2.32 ptg.

Menteri Perumahan dan Kerajaan Tempatan [Dato' Seri Ong Ka Ting]: Tuan Pengerusi, saya ingin menerangkan mengenai Projek Perumahan Rakyat. Adalah tidak benar bahawa keluasan rumah Projek Perumahan Rakyat di Pekan Batu Jalan Ipoh hanya 385 kaki persegi. Projek PPR di situ adalah seperti PPR yang lain yang dibina oleh.....

Datuk Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: [Bangun]

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, boleh beri laluan.

Datuk Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Baik, terima kasih, Tuan Pengerusi, terima kasih Yang Berhormat Menteri. Sebelum Yang Berhormat Menteri berpindah kepada soalan rumah rakyat, tadi sebelum kita *recess* pukul satu tadi, jawapan ialah soalan pemanjangan undang-undang *moneylenders* ke Sarawak dan Sabah. Saya juga mendapat maklumat daripada Yang Berhormat sendiri bahawa kini kita menunggu kebenaran atau kelulusan daripada pihak negeri Sabah.

Ada dua perkara yang ingin saya tanya kepada Yang Berhormat berhubung soalan yang sama. Undang-undang negeri Sarawak, mengikut surat yang diberi oleh Peguam Besar Negeri Sarawak, menunjukkan bahawa tidak ada keperluan berkehendakkan kebenaran daripada Kerajaan Negeri Sarawak memanjangkan

undang-undang itu ke negeri Sarawak. Ini *gist* jawapan surat daripada Peguam Besar Negeri Sarawak.

Jadi, persoalan saya, ada besar kemungkinan bahawa Sabah juga dalam keadaan yang sama kerana masalah sekarang ialah Sabah belum lagi membuat surat ataupun memberi kelulusan ataupun kebenaran untuk undang-undang itu dipanjangkan ke negeri Sabah. Jadi, kalau kita menunggu Sabah mendapat kelulusan, ini mungkin tidak boleh dapat undang-undang ini dibawa ke Parlimen ini pada awal tahun hadapan. Macam mana kementerian telah rancangkan?

Jadi, saya hendak tanya apakah persediaan awal ataupun urusan awal telah dibuat oleh pihak kementerian supaya menyelidik perkara ini, bekerjasama dengan kerajaan Sabah dan meminta supaya perkara ini boleh diluluskan lebih awal sedikit dan akhirnya rang undang-undang ini tadi boleh dihantarkan kepada semua Ahli Parlimen sebelum di bawa ke Dewan ini. Kita hendak melihat juga macam mana corak dan rupa undang-undang itu nanti, kerana ada kemungkinan perkara-perkara yang tertentu yang perlu kita ambil kira sebelum ia menjadi satu rang undang-undang yang diterima pakai oleh Dewan kerana kita bimbang apa yang telah berlaku kepada rang undang-undang asal pindaan yang dikatakan komprehensif, itu juga tidak mencukupi kerana kuasa kepada polis tidak diberi dan ada benda-benda kecil yang lain belum lagi dipenuhi. Tuan Pengerusi, terima kasih.

Dato' Seri Ong Ka Ting: Tuan Pengerusi, terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat bagi Santubong. Memang cadangan itu akan diterima dengan perhatian yang serius kerana akta itu akan dibahaskan di Dewan ini sekali lagi, banyak perkara perlu diteliti. Oleh kerana kita hendak minta pandangan Kerajaan Negeri Sabah juga, dalam satu masa yang tidak lama lagi, kita akan hubungi mereka supaya mendapat jawapan awal, dan apa yang disarankan tadi tetap kementerian saya akan ambil tindakan seperti mana dicadangkan oleh Yang Berhormat tadi.

Projek perumahan di Pekan Batu di Jalan Ipoh mengandungi keluasan lantai 620 kaki persegi. Ia bukan 385 kaki persegi dan ketiga-tiga bilik, ukurannya pun tidak seperti yang disebut oleh Yang Berhormat bagi Permatang Pauh, iaitu bilik utama ialah 10 kaki x 11 kaki, bilik kedua 10 kaki x 7 kaki dan bilik ketiga pun 10 kaki x 7 kaki. Dan, semua projek perumahan rakyat yang lain pun, keluasan lantai minimum ialah 60 meter persegi hingga 63 kaki meter persegi. Dengan kata-kata yang lain, ia tetap akan lebih daripada 600 lebih kaki persegi.

Kemudahan tetap akan dipastikan. Syarat-syarat minimum akan diadakan seperti tiga bilik tidur, dua bilik air, ruang tamu, ruang dapur dan sebagainya. Semua PPR yang telah dibina, sedang dibina dan akan dibina kenalah mengikuti standard perumahan kebangsaan bagi perumahan kos rendah rumah pangsa Phase 2 tahun 1998 dan juga perlu mematuhi pelan tindakan sosial pintas yang telah ditetapkan oleh kerajaan. Ia telah mengambil kira langkah-langkah mengatasi gejala sosial dan menggalakkan penduduk hidup dalam aman, sempurna dan harmoni. Kalau ada rumah pangsa yang lama, itu tetap bukan satu dasar yang baru dan kerajaan akan terus membantu untuk membina lebih banyak rumah perumahan rakyat untuk membantu mereka yang kurang berada dan juga untuk menempatkan setinggan sehingga dasar setinggan sifar itu dapat dicapai.

Mengenai pembasmian kemiskinan, kerajaan telah pun mempunyai strategi-strategi melaksanakan program pembasmian kemiskinan bandar, di bawah kementerian saya. Enam program-program yang utama yang akan ditekankan ialah dengan meningkatkan kapasiti mereka iaitu meningkatkan pendapatan dan menjaga aspek kesihatan mereka, perumahan, kemudahan sosial, pengangkutan dan pendidikan secara bersepadu. Bagi keenam-enam faktor ini, satu rangka menyeluruh ataupun strategi induk akan dirangka oleh kementerian untuk membasmi kemiskinan bandar di seluruh negara.

Buat masa ini kementerian saya masih dalam proses mengatur dan juga menyediakan pelan-pelan tindakan. Bagi pendapatan garis kemiskinan ataupun dengan izin, *poverty line index* yang PGK lama ini ialah RM529 bagi Semenanjung Malaysia, RM600 Sarawak dan RM690 di Sabah akan tetapi didapati semua ini telah pun tidak sesuai lagi. EPU ataupun Unit Perancang Ekonomi.....

Tuan Lau Yen Peng: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat.

Dato' Ong Ka Ting: JPM sedang dalam proses memberi satu garis yang baru tidak lama lagi.

Tuan Lau Yen Peng: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya tertarik dengan jawapan oleh Yang Berhormat Menteri mengenai pembasmian kemiskinan khasnya di kawasan bandar. Saya mengucapkan tahniah kepada Menteri atau kementerian kerana mempunyai beberapa rancangan yang begitu tetap untuk tujuan pembasmian kemiskinan. Tetapi satu aspek yang paling penting sekali ialah orang-orang yang

berpendapatan rendah ini di kawasan bandar ataupun di pinggir bandar ini biasanya mereka ini menghadapi masalah ekonomi. Maksud saya ialah kemahiran mereka untuk mendapatkan satu pendapatan yang lebih di masa hadapan.

Adakah kementerian merancang untuk satu rancangan meningkatkan kemahiran sesuatu kumpulan itu menuju kepada peningkatan pendapatan dari segi ekonomi. Terima kasih.

Dato' Ong Ka Ting: Tuan Pengerusi, saya ada menyebut salah satu faktor dari yang enam itu ialah *capacity building* iaitu dengan membantu mereka meningkatkan potensi untuk mendapatkan pendapatan yang lebih tinggi. Memang itu satu faktor yang paling penting sekali, sebab tidak ada satu negara ia membasmi kemiskinan dengan hanya memberi wang bantuan kecemasan, kebajikan itu bukan caranya tetapi banyak faktor yang lain termasuk yang enam faktor utama itu, memang diusahakan.

Bagi Sabah dan Sarawak memang juga dalam perhatian kementerian di mana pada tahun hadapan Unit Perancang Ekonomi dengan bantuan Jabatan Perangkaan Malaysia, *Statistic Department* akan terus membuat kajian terperinci mengutip, mengumpulkan data *profile* isi rumah miskin di Sabah dan Sarawak dan juga seluruh negara pada tahun hadapan.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat.

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: Terima kasih. Sebentar tadi Yang Berhormat ada menyebut enam strategi untuk membasmi kemiskinan. Saya ingin mengetahui adakah enam strategi hasil daripada kajian Pembangunan Pangkalan Data Rancangan Tempatan yang telah dibuat selama ini dan apakah ini hasil daripadanya ataupun *follow-up* daripada kajian yang dibuat. Yang dimaksudkan tidak silap saya 127 kajian pembangunan data yang telah selesai dibuat oleh pihak kerajaan.

Dato' Ong Ka Ting: Memang apa yang kementerian saya sedang usahakan itu adalah satu *continuity*, dengan izin, ia adalah lanjutan daripada semua kajian yang pernah dibuat dan selepas mendapat satu pengagihan tanggungjawab antara kementerian saya dan Kementerian Pembangunan Luar Bandar dan Wilayah. Kedua-dua kementerian akan terus bekerjasama, kami tidak akan membeza-bezakan kalau ada tempat yang bertindih atau *grey area*. Kami akan bekerjasama dan Unit

Perancang Ekonomi (EPU) di bawah JPM akan menjadi penyelaras pada keseluruhannya.

Kesemua data yang telah wujud, yang telah pun diusahakan itu, tetap akan diguna dan akan dikemas kini, seperti mana yang saya sebutkan tadi pada masa kini EPU bersama-sama dengan Jabatan Statistik juga sedang berusaha. Jadi, kemaskinikan data yang terperinci dan *profile* semua isi rumah yang miskin itu tetap dapat kita kumpulkan menjadi satu data yang terkini dan strategi pelan tindakan akan juga berdasarkan kepada pelan-pelan tindakan yang saya sebutkan tadi.

Sementara itu kementerian saya akan terus mendapatkan bantuan NGO, agensi-agensi dan akan bergerak secara bersepadu untuk menangani masalah pembasmian kemiskinan.

Tuan Wilfred Madius Tangau: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat.

Tuan Wilfred Madius Tangau: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya ingin bertanya tentang kajian isi rumah termiskin yang akan dibuat oleh Jabatan Perangkaan dengan Unit Perancang Ekonomi (EPU). Apa yang saya dapati sekarang di kawasan saya pembancian sedang dilakukan oleh Kementerian Pembangunan Luar Bandar Negeri Sabah melalui pejabat-pejabat daerah. Apa yang saya dapati ialah ada satu borang dibawa oleh penyelidik ke kampung-kampung dan saya dapati bahawa pihak pembanci ini memilih rumah-rumah atau mereka yang dikatakan miskin. Malah pada hari Sabtu ini di kawasan saya kami akan bermesyuarat satu jawatankuasa SPKR dan melihat senarai-senarai yang ada.

Adakah Yang Berhormat merujuk kepada jawatankuasa ini yang mengkaji dan membuat penyelidikan tentang isi rumah yang termiskin, ataupun adakah ini suatu *exercise* yang baru dan jika sekiranya ini satu *exercise* yang baru, saya ingin tahu bagaimanakah penyelarasan akan dibuat untuk benar-benar mengenal pasti isi rumah yang termiskin ini dan akhirnya membuat penyelarasan tentang pelbagai program-program untuk pembasmian kemiskinan. Saya mohon penjelasan, terima kasih.

Dato' Ong Ka Ting: Tuan Pengerusi, bancian dan kumpulan data yang saya sebutkan tadi belum sampai ke Sabah dan Sarawak. Kalau ada sesuatu bancian itu saya kira itu adalah daya usaha Kerajaan Negeri di Sabah. Bagi Unit Perancang Ekonomi dan juga Jabatan Perangkaan Malaysia mereka masih berusaha setakat

Lembah Klang, belum sampai ke Sabah dan Sarawak. Saya rasa pada tahun hadapan mereka akan merangkumi ke seluruh negara.

Tuan Pengerusi, memang ada beberapa Ahli Yang Berhormat berkata peruntukan daripada Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan untuk diberikan kepada PBT adalah tidak mencukupi ataupun terlalu kurang. Kalau kita tengok bajet ataupun belanjawan yang dipohon untuk diluluskan oleh kementerian saya, memang secara bandingan ia kecil tetapi jangan lupa pula kementerian saya bukan satu-satunya agensi untuk membantu semua PBT. Sebagai contoh Yang Berhormat bagi Tebrau ada menyebut mengenai banjir. Banjir agensi yang utama membantu banjir kilat ataupun membina dari segi kemudahan asas, dari segi perparitan ialah di bawah Jabatan Parit dan Saliran (JPS).

Di bawah JPS ada lebih banyak peruntukan untuk tujuan menangani banjir. Dengan adanya agensi-agensi yang lain, jadi kita akan bertindak secara bersepadu untuk membantu di mana yang boleh. Jadi, jangan lihat hanya belanjawan di kementerian saya sahaja.

Bagi Program Kitar Semula yang disebut oleh beberapa Ahli Yang Berhormat, Program Kitar Semula setakat ini masih dalam peringkat kempen kesedaran sahaja.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat beri laluan? Yang Berhormat bagi Petra Jaya.

Tuan Haji Fadillah bin Yusof [Petra Jaya]: Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya mohon maaf terpaksa kembali tadi. Saya berdiri sebenarnya untuk meminta penjelasan berkaitan dengan mekanisme, data kemiskinan. Jadi, pada pemahaman saya bila kita telah membentangkan di dalam ucapan dasar salah satu strategi yang kita hendak buat ialah untuk mendapatkan data maklumat. Maknanya mesti sudah bersiap sedia dengan mekanisme, dengan formatnya dan bagaimana dari segi koordinasi di antara:

- (i) pihak Persekutuan dengan Kerajaan Negeri;
- (ii) dengan badan pelaksana; dan
- (iii) dengan badan-badan ataupun pertubuhan-pertubuhan di peringkat daerah, kampung dan sebagainya.

Jadi, saya ingin mendapat penjelasan sama ada pihak kementerian sebenarnya sudah mempunyai format tertentu dan mekanisme, bagaimana kita hendak mendapat pengumpulan data maklumat ini, sebab dikhuatiri nanti dalam kita sendiri Ahli Parlimen

tidak jelas tentang ini, maka sudah pasti untuk kita mencapai sasaran, untuk mendapat maklumat terkini dan maklumat yang tepat berkaitan dengan data kemiskinan tidak akan tercapai. Kalau kita gagal mencapai data yang terperinci, maka pelaksanaan serta pembasmian kemiskinan sifar juga akan gagal. Terima kasih.

Dato' Seri Ong Ka Ting: Tuan Pengerusi, saya setuju benar, jadi saya rasa Jabatan Perdana Menteri yang menjaga Unit Perancang Ekonomi dan juga Jabatan Statistik akan memberi perhatian kepada cadangan Yang Berhormat dan kementerian saya juga akan sampaikan apa yang diutarakan itu kepada jabatan-jabatan yang berkenaan.

Tuan Pengerusi, kitar semula ini adalah satu kempen yang penting. Buat masa ini, masih di peringkat kesedaran ataupun dengan izin, *awareness campaign* ...

Tuan Haji Abdul Fatah bin Haji Haron: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat bagi Rantau Panjang hendak mencelah lagi.

Dato' Seri Ong Ka Ting: ...masih belum, banyak sangat, sudah cukup, orang lain tidak sempat hendak berucap pun. Saya rasa saya hendak teruskan sebab kalau *last*, orang lain pun hendak *last* juga. Maaf, maaf, minta maaf, saya hendak teruskan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi, jadi pada masa kini 95 pihak berkuasa tempatan telah sanggup melibatkan diri dalam menjalankan Kempen Kitar Semula ini dan pada 18 Disember ini, satu lagi upacara ataupun majlis Kempen Kitar Semula Kebangsaan akan diadakan di mana banyak NGO akan turut hadir sama dan buat masa kini, kita masih menggalakkan NGO-NGO dan pihak berkuasa tempatan untuk melibatkan diri menubuhkan lebih banyak pusat pengumpulan dan satu tema yang akan kita gunakan mulai Disember ialah Kitar Semula Untuk Masyarakat Penyayang iaitu dengan izin, Recycling For Caring Society. Tiap-tiap tahun kita akan cari satu tema sehingga kerajaan dapat menggubal satu undang-undang untuk menguruskan sisa pepejal kebangsaan ataupun Rang Undang-undang Pengurusan Sisa Pepejal yang akan merangkumi semua aspek pengurusan sisa pepejal termasuklah kitar semula.

Jadi, untuk makluman, beberapa Ahli Yang Berhormat juga menyentuh tentang kebersihan. Kebersihan, sampah sarap, pengurusan sisa pepejal, kitar semula; semuanya ada hubung kait dan kerajaan sangat memandang berat tentang kebersihan dan untuk tujuan itu, kebersihan pula berkait dengan kesihatan. Jemaah Menteri telah

menubuhkan satu Jawatankuasa Kabinet mengenai kebersihan dan kesihatan, telah pun bermesyuarat dan sedang merancang pelbagai strategi dan pelan tindakan untuk menangani masalah kebersihan ini secara bersepadu antara Kerajaan Pusat, kerajaan negeri dan juga pihak berkuasa tempatan.

Cukai pintu bagi pihak berkuasa tempatan. Pada keseluruhannya, kebanyakan pihak berkuasa tempatan di seluruh negara, mereka tidak menaikkan cukai pintu secara kerap sangat ataupun lama sangat tidak menaikkan cukai pintu sehingga mereka menghadapi masalah kekurangan pendapatan. Dalam pada itu, apabila sesebuah pihak berkuasa tempatan hendak menaikkan cukai pintu untuk menambah baik lagi perkhidmatan ataupun pembangunan setempat, mereka sendiri akan merancang dan usahakannya. Semua ini adalah di bawah kerajaan negeri. Saya rasa pihak berkuasa negeri akan menimbang setiap keadaan dan mereka akan beri kebenaran untuk mereka menaikkan cukai pintu mengikut kemampuan di setiap tempat.

Tuan Pengerusi, mengenai kes-kes yang spesifik, saya telah pun ambil perhatian dan sedang mendapatkan maklum balas daripada pihak-pihak berkuasa tempatan yang berkenaan. Saya tidak bercadang hendak

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat, Yang Berhormat, lama lagi?

Dato' Seri Ong Ka Ting: Saya cuba hendak ringkaskan..

Tuan Pengerusi: Okay, terima kasih.

Dato' Seri Ong Ka Ting: Sebab saya tidak akan masuk dalam kes-kes yang spesifik. Kalau masuk, akan mengambil masa yang lama.

Tuan Pengerusi: Okay, terima kasih.

Dato' Seri Ong Ka Ting: Terima kasih Tuan Pengerusi. Jadi dengan mengambil kira beberapa tajuk besar yang saya sebut tadi, saya harap Ahli-ahli Yang Berhormat boleh beri masa sedikit untuk kementerian saya bagi menyemak semua perkara yang telah dibangkitkan berkaitan dengan isu-isu setempat, dan saya tetap akan memastikan semua perkara yang dibawa itu akan dapat perhatian pihak berkuasa tempatan yang berkenaan termasuklah bagaimana meningkatkan perkhidmatan di peringkat pihak berkuasa tempatan.

Tuan Pengerusi, mengenai struktur rancangan tempatan seluruh negara, sebanyak 120 rancangan struktur telah disediakan di mana RM101 telah diwartakan, 11 di peringkat pewartaan, 8 di peringkat penyediaan. Rancangan tempatan pula, 163

telah disediakan, 54 telah diwartakan, 54 di peringkat pewartaan, 22 dalam penyediaan dan tiga dalam perancangan. Bagi rancangan tempatan Daerah Petaling, dijangka bulan Julai tahun depan akan siap dan bulan September akan disediakan untuk bantahan orang awam.

Bagi bomba sukarela, kementerian saya sedang mengemaskinikan dan akan mengadakan satu peraturan untuk memantapkan lagi perkhidmatan bomba sukarela ini dan saya setuju benar supaya peralatan dan kelengkapan yang lebih dan dari segi keberkesanan bomba sukarela ini dapat kita beri perhatian. Di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, kementerian akan cuba membantu mereka sejauh mana yang boleh.

Mengenai Local Agenda 21, kementerian sedang berusaha untuk memperluaskan *pilot project* yang pernah dilakukan di Petaling Jaya, Miri, Kuantan dan Kerian kepada lebih banyak pihak berkuasa tempatan dan prinsipnya adalah melibatkan orang ramai dalam segala penggubalan perancangan untuk setiap kawasan pihak berkuasa tempatan, iaitu merapatkan lagi pihak berkuasa tempatan dengan rakyat. Beberapa teguran dan cadangan telah dibuat, kementerian saya tetap akan mengambil kira masalah spesifik, dan saya akan siasat di mana kalau ada sesuatu yang tidak kena, kita akan cuba bantu untuk membetulkan.

Bagi balai-balai bomba, di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, kementerian akan memohon lebih peruntukan untuk membina lebih banyak balai bomba termasuk di Sabah dan Sarawak. Di bawah Rancangan Malaysia Kelapan memang peruntukan terhad, siling pun terhad dan tinggal setahun sahaja pada tahun hadapan, susah untuk kita hendak memenuhi permintaan yang begitu banyak kerana tidak ada lagi peruntukan di mana siling telah pun ditetapkan sejak awal Rancangan Malaysia Kelapan lagi.

Bagi isu yang melibatkan Tribunal Tuntutan Pembeli Rumah. Sejak tertubuhnya Tribunal Tuntutan Pembeli Rumah, boleh dikatakan tribunal ini telah menjalankan tugas dengan baik, telah dapat membantu ramai pembeli rumah. Kalau mereka hendak pergi ke mahkamah, akan mengambil masa yang lama. Sejak tahun 2003 sampai sekarang, sebanyak 9,353 kes telah didaftarkan dan tribunal ini telah berjaya menyelesaikan 7,411 kes, kes yang tengah diusahakan, masih belum selesai ialah 1,942.

Cadangan Yang Berhormat mengenai mengadakan risalah atau majalah. Usaha ini sedang dijalankan oleh House Buyers Association (HBA) dengan kerjasama yang rapat oleh kementerian saya. Cadangan yang lain mengenai tribunal ini tetap kami ambil perhatian. Mengenai banyak perkara yang melibatkan Jabatan Landskap Negara, kes yang banyak disebut itu sebenarnya adalah projek-projek kecil di dalam kawasan Majlis Perbandaran atau Majlis Daerah. Cuma beberapa kes yang diusahakan terus oleh Jabatan Landskap Negara, itu pun dengan penglibatan semua agensi kerajaan negeri dan juga pihak berkuasa tempatan yang berkenaan termasuklah di Gunung Lang, di mana banyak sangat tempat dan sudut nampak cantik. Kalau susah dan tidak boleh kita bina sesuatu untuk menghalang pemandangan, terpaksa juga kita kena adakan satu bangunan untuk menjadikan tempat pentadbiran. Keputusan itu dibuat selepas juru perunding dan juga semua agensi teknikal negeri telah memberi pandangan dan pada akhirnya, keputusan perlu dibuat, sesuatu tempat itu perlulah dibina dengan bangunan yang tempatnya tidak sesuai. Tetapi, di mana pun ianya akan menghalang sesuatu pemandangan, ia tidak ada tempat yang dikatakan sangat sesuai sekali.

Bagi projek-projek lain, kementerian saya tetap akan meneliti tentang tegurannya dan banyak lagi perkara yang tidak berkaitan dengan kementerian saya juga ambil maklum dan akan sampaikan kepada PBT yang berkenaan.

Bagi Yang Di-Pertua yang sepenuh masa atau profesional, ini memang juga sebagai salah satu langkah penambah baik sistem penyampaian PBT yang telah pun dalam perhatian kementerian. Dari segi penguatkuasaan sama ada *uniform* ataupun semangat dan keberkesanan juga telah pun ada dalam perhatian dan tindakan kementerian. Mengenai kitar semula saya telah pun sebutkan, termasuklah cadangan pemakaian plastik itu sepatutnya dikurangkan. Semua ini telah pun dibincang dalam jawatankuasa induk kitar semula.

Projek perumahan rakyat akan diteruskan untuk membantu - termasuk Sabah dan Sarawak - dan kementerian saya bukan satu-satunya agensi yang melaksanakan. Ada juga agensi lain juga turut sama akan membantu. Mengenai skim perumahan di ladang, kementerian saya juga akan mendapatkan perhatian Kementerian Sumber Manusia yang berkaitan dengan kebajikan ataupun isu rumah kerja di ladang. Walau bagaimanapun, ingin saya maklumkan di Dewan yang mulia ini projek awam kos rendah iaitu pinjaman Kerajaan Negeri adalah satu sistem yang lama yang sekarang

ini merupakan PPR. Cuma yang PAKR itu adalah projek lanjutan. Pada masa yang akan datang semuanya adalah PPR sama ada di sewa atau untuk dijual.

Pandangan mengenai Ahli Parlimen juga dapat memberi pandangan pada PBT dan saya rasa ini juga satu cadangan yang sesuai dan saya akan menelitinya di kementerian bagaimana Ahli Parlimen boleh mempunyai satu hubungan lebih rapat dengan PBT supaya boleh memberi pandangan dan cadangan kepada mereka terutamanya mengenai hal-hal masalah rakyat. Cadangan semua projek di tempat-tempat spesifik telah diambil perhatian termasuk beberapa projek yang Ahli Yang Berhormat telah bangkitkan.

Tuan Pengerusi, saya telah secara umumnya jawab beberapa perkara yang merupakan perkara persamaan yang spesifik dan masalah *localized*, saya tetap akan ambil perhatian dan saya juga minta Ahli-ahli Yang Berhormat supaya memberi kementerian saya sedikit masa untuk menyampaikan pandangan dan teguran yang telah diberikan kepada pihak-pihak berkuasa tempatan yang mereka sebutkan tadi.

Mengenai kemudahan rekreasi, sukan, belia dan sebagainya, kementerian saya tetap akan bekerjasama dengan Kementerian Belia dan Sukan. Pada masa kini telah pun ada saluran kerjasama yang erat dan Jemaah Menteri pun sedang berbincang bagaimana menyokong Kementerian Belia dan Sukan supaya diadakan lebih banyak kemudahan sukan bagi belia di setiap daerah.

Saya telah sebut tadi di mana bagi hal-hal mengenai Dewan Bandaraya Wilayah Persekutuan ada peluang di sini boleh bincang di mana apabila ia melibatkan Kementerian Wilayah Persekutuan ia adalah di bawah satu lagi akta yang lain, Akta Wilayah Persekutuan.

Mengenai Rang Undang-Undang Bangunan dan Harta Bersama telah pun dijawab semasa sesi soal jawab tadi pada pagi tadi. Isu kawasan hijau dicerobohi juga adalah satu isu yang di pandang berat oleh Jemaah Menteri dan kami telah berulang kali mengingatkan semua pihak berkuasa tempatan supaya patuh kepada rancangan tempatan dan rancangan struktur yang telah diwartakan dan yang belum diwartakan kami juga sedang memantau.

Tuan Pengerusi, saya telah cuba sedaya upaya menjawab perkara yang dibangkitkan yang kalau sekiranya ada lagi perkara yang tidak sempat saya jawab ia telah pun dicatat dan akan diambil tindakan. Sekian terima kasih.

Tuan Pengerusi: Terima kasih, Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM800,617,900 untuk Maksud B.43 di bawah Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM800,617,900 untuk Maksud B.43 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM1,605,240,000 untuk Maksud P.43 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan bagi tahun 2005 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM1,605,240,000 untuk Maksud P.43 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan 2005.

Cik Fong Po Kuan: Tan Sri Pengerusi, saya hendak buat penjelasan sedikit berkenaan aturan mesyuarat sebab Kementerian Penerangan sepatutnya datang selepas Kementerian Belia, Kementerian Sumber Manusia dan juga Kementerian Kebudayaan. Mengapa dengan tiba-tiba dengan begitu *short notice*, 24 November diberi satu jadual yang baru? *It is too short a notice*, Tuan Pengerusi, sebab kita akan lihat pegawai kakitangan bagi kementerian yang sepatutnya di hadapan Kebudayaan, Belia dan Sumber Manusia, mereka sudah masuk ke sini beberapa hari. Jadi saya pohon agar lain kali boleh beri notis yang banyak dan kita tidak membazir tenaga dan masa kakitangan dan pegawai kementerian yang sepatutnya di mana ia akan dibahaskan lebih dahulu.

Tuan Pengerusi: Setuju, setuju? Saya setuju pada masa akan datang kita akan beri notis yang sebenarnya. *[Ketawa]*

**Maksud B 47 [Jadual] -
Maksud P.47 [Anggaran Pembangunan 2005] -**

Tuan Pengerusi: Ahli-ahli Yang Berhormat, Kepala Bekalan B.47 dan Kepala Pembangunan P.47 di bawah Kementerian Penerangan terbuka untuk dibahas. Ya, Yang Berhormat Ketereh.

3.09 ptg

Tuan Haji Md. Alwi bin Che Ahmad [Ketereh]: Bismillahirrahmanirrahim dan Assalamualaikum Wbt. Terima kasih Yang Berhormat Tuan Speaker dan seperti juga kawan-kawan yang lain saya juga turut ingin mengucapkan tahniah walaupun sudah lebih seminggu, belum sampai seminggu turut sama gembira atas perlantikan Yang Amat Berbahagia Tan Sri sebagai *Speaker* dan saya yakin Ketereh akan dapat banyak peluang lagi selepas ini, terima kasih.

Saya bangun petang ini walaupun dalam keadaan *short notice* seperti kata Batu Gajah sebab buku ini sudah lama diberikan kepada kita. Saya sudah dua kali tamat dan penerangan ini adalah satu perkara yang dekat di hati saya kerana kebetulan juga saya adalah Ketua Penerangan UMNO Negeri. Saya ingin membincangkan satu sahaja tajuk iaitu mengenai Kepala 020000 - Perkhidmatan Penyiaran.

Pada saya penerangan adalah satu perkara yang amat penting kepada kerajaan. Kementerian Penerangan, Jabatan Penyiaran khususnya diwujudkan untuk menjadi satu agensi yang akan menerangkan dasar kerajaan kepada rakyat jelata bukan sahaja yang berada di bandar tetapi juga di luar bandar. Bukan sahaja kepada rakyat di dalam negeri tetapi juga rakyat di luar negeri. Bukan sahaja untuk rakyat kita tetapi juga untuk orang lain yang berada di negara ini.

Ianya adalah merupakan satu perkara yang amat penting dan paling penting kepada kita kerana tanpa penerangan yang jelas, dasar kerajaan tidak akan difahami. Maka kita akan sentiasa mendapat tentangan dan kita akan sentiasa mendapat perkara-perkara yang negatif mengenai negara.

Oleh sebab itu, Kementerian Penerangan harus mengadakan satu dasar yang sesuai dengan kehendak dan aspirasi negara. Kalau sekarang ini kita bercakap mengenai Islam Hadhari yang menjadi tunggak utama kepada kepimpinan Datuk Seri Abdullah Ahmad Badawi sebagai Perdana Menteri, maka Kementerian Penerangan juga harus menjurus ke arah ini dari segi jabatan-jabatan yang ada di bawahnya, perbelanjaannya, bajetnya, perangnya dan juga tingkah lakunya.

Akhir-akhir ini kita dapati Kementerian Penerangan telah diberikan kepada, kebetulan Menteri pun ada [*Sambil menunjukkan ke arah Menteri Penerangan, Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir*] seorang Menteri yang berjaya dalam memegang kementerian yang sebelum ini iaitu Kementerian Pelancongan yang

merupakan satu industri yang bagus dan Menteri yang ada telah membuktikan kebolehannya dalam meletakkan industri pelancongan satu *flagship* kepada negara ini. Kita mengharapkan perkara yang sama kepada Kementerian Penerangan.

Cuma sayangnya sejak akhir-akhir ini ada beberapa kontroversi yang berlaku mengenai Kementerian Penerangan. Kadang-kadang diperkatakan bahawa Kementerian Penerangan tidak menggambarkan idea-idea negara. Kadang-kadang Kementerian Penerangan atau Jabatan Penyiaran TV dan Radio misalnya tidak menggambarkan kehendak negara yang sebenar.

Satu perkara yang saya hendak sebut sebelum pergi kepada *detailnya* ialah hari-hari kita bangun pagi, kita akan mendapat halwa telinga. Kita buka TV dapat halwa mata, kita buka radio dapat halwa telinga. Yang kita dengar dalam radio, yang kita dengar dalam TV itulah yang akan menjadi mainan dan dendangan kepada kita dan masyarakat sekitar. Tetapi sayangnya, apabila kita buka radio, yang banyak ialah hiburan. Informasinya tidak banyak.

Apabila kita buka TV RTM iaitu TV Kementerian Penerangan, tidak usah cerita tentang TV3, ntv7, 8TV dan sebagainya kerana mereka memang berebut untuk mendapat penonton kerana mereka adalah swasta. Mereka *compete*, mereka bertanding untuk mendapat ganjaran kewangan. Tetapi Kementerian Penerangan bukan bertanding untuk mendapat ganjaran kewangan. Kementerian Penerangan bukan bertanding untuk mendapat publisiti murahan. Kementerian Penerangan diwujudkan untuk rakyat mendapat gambaran yang sebenar tentang apa yang kita perjuangkan untuk negara. Kementerian Penerangan harus mengadakan program yang boleh melahirkan anak watan yang sayang kepada negara.

Kementerian Penerangan mesti bercita-cita, berjuang dan membuat sesuatu untuk melahirkan anak bangsa yang lebih kukuh, lebih berani dan lebih mantap. Tetapi apa yang kita lihat bukan itu yang dicapai. Saya tidak tahu salahnya di mana. Saya yakin Perdana Menteri amat yakin dengan kepimpinan yang ada pada Kementerian Penerangan sekarang. Tetapi kita lihat kadang-kadang kontroversi yang kecil menjadi besar.

Contohnya satu perkataan kecil 'Infotainment' merupakan satu benda yang bercelaru walaupun sudah diselesaikan. Tetapi rakyat masih lagi tertanya-tanya apa itu 'infotainment'. Informasi dan *entertainment*. *Why must we compete*, dengan izin, *to get entertainment*. *Why must we compete with TV3, why must we compete with TV4,*

8TV ntv7 dan sebagainya. Sedangkan kita ada satu niat yang jelas untuk membentuk satu pasukan, satu rakyat, satu negara yang aman, makmur dan ada destinasi tertentu. Tetapi akhirnya kita lihat TV kita sama dengan TV-TV yang lain. Saya kira ini perlu diperbetulkan.

Saya yakin tidak salah Menteri. Menteri sudah buat program yang bagus. Kementerian pun ada buat program yang bagus misalnya forum atau bahas perdana yang diikuti oleh berjuta manusia pada hari ini. Bagus, program seperti ini bagus. Perkara seperti ini harus diperbanyak lagi. Biarkanlah TV lain dengan cerita mereka. Biarlah radio lain dengan cara mereka tetapi Kementerian Penerangan harus seperti yang saya katakan tadi mesti berasaskan kepada membentuk dan melahirkan cita rasa negara. Mesti ada wawasan tertentu dalam kita meletakkan radio dan TV kita.

Di mana-mana saya tengok bila orang buka TV mereka mencari sesuatu. Saya mengharapkan apabila buka RTM kita mendapat gambaran yang jelas tentang soal melahirkan sifat sayangkan negara mesti ada dalam program kita. Tetapi saya tengok program yang kini tidak sangat menjuruskan ke arah ini. Kita terlalu memikirkan soal hendak bertanding, hendak mendapatkan *viewers* atau penonton yang ramai. Maka kita terpaksa ikut rentak TV swasta sedangkan sepatutnya TV swasta harus ikut rentak negara dan kalau mereka tidak ikut rentak negara RTM harus diberi kuasa.

Sekarang ini kuasa tidak diberikan kepada Kementerian Penerangan. Kuasa soal hiburan, soal *entertainment*, soal memberikan lesen tidak diberikan kepada Kementerian Penerangan. Maka tidak boleh hendak salahkan Kementerian Penerangan. Tetapi diberikan kepada kementerian yang lain. Maka akhirnya ditunjukkan kepada Kementerian Penerangan salah 8TV, salah ntv7 dan salah TV3, perkara yang tidak berlaku yang tidak elok dalam rancangan-rancangan yang lain disalahkan kepada Kementerian Penerangan sedangkan Kementerian Penerangan tidak ada kuasa yang sebegitu.

Maka, saya hendak mencadangkan supaya perkara ini kita ubah. Kuasa untuk meluluskan lesen, kuasa untuk menentukan perancangan, kuasa untuk membentuk cita rasa negara ini harus ada pada Kementerian Penerangan sebab Kementerian Penerangan ini menentukan sebenarnya hala tuju negara. Ia akan menentukan apa yang kita hendak lahirkan sebab halwa telinga kita dengar hari-hari, halwa mata kita lihat hari-hari. Kalau ini boleh diperbetulkan dari segi bajetnya, dari segi

perancangannya, dari segi perkara yang keluarnya maka insya-Allah negara kita akan mencapai seperti mana yang kita hendak capai.

Tuan Pengerusi, saya sebenarnya dalam bulan puasa baru-baru ini mengalami *accident* sedikit. Sebab itu dua tiga hari ini saya diam. Saya baru balik daripada buat *scanning* kepala kerana saya terlanggar kuda. Malam lailatulqadar orang lain dapat lailatulqadar tetapi saya dapat lailatulkuda kerana saya langgar kuda. Jadi tidak berapa sihat sedikit. Saya tengok sekarang pun mata saya sebenarnya berpinar-pinar. Kalau saya tersasul sedikit bercakap pun sebenarnya kerana ada sedikit masalah kesihatan. Tetapi sebab saya sayang kepada Kementerian Penerangan saya masih juga ingin berdebat dalam soal penerangan ini.

Apa yang saya hendak sebutkan di sini ialah apa pun yang kita buat, Yang Berhormat Menteri, dalam soal penerangan ini sekarang ini kita bercakap soal Islam. Maksiat yang ditunjukkan dalam TV ini banyak. Saya tengok Kementerian Penerangan cuba hendak menganjurkan sesuatu yang menunjukkan *solidarity* bangsa. Tetapi kita jangan lupa antara *culture*, budaya, adat resam, seni budaya dan agama ini ada larangan-larangan tertentu.

Dalam kita hendak mempromosi *culture*, budaya dan seni, kita ada larangan-larangan agama yang tidak boleh kita buat, yang sepatutnya tidak dibuat oleh RTM. Saya tidak mahu berikan contoh yang spesifik. Yang menjadi kehairanan kepada saya, kita buat *celebration* Hari Raya. Hari Raya adalah dalam bahasa Arabnya 'Aidilfitri' iaitu satu upacara agama. Tetapi apabila jadi kepada Malaysia Hari Raya menjadi satu upacara hiburan.

Begitu juga dengan program-program kerajaan yang lain. Kalau ada *live telecast*, mesti ada nyanyian yang menjolok mata, mesti ada tarian yang menjolok mata, mesti ada perkara-perkara maksiat yang dicampuradukkan di dalam program ini. Kononnya ini program negara. Maka kita letakkan pemimpin-pemimpin besar negara - Yang di-Pertuan Agong, Sultan, Menteri-menteri, Ahli-ahli Parlimen, kadang-kadang ulama yang pakai ketayap pun ada duduk di hadapan kita, kita pertontonkan perkara yang tidak elok. Namanya program negara. Kenapa kita jadi begitu? Kenapa kita bercelaru dalam memberi definisi *culture*, budaya dan agama. Sebenarnya *culture* dalam Islam, budaya dalam Islam tidak salah.

Kita boleh mempertahankan budaya kita. Nabi Muhammad s.a.w. ada budaya dia sebagai seorang Arab. Kita ada budaya kita sebagai orang Melayu. Tetapi dalam waktu yang sama, batasan pergaulan, batasan-batasan agama ini harus kita jaga dan orang yang boleh memberi contoh untuk menjaga perkara ini ialah Kementerian Penerangan, *because it is a national channel, national program*, mesti menggambarkan arah mana Wawasan 2020 ini, arah mana hendak bentuk masyarakat kita ini – hendak berjoget sahaja, hendak menyanyi sahaja, hendak melalak sahaja atau hendak bina semangat cintakan negara. Ini persoalan yang besar.

Kadang-kadang dalam radio, dalam TV, lagu yang dihidangkan, ya Allah, Tuhan sahaja yang tahu, “*Illahi, ahak ahak, Illahi ahak ahak...*” melonjak-lonjak! Benda-benda macam ini tidak memberi contoh yang baik kepada masyarakat setempat. Kenapa tidak dibuat satu program yang boleh menunjukkan rasa cinta negara. Banyak penyanyi yang elok, banyak lagu yang elok dan banyak penyanyi yang sopan. Sekarang yang keluar dalam RTM ada yang sudah tidak sopan. Dahulu rambut panjang tidak boleh, sekarang yang keluar dengan rambut kerinting yang panjang, baju menjolok mata, bulu ketiak pun ada, kenapa sampai jadi begitu? Sedangkan ini *national channel*.

Channels yang lain juga harus menunjukkan tata budaya yang sesuai dengan negara kita sebagai negara di mana Timur, negara Islam. [*Bunyi mikrofon diketuk*] Ada bunyi apa tadi? Oh, sila, sila.

Tuan Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Minta laluan, laluan. Terima kasih Tuan Pengerusi dan Yang Berhormat bagi Ketereh. Saya bersetuju dengan apa yang disuarakan oleh Yang Berhormat bagi Ketereh ini sebenarnya disuarakan oleh semua lapisan masyarakat di kampung-kampung. Saya rasa, Yang Berhormat bagi Ketereh, sebenarnya Menteri berhasrat untuk mengawal ini semua. Kita lihat di jabatan, pegawai-pegawai kanan kementerian berhasrat untuk mengawal ini semua dan selari dengan idea kita dan kehendak masyarakat.

Apakah mungkin Yang Berhormat bersetuju dengan saya, mungkin kuasa yang diberi kepada Kementerian Penerangan tidak cukup dan kita cadangkan supaya kerajaan memberikan kuasa yang cukup kepada Kementerian Penerangan bagi mengawal dan memastikan supaya benda-benda seperti ini – saya juga hendak suarakan, Tuan Pengerusi, tentang artis berambut panjang ini tetapi sudah disuarakan. Adakah Yang Berhormat bersetuju dengan cadangan saya?

Tuan Haji Md. Alwi bin Che Ahmad: Terima kasih Yang Berhormat bagi Maran. Saya memang bersetuju. Sebab itu saya sebut dalam cadangan awal saya tadi, kuasa Kementerian Penerangan hendaklah diperbesarkan. Sekarang ini Kementerian Penerangan *take the blame* – dituduh, dihentak dan dihentam, kasihan dengan Menteri. Menteri cuba pelbagai cara hendak dibuat tetapi kuasa tidak ada, pergi kepada Menteri Multimedia. Kementerian Multimedia pula kata, “Ini kuasa kita terhad, bagi lesen sahaja”. Akhirnya kita tidak tahu ke mana. Bukannya payah sangat hendak buat rang undang-undang sedemikian.

Saya minta supaya sekali lagi, Menteri kalau tidak lulus, bawa lagi ke Parlimen, insya-Allah saya yakin kita semua akan sokong kalau kuasa ini kuasa penuh ada di Kementerian Penerangan supaya Kementerian Penerangan boleh menentukan rancangan yang keluar di semua TV, dan penyiaran mestilah mengikut acuan kita iaitu menjadi bangsa yang berjaya, berdaulat dan bermaruah. Saya yakin semua kita akan bersetuju.

Akhir sekali, Tuan Pengerusi, saya hendak sebut perbelanjaan mengenai dasar baru. Saya tengok dalam perbelanjaan mengenai dasar baru ini, saya tidak berapa nampak, Butiran 060100, peruntukannya terlalu sedikit untuk latihan. Kita hendak ada dasar baru, kita perlu banyak latihan. Saya minta supaya kementerian memohon dengan lebih banyak peruntukan ini sebab tanpa latihan, saya perhatikan di TV, di RTM ini, kalau latihannya tidak cukup, maka akhirnya apa yang keluar di RTM dan di radio tidak menarik. Bila tengok TV swasta, mereka keluar dengan gaya yang lebih menarik, baju pun lebih menarik, *colour* lebih menarik kerana saya rasa mereka pergi kepada latihan yang cukup. Tetapi di RTM, dia jadi macam *dull*.

Sekarang ini, alhamdulillah, ada perubahan. Saya berterima kasih banyak saya selalu dipanggil oleh RTM. Ada perbezaan RTM dahulu dengan RTM sekarang. Dahulu kalau pergi masuk, *very dull* dalam RTM. Sekarang sudah ada perbezaan dari segi skrin TV, soalan dan sebagainya. Walau bagaimanapun latihan yang lebih perlu diberikan kepada kakitangan supaya mereka lebih profesional, mereka lebih bertanggungjawab, tetapi kalau beri hanya sekadar dalam RM12 ribu, hendak buat apa? Tidak cukup untuk latihan. Ini adalah sangat penting.

Yang terakhir sekali ialah mengenai Bahagian Hal Ehwal Khas. Bahagian Hal Ehwal Khas di bawah Butiran 05000. Saya minta supaya Bahagian Hal Ehwal Khas ini diperkukuhkan lagi. Yang ada sekarang ini Bahagian Hal Ehwal Khas, Ketua

Pengarahnya sahaja kukuh. Di bawah tidak kukuh. Ketua Pengarahnya sahaja pangkat besar, tetapi di bawah pangkat tidak besar sedangkan Bahagian Hal Ehwal Khas ini adalah bahagian yang bercampur dengan rakyat. Di bahagian-bahagian atau di kawasan-kawasan Parlimen hanya ada tiga orang, satu di setiap DUN, lepas itu kakitangan di bawah tidak ada.

Maka akhirnya program hal ehwal khas ini, kerja dia hanyalah kerja hendak menghabiskan peruntukan. Kerjanya yang sebenar bukan untuk memperkukuhkan perasaan kasih sayang kepada bangsa, bukan hendak memperkukuhkan soal cinta kepada negara tetapi hendak menghabiskan duit. Yang ini perlu dilihat semula supaya Bahagian Hal Ehwal Khas ini betul-betul menjadi satu bahagian yang boleh memberi input yang baik kepada Kementerian Penerangan.

Saya mohon menyokong, Tuan Pengerusi. Terima kasih.

Tuan Pengerusi: Yang Berhormat bagi Ledang.

3.25 ptg.

Ir. Haji Hamim bin Samuri [Ledang]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Warga Ledang juga ingin mengucapkan tahniah kepada Tan Sri.

Saya terus menjurus kepada Butiran 70000. Tuan Pengerusi, di dalam kawasan saya, saya banyak menerima komplain atau aduan bahawa TV1 tidak terang dibandingkan dengan TV2, apatah lagi TV3 dan lain-lain. Apabila saya ke selatan sedikit, Batu Pahat pun sama, di Kluang pun sama, Ayer Hitam pun sama, Simpang Renggam pun sama, Johor Bahru lagi dahsyat kerana dia bersaing dengan pemancar daripada Singapura.

Tuan Pengerusi, perkara ini telah pun dibangkitkan banyak kali, bukan sekali dua. Yang Berhormat bagi Ayer Hitam pun sudah bangkitkan beberapa kali, tetapi sehingga sekarang belum ada satu petunjuk atau satu jawapan yang meyakinkan bahawa TV1 lebih terang daripada rancangan lain di dalam TV kita.

Tuan Pengerusi, seperti yang disebut oleh Yang Berhormat bagi Ketereh tadi, sekiranya TV1 tidak terang ataupun gambarnya tidak memuaskan, bagaimana kita mahu menarik perhatian rakyat, perhatian penonton-penonton untuk membuka TV1? Anak saya pun tidak minat TV1 kerana kalau buka, ada *double line*, tidak terang, ada recak-recak, ini bahasa sayalah.

Kita bersaing pula dengan TV3, kita bersaing dengan ASTRO, kita bersaing kalau di Muar, Johor itu sudah ada antena tinggi dan bersaing pula dengan TV Singapura. Silap-silap dapat pula TV Indonesia.

Jadi Tuan Pengerusi, sekiranya perkara ini tidak dibetulkan dan berpanjangan, saya yakin Tuan Pengerusi, matlamat kerajaan untuk memberikan penerangan yang sejelas-jelasnya tentang dasar kerajaan dan tentang arah tuju negara dan kerajaan tidak akan tercapai kerana TV1 tidak minat dibuka oleh orang ramai.

Kedua, Tuan Pengerusi, saya ingin terus menjurus kepada Butiran 10200 tentang artis-artis. Saya dahulu pernah terdengar dan semua orang tahu, minta maaf kepada artis-artis semua, bahawa artis lelaki sepatutnya didisiplinkan kalau dia berambut panjang, tidak berpeluang masuk dalam rancangan TV, tetapi saya tengok sejak akhir-akhir ini macam ada satu era baru, bukannya Erra Fazira, artis lelaki boleh berambut panjang, sudah boleh, saya tidak mahu sebut namanya.

Saya yakini ini bukan salah Menteri. Mungkin apabila Menteri bertukar, pegawai yang berkaitan tengok, ini Menteri sudah bertukar, sudah boleh tukar lagi. Kasihan juga dengan Menteri Penerangan kita. Dia hendak jaga semua sekali. Sepatutnya hal artis ini tidak payahlah kita tengok. Semuanya sudah jelas, tidak perlu kita bertukar. Kita menjadi tidak konsisten. Sepatutnya perkara-perkara yang berkaitan dengan adab, berkaitan dengan disiplin, berkaitan dengan budaya seperti yang disebut oleh Yang Berhormat bagi Ketereh tadi, kita lebih peka di mana baik pegawai, baik sesiapa pun, memandang ianya sebagai satu perkara yang penting supaya ia tidak menjejaskan nilai-nilai murni budaya di dalam negara kita. Jadi Tuan Pengerusi, perkara ini penting.

Perkara ketiga, Tuan Pengerusi, berkaitan dengan 10200 iaitu tentang Islam Hadhari. Semua orang tahu di dalam Parlimen yang mulia ini, Tuan Pengerusi, saya yakin ramai sudah mula memahami dan menghayati tentang Islam Hadhari. Jadi saya ingin mencadangkan di sini supaya RTM melalui siaran TVnya, melalui siaran radionya, mengutamakan program-program yang ada kaitan dengan Islam Hadhari. Ia tidak semestinya dalam bentuk ceramah, Tuan Pengerusi. Memakai baju seperti saya ini pun, insya-Allah, Islam Hadhari, kerana menutup aurat. Apatah lagi memakai baju seperti Tuan Pengerusi, Islam Hadhari, Islam yang bertamadun, yang hakiki.

Tetapi ramai yang tidak faham kerana mereka keliru, mereka tidak faham dan sebagainya. Jadi, kalaulah RTM boleh memainkan peranan yang lebih penting, yang

lebih ke hadapan, saya yakin setiap program yang ada kaitan dengan Islam Hadhari itu ditonjolkan, orang akan mudah faham tentang Islam Hadhari.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Dr. Yusof bin Yacob) **mempengerusikan Jawatankuasa**]

Akhirnya, Tuan Pengerusi, seperti yang saya sebut tadi, kita, RTM, pihak TV1 dan TV2 bersaing rapat dengan siaran-siaran TV yang lain, baik ASTRO dan sebagainya dan dalam hal ini, saya menyokong penuh apa juga rancangan atau program yang dibuat oleh kementerian untuk meningkatkan taraf TV1, TV2 dan sebagainya dalam usaha untuk menyaingi dan mendapat tempat di hati penonton-penonton di seluruh negara.

Tuan Pengerusi, saya mohon mencadangkan. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tangga Batu.

3.30 ptg.

Tuan Haji Idris bin Haji Haron [Tangga Batu]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Diharapkan penglibatan saya di dalam perbincangan ini akan memberikan sedikit sebanyak sumbangan kepada kementerian untuk menyampaikan perkhidmatan yang cemerlang kepada pelanggan-pelanggan serta pendengar, penonton, pembaca dan pelbagai lagi.

Tuan Pengerusi, saya akan objektif juga, akan mengeluarkan buah juga, tidak ada dahan, tidak ada bunga dan tidak ada daun. Saya menumpukan kepada Butiran 02000 – Perkhidmatan Penyiaran - di mana pada peringkat ini saya mengucapkan ribuan terima kasih kepada Kementerian Penerangan kerana meletakkan Melaka ke hadapan sekali di dalam pengubahsuaian. Sehingga hari ini, Studio RTM FM102.3 Melaka menjadi siaran yang dikira antara yang teramai pendengar sehinggakan saya mendapat maklumat daripada pegawai-pegawai Jabatan Penyiaran Melaka, siaran FM102.3 ini didengar sehingga ke peringkat antarabangsa. Ramai di antara pendengar-pendengar siaran ini berada di Kota Dumai, Pulau Rupert dan kawasan-kawasan sekitarnya.

Jadi Tuan Pengerusi, di sini kita dapat lihat bagaimana siaran ini menarik minat pendengar kerana penyampaian DJ ataupun juruhebah-juruhebah yang bertugas itu

menepati cita rasa pendengar-pendengar dan pernah beberapa ketika saya bersama dengan pegawai-pegawai Radio Malaysia Melaka (RMM) ini mengunjungi rakan kita di seberang Selat Melaka untuk mengenal pasti sebenarnya, siaran apa yang mereka minat, cara apa yang mereka dengar dan sebagainya.

Jadi, untuk tujuan itu, Yang Berhormat Tuan Pengerusi, apalah kiranya jika di bidang latihan ini, pihak kementerian memperuntukkan sedikit kewangan untuk mereka ini *outreach* ataupun *reach out* siapakah pendengar mereka, mengetahui apakah cita rasa mereka.

Tuan Pengerusi, saya juga ingin menyampaikan sedikit maklumat kepada pihak kementerian, bahawa oleh kerana terlampau mendengar apa cita rasa pendengar, cita rasa pelanggan, antara juruhebah ini ada yang terpaksa membawa lagu-lagu mereka sendiri daripada rumah. Bawa beg, dalam itu penuh CD dan sebagainya kerana pihak jabatan tidak mempunyai koleksi lagu-lagu yang disukai ataupun digemari oleh pendengar-pendengar serta penonton-penonton.

Jadi, ini adalah antara perkara yang mungkin pihak kementerian boleh berikan perhatian. Sebenarnya cita rasa penonton-penonton serta pendengar ini tidak semestinya berada di tahap yang terkini. Kadang-kadang ada antara mereka ingin mendengar lagu-lagu 50-an, 60-an, 70-an dan pelbagai lagi.

Tuan Pengerusi, di dalam perkhidmatan penerangan Butiran 03000, saya ingin memberikan sedikit maklumat kepada pihak kementerian. Mungkin dengan cara ini, pihak kementerian boleh mengubah sistem kerja, mekanisme kerja, supaya ia lebih menepati apa citarasa pegawai-pegawai kita di peringkat akar umbi.

Maklumat ini mungkin boleh dikongsi bersama oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang lain kerana ada ketika, apabila kita memerlukan perkhidmatan penerangan ini untuk menyampaikan ceramah ataupun siaran kepada rakyat, mereka *menyatakan* “*Minta maaf, kerana peruntukan kita sudah habis. Kita tidak boleh keluar pada waktu ini. Kalau hendak swasta, boleh kami carikan dan sebagainya*”. Jadi, hasilnya wakil-wakil rakyat, Ahli-ahli Parlimen yang sepatutnya menyampaikan ceramah ataupun membantu kementerian di peringkat mengemaskinikan masyarakat rakyat dengan informasi-informasi terpaksa mengeluarkan duit koceklah untuk mengeluarkan perbelanjaan kepada syarikat-syarikat swasta yang mempunyai perkhidmatan yang sama dengan yang disediakan oleh Jabatan Penerangan.

Bahkan, yang menarik sekali pegawai-pegawai Penerangan yang sepatutnya membawa lori ataupun kenderaan Penerangan tadi, kali ini membawa kenderaan swasta pula. Jadi, ini mungkin perlu diberikan perhatian yang terperinci supaya perkhidmatan yang disediakan oleh Jabatan Penerangan di bawah Kementerian Penerangan ini akan lebih dapat dipertingkatkan lagi untuk menepati hasrat kementerian untuk menjadikan Kementerian Penerangan ini ataupun Jabatan Penerangan ini sebagai sebuah organisasi yang cemerlang melalui *expert system* ataupun sistem yang pakar dan sebagainya.

Akhirnya, Tuan Pengerusi, saya ingin mengimbas kembali beberapa *points* yang telah dibawa oleh rakan saya. Yang Berhormat bagi Ketereh sebentar tadi mengenai dengan khidmat yang disediakan oleh Jabatan Hal-Ehwal Khas. Idea ini adalah sungguh memberangsangkan dan sungguh memberi makna kepada kami dan wakil-wakil kepada rakyat di kawasan kami, apabila saya dapat melihat kepada Pengarah-pengarah Jabatan Hal-Ehwal Khas ini, yang dahulunya dikenali dengan JEK, sekarang ini JASA.

Jika mereka ini benar-benar memahami peranan dan tanggungjawab mereka, mereka benar-benar dapat membantu wakil-wakil rakyat di dalam memastikan hubungan silaturahim di antara masyarakat di peringkat akar umbi ini sentiasa mekar dan sentiasa terjamin. Apa yang berlaku di negeri Melaka pada bulan Ramadhan sahaja, kita telah mengadakan 1,217 Program Takaruf. Takaruf ini membawa maksud untuk merapatkan hubungan di antara masyarakat, sama ada ia satu kaum ataupun berbilang kaum. Program ini menepati sasaran dan ia benar-benar dapat menunjukkan jika ukuran diadakan pada hari ini, hubungan di antara rakyat, hubungan di antara masyarakat berbilang kaum, hubungan di antara masyarakat yang.....

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: [Bangun]

Tuan Haji Idris bin Haji Haron: Sila, Jerai. Ya, sila. Saya ada satu minit, Jerai ambil 30 saat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Minta penjelasan. Memang Takaruf itu adalah satu program yang saya akui kebbaikannya dari kelompok yang kecil supaya boleh memahami dasar kerajaan. Tetapi, adakah Yang Berhormat bersetuju juga supaya yang dahulu nama JEK, laa ni nama apa ?

Tuan Haji Idris bin Haji Haron: JASA.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: JASA. Dahulu JEK, laa ni JASA. Baguslah!. Adakah Yang Berhormat bersetuju supaya program-program yang hendak dijalankan ini satu penghormatan setia kawan di antara JASA dengan wakil-wakil rakyat yang harus dipereratkan supaya program-program yang hendak dijalankan di dalam kawasan-kawasan wakil rakyat itu, wakil rakyat itu tahu apa yang berlaku. Ini adalah kerana ini program kerajaan, dan adalah baik supaya wakil rakyat dalam kawasan itu juga mengetahui apa yang akan berlaku, program apa yang akan dijalankan dan kita boleh berpandangan dan sekali-sekali kita boleh berucap dalam majlis itu. Apa pandangan Yang Berhormat bagi Tangga Batu?

Tuan Haji Idris bin Haji Haron: Saya setuju Yang Berhormat bagi Jerai. Apa yang berlaku di negeri Melaka adalah setiap program JASA ataupun Jabatan Hal-Ehwal Khas ini memang terpaksa melalui wakil rakyat di peringkat Dewan Undangan Negeri dan juga di peringkat Parlimen. Jadi, itulah sebabnya saya boleh memaklumkan kepada Dewan yang mulia pada hari ini, sebanyak 1,200 lebih program telah dianjurkan sepanjang bulan Ramadhan di negeri Melaka dan ukuran telah diadakan, kita mendapati masyarakat memang begitu dikemaskinikan dengan maklumat-maklumat di peringkat kementerian, di peringkat kerajaan hingga ke peringkat akar umbi.

Akhir sekali, Tuan Pengerusi, apabila saya mendapati ketiga-tiga "lengan" ataupun ketiga-tiga jentera Kementerian Penerangan ini benar-benar dapat menepati cita rasa pelanggan, apa yang saya ingin ingatkan kepada pihak kementerian adalah supaya memberikan perhatian yang seimbang kepada ketiga-tiga cabang ini: Kepada Jabatan Penyiarannya, kepada Jabatan Penerangannya dan kepada Jabatan Hal-Ehwal Khasnya. Apa yang berlaku pada hari ini, mungkin pihak kementerian terlepas pandang ataupun tidak, kebanyakan perhatian hanyalah diberikan kepada Jabatan Hal-Ehwal Khas, dan meninggalkan Jabatan Penerangan dan Jabatan Penyiaran.

Inilah suara-suara yang kita dengar di peringkat akar umbi apabila kebanyakan ruang-ruang yang kosong di peringkat pengarah, penolong pengarah dan pegawai-pegawai kanan diberikan kepada mereka yang menjawat jawatan khas ini, tidak kepada mereka yang sememangnya dari dahulu hingga kini bersama-sama dengan Kementerian Penerangan, berjuang bersama-sama untuk meletakkan Kementerian

Penerangan ini di satu kedudukan yang dihormati dan disegani oleh rakan dan lawan. Jadi, dengan itu saya menyokong belanjawan ini. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Santubong.

3.40 ptg.

Datuk Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar [Santubong]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Saya sedikit sahaja Tuan Pengerusi. Khidmat Sokongan 010200 – saya menonton TV, saya juga berminat dengan benda-benda informatif dan menarik khususnya *news*, khabar, berita dan dokumentari. Saya tertarik dan saya mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada pihak kementerian.

Tetapi jarang sekali kita melihat dokumentari-dokumentari yang dibuat oleh orang tempatan untuk menunjukkan apakah ada di negara kita Malaysia ini. Ada yang dikeluarkan oleh pihak luar menceritakan makanan, masakan tetapi latar belakang yang diberi dalam umpamanya *National Geographic* tidak tepat berhubung dengan Malaysia. Apa salahnya kalau kementerian mengambil inisiatif sendiri membuatkan dokumentari-dokumentari yang berlatarbelakangkan tepat, betul dan sebenarnya berlaku di Malaysia.

Kita punya terumbu karang, orang lain ambil gambar, makanan di Kelantan, di Terengganu, di Sabah dan di Sarawak orang lain ambil gambar. Binatang hutan seperti Orang Utan di Sarawak, di Borneo dan sebagainya, orang lain ambil gambar. Tetapi latar belakang itu untuk menghiaskan cerita mereka ini kadang-kadang tidak betul atau kurang tepat bahkan ada yang bercanggah dengan kebenaran dengan apa yang berlaku di negara kita ini.

Saya mintalah kepada pihak kementerian melihat perkara ini supaya bukan sahaja menjadi suatu industri atau *economic activity*, dengan izin orang kita tetapi sepatutnya kita mencerminkan benda yang benar. Itu yang pertama, Tuan Pengerusi.

Yang kedua, yang saya selalu sebut ialah bahasa. Sudah banyak sangat rancangan-rancangan atau siri-siri yang dikeluarkan oleh orang kita, budak-budak kita, ambil satu video masuk satu *firm* dalam itu, ambillah gambar kiri kanan, memekik melolonglah sana, masuklah semua bahasa bercelarulah bahasa itu tidak kira. Bila sampai ke pihak RTM diterima juga, keluar juga, dapat kontrak juga.

Saya rasa sedih kalau bahasa itu bahasa Inggeris, kita terima dia sebagai bahasa Inggeris. Kalau bahasa itu bahasa Cina, kita terima dia sebagai bahasa Cina. Kalau dia bahasa Tamil, Urdu dan Hindustan, kita terima dia bahasa itu. Kalau dia bahasa Iban, Bidayuh dan Kadazan, kita terima dia bahasa itu. Apa yang kita tidak boleh terima itu ialah Bahasa Melayu atau Bahasa Malaysia itu dicampuradukkan, di *corrupted*, dianiaya dan disabotaj sebegitu rupa, dirogol begitu rupa.

Tuan Pengerusi, kita boleh lihat keluaran daripada Hollywood, adakah bahasa Inggeris itu dicampur aduk? Adakah bahasa Inggeris di *corrupted*, adakah bahasa Inggeris itu dicemarkan? Tidak. Salah dialog, salah bahasa apa semua ini, *rejectkan* filem ini berlandaskan teknikal kurang baik, termasuklah apa yang saya sebut penggunaan perkataan 'boss' yang dipelopori oleh pihak-pihak pembuat siri filem ini, datang satu filem Mr. Boss, sekarang sudah keluar dari mana punya filem Mr. Oss. Kalau salah sebut itu jadi Mr. S.

Tuan Pengerusi, tolonglah jangan gunakan sumber wang rakyat itu untuk membela badan untuk memelopori dan mencelarukan minda masyarakat Malaysia. Penggunaan bahasa itu biarlah dia elok, tidak kira apa bahasa sama ada dia Mandarin, Hokkien, Kantonis, Bahasa Malaysia, Bahasa Melayu, Iban, Kadazan atau Bidayuh tetapi gunalah dengan sebaik mungkin supaya orang mendengar jangan mengatakan, bahasa apa yang digunakan dalam filem itu? Kalau kita boleh *identify*, dengan izin, mengenal pasti bahasa ini Bahasa Melayu, biarlah orang lihat inilah contoh Bahasa Melayu. Jangan dicampuradukkan kerana saya cukup tidak berpuas hati apabila melihat macam-macam keluar.

Saya bukan pakar bahasa. Itu kenapa saya tidak duduk di sana. Kalau saya pakar bahasa, saya mungkin duduk di sana. Yang menjadi pakar bahasa duduk dekat sana, menjadi orang yang melihat dan meneliti perkara ini patutlah melihat dan ada dua atau tiga orang lagi.

Satu perkara, bahkan pengacara dalam RTM, saya menyentuh kalau orang hendak marah saya marahlah, tidak mengapa. Tidak panggil saya, tidak mengapa. Bila bercakap itu, orang Malaysia ini saya tidak tahulah, semalam saya berbincang dengan anak-anak sekolah daripada Semenanjung, bukan daripada Sarawak. Bila hendak cakap *History* kata 'Hist', *Geography* – 'Geo', *Biology* – 'Bio', yang menyedihkan lagi kata orang, Profesor dipanggil 'Prof'. Apa benda 'Prof' ini?

Orang belajar sampai lapan tahun, Tok Wan itu duduk lapan tahun di England, berapa puluh tahun baru jadi profesor dipanggil '*Prof*'. Doktor dipanggil '*Doc*', kalau silap '*Dog*'. Kalau orang biasa di kaki lima bercakap macam itu Tuan Pengerusi, tidak mengapalah. Tetapi kalau orang sebagai model, sebagai tontonan kepada umum 25 juta rakyat Malaysia, gunalah bahasa yang betul. Gunalah *title* yang betul.

Jangan guna 'YB' tetapi panggillah Yang Berhormat. Kalau tidak, panggil sahaja 'Encik Lim Kit Siang', panggil 'Encik Wan Junaidi', kalau tidak hendak. Jangan guna perkataan yang salah. Ini satu *corruption of language*.

Tuan Pengerusi, saya berharaplah.....

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: [*Bangun*]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kepong bangun Yang Berhormat. Apa dia hendak ini, Kepong?

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, saya tidak mahu membidas Yang Berhormat bagi Santubong. Cuma saya mencadangkan supaya Yang Berhormat bukan YB sahaja, Yang Berhormat ini

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Bekerja pun boleh Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw: Ya. [*Disampuk*] Tidak. Tidak. Tunggu sekejap ada gangguan sedikit tadi itu. Dia mesti kajilah, membaca sedikit mengenai kedinamikan bahasa kita

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Penjelasan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: 'Kedinamikan' itu bahasa Melayu atau tidak, Yang Berhormat?

Dr. Tan Seng Giaw: Apa dia?

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: 'Kedinamikan' itu bahasa apa?

Dr. Tan Seng Giaw: Mesti ada. Dia tahu mesti ada.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Jerai, dia tahu 'dinamik' itu bukan boleh celaru.

Dr. Tan Seng Giaw: Adakah Ahli Yang Berhormat sedar bahawa banyak perkataan misalnya 'rumah sakit'. Kalau kita kata 'rumah sakit', itu memang bahasa Malaysia tulen. Tetapi kalau kita kata 'hospital', itu lebih popular. Lebih popular.

Profesor saya setuju kalau kita gunakan profesor tetapi walau bagaimanapun, di seluruh dunia pun digunakan 'Prof' juga. Macam ini kerana bahasa itu hidup.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw: Saya hendak tolong Yang Berhormat Menteri kerana dia pun saya ingat dengan ucapan mulut ini

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw: kita pun mestilah

Datuk Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Semalam saya berbincang dengan anak sekolah di peringkat Tingkatan 4, 5 dan 6. Dia kata perubahan bahasa Inggeris sudah beratus tahun. *Adoption* bahasa Latin, Perancis dan sebagainya ke bahasa Inggeris, budak baru hendak cerdik bercakap. Tetapi dia caci guru dia. Dia kata, gurulah yang menjadi masalah di sekolah-sekolah, kata dia.

Kata dia, satu bahasa keluar dalam RTM, pakai 'Boss', guru tanya, you dengar tak perkataan dia kata 'Boss', *you* tahu tak perkataan 'Boss'. Boleh tak you guna perkataan 'Boss'. Ini telah dipromosikan di tiap-tiap sekolah. Adakah 'Boss' itu bahasa Malaysia?

Yang Berhormat, jangan *corrupt*. Terima boleh, kalau hendak terima bahasa Kadazan, hendak terima bahasa Dusun, hendak terima bahasa Iban dalam bahasa Malaysia, terima! Dewan Bahasa sudah terima, baru kita boleh terima. Kalau tidak, tidak guna ada pakar rujuk.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Tak apa Yang Berhormat, masa dia pun sudah habis, Yang Berhormat.

Tuan Mohamad Shahrudin bin Osman [Lipis]: [*Bangun*]

Datuk Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Masa sudah dekat hendak habis, Yang Berhormat bagi Lipis minta maaf. Saya hendak habiskan. Penghabisan saya gulung, saya hendak soalan *third-rate technology* yang kita perkenalkan di Malaysia yang dapat duit berjuta-juta, manusia menjadi yang terkaya di Malaysia salah seorang yang terkaya di Malaysia ini beli satu mesin, *collect* tiap-tiap bulan ASTRO.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, cukup Yang Berhormat.

Datuk Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Datang hujan, datang ribut tak dapat tengok ASTRO. Saya pergi ke mana-mana pun di dunia ini, tidak ada ribut taufan dan musim salji itu menghalang kita lihat benda macam ini. Kenapa ASTRO itu

buat macam itu. Jangan *introduce third-rate technology* dari negara mana, macam orang Malaysia ini bodoh, semua diperbodohkan.

Tuan Pengerusi, saya mohonlah kepada Menteri, kalau tidak dapat ketuk, pukul kepala dia orang ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup Yang Berhormat.

Datuk Haji Wan Junaidi bin Tuanku Jaafar: Saya menyokong. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Lipis.

3.50 ptg.

Tuan Mohamad Shahrudin bin Osman [Lipis]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya mohon turut serta untuk membahaskan Butiran 20000 - Perkhidmatan Penyiaran. Itu yang pertamanya. Bagi saya Perkhidmatan Penyiaran khususnya TV tidak lain yang saya hendak katakan supaya TV1 ini sebagai organ atau alat kerajaan haruslah menjadi atau mempunyai wataknya sendiri. Kita ulang sekali lagi, harus mempunyai wataknya sendiri supaya terutama TV1 - TV2 itu tidak mengapa - supaya apabila orang melihat TV1 dia ada audiensnya sendiri. Mungkin tidak semua rakyat di negara ini suka melihat TV1 tetapi saya percaya audiens untuk TV1 ada di luar bandar. Cuba wujudkan satu watak dalam TV1 itu supaya ia dapat dikenali dan menjadi model dalam penggunaan bahasanya, dalam penggunaan budayanya dan sebagainya untuk rakyat Malaysia. Itu yang pertama.

Yang kedua, saya hendak membincangkan tentang 30000 - Perkhidmatan Penerangan. Bagi perkhidmatan penerangan khususnya Pejabat Penerangan, saya percaya di Kuala Lumpur mungkin tidak berlaku begitu tetapi di peringkat daerah dan sebagainya, yang pertama seolah-olah pejabat-pejabat Penerangan ini setelah pegawai perkhidmatan luar dahulu telah menjadi Jabatan Ehwal Khas atau jasa seolah-olah pejabat penerangan ini hilang peranan. Contohnya kalau di dalam kawasan Parlimen saya, pegawai pun sudah tidak ada. Tinggal stafnya sahaja, itu pun ada dua atau tiga orang dan peralatan yang ada di Jabatan pun sangat usang dan sebagainya hinggakan saya hendak gambar-gambar pembesar dan sebagainya pun tidak ada. Saya rasa Jabatan Penerangan ini pada satu masa dahulu jabatan yang sangat penting dan memainkan peranan yang besar dalam menyebarkan dasar-dasar kerajaan terutamanya di peringkat akar umbi. Kalau dahulu betul, kita tidak ada TV, mungkin Pejabat Penerangan menayangkan wayang gambar dan sebagainya, tetapi mungkin dengan adanya televisyen, adanya perkhidmatan radio yang baik, *re-training*

tidak diberi kepada pegawai-pegawai penerangan. Ini menyebabkan mereka seolah-olah hilang peranannya.

Saya menyarankan kepada pihak kementerian supaya menstrukturkan semula Jabatan Perkhidmatan Penerangan ini supaya mereka dapat memainkan peranannya. Dahulu satu masa saya merasakan Pejabat Penerangan ini kerjanya tidak ada lain hanya kalau ada keramaian ataupun majlis-majlis di peringkat Daerah, Pejabat Penerangan menjadi tempat memberi pinjaman *loudspeaker*, *PA system*. Itu sahaja tidak lebih daripada itu. Dan juga menjadi juru acara. Tetapi sekarang ini nampaknya juruacara pun orang lain sudah ambil. Fasal dia banyak pergi kepada swasta dan sebagainya. Saya memohon pihak kementerian supaya mengkaji semula, menstrukturkan semula Pejabat Penerangan supaya mereka menjadi lebih aktif dan efisien dan dapat balik memainkan peranannya sebagai alat untuk menerangkan dasar-dasar kerajaan di peringkat akar umbi.

Yang berikutnya, saya hendak membincangkan dari segi liputan TV 04801 untuk kawasan terlindung. Seperti juga rakan-rakan saya yang lain tadi, Parlimen Lipis merupakan satu daripada tempat kawasan Parlimen di mana TV ini kalau hendak kata tidak dapat langsung tu tidak betullah tetapi tidak jelas. Baik TV1, TV2, TV swasta saya tidak sebutlah kerana kita membincangkan tentang TV1 dan TV2 di sini sebagai Jabatan Penerangan. Jadi tidak jelas kerana banyak sangat hujan. Mungkin kerana bentuk rupa bumi di kawasan Lipis itu yang bergunung ganang jadi menyebabkan pemancar yang ada sekarang ini terlindung.

Jadi saya mohonlah supaya pihak kementerian mengkaji bukan sahaja di Lipis tetapi di tempat-tempat lain supaya dapat mendirikan pemancar-pemancar supaya semua penduduk dapat menikmati siaran TV yang baik kerana kalau tidak kita sebenarnya menambah kos kepada penduduk luar bandar. Ini adalah kerana kalau TV tidak terang, mereka membeli *booster* untuk menjelaskan siaran, ada tempat-tempat di mana pakai *booster* pun tidak boleh. Mereka terpaksa pula menyewa Astro, dan bila dah menyewa Astro nanti fokus mereka larilah. Kalau mereka tidak tengok TV1 - asalnya hendak tengok TV1 - tetapi bila sudah ada Astro mereka tengok yang lainlah. Jadi hasrat kita supaya penonton-penonton atau audiens terutama di luar bandar ini menonton TV1 tidak tercapai. Dan seperti saya katakan tadi bermakna kita menambah kos kepada mereka. Yang berada sikit bolehlah menyewa Astro tetapi bagaimana penduduk luar bandar yang tidak berada? Mereka terpaksa menonton TV yang

tidak jelas ini. Mungkin Yang Berhormat Menteri, Dato' Seri Menteri boleh datang ke Lipis, kita jemput melawat ke Lipis, melihat keadaan. Dapat meninjau sendiri keadaan TV yang tidak jelas ini.

Saya rasa tidak ada lagi yang lain, saya mohon menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kepong.

Dr. Tan Seng Giaw [Kepong]: Tuan Pengerusi, halaman 553 Butiran 020000 mengenai Perkhidmatan Penyiaran yang diminta diluluskan RM574 juta yang paling besar butirannya dengan anggaran bajet ini dan yang utamanya saya memang menyaksikan satu lembaran baru dengan TV, radio dan sebagainya dan termasuklah kita ada debat perdana dan sebagainya dengan usaha untuk menonjolkan atau memupuk perpaduan di negara ini dan saya berharap program-program seumpama ini dapat diadakan lagi walaupun kualitinya boleh dipertingkatkan termasuklah *moderator* juruhebah pun kadang kala kita dapat ada berat sebelah sedikit. Bukan sedikit tetapi banyak juga [Ketawa]. Kita ada *moderator* yang lebih *neutral or impartial* lain kali. Ini mengenai penyiaran TV.

Mengenai bahasa, saya merasa hairan binti pelek, ada setengah-setengah ahli termasuk Santubong dan Jerai kadang kala yang tidak tahu “didinamikkan”. Dia kata dinamik bahasa Inggeris sahaja tetapi diterima oleh Dewan Bahasa dan Pustaka lebih dua dekad. Lebih dah dua dekad dah tu – tak tahu lagi tetapi hendak cakap juga.

Ini masalah kita, bahasa ini dinamik. Bahasa Malaysia itu yang paling maju di dunia walaupun orang tidak mahu “prof”, tidak mahu apa sahaja perkataan, termasuklah “infotainment” pun dia tidak mahu dan sebagainya. [Ketawa] Memang itu menonjolkan satu sikap yang mungkin tidak begitu progresif. “Progresif” itu pun sudah digunakan lebih daripada tiga dekad.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat, Jerai bangun.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Yang Berhormat Kepong, saya faham. Saya menggunakan bahasa loghat utara, kadang-kadang Yang Berhormat sendiri pun tidak faham tetapi saya lebih sedang menggunakan bahasa yang mudah supaya orang lebih memahami. Macam “progresif” itu tadi kita gunakan “kemajuan”, “maju”. “Dinamik” itu kita boleh guna perkataan contohnya karan. [Ketawa] Itu dinamiklah itu.

Dr. Tan Seng Giaw: *[Ketawa]* Memang “dinamik” itu di dalam bahasa asli tidak ada, sebab itu kita gunakan “dinamik”. “Progresif” pun lebih kepada kemajuan juga. Ini menunjukkan bahasa yang maju. Yang maju jangan tidak terima.

Bahasa Inggeris pun bahasa kacukan juga. Pelbagai bahasa diterapkan di dalam bahasa – “bamboo” . “telatah” dan sebagainya diterima di dalam bahasa Inggeris. Walaupun Ahli Yang Berhormat bagi Jerai kadangkala telatah juga.

Walau bagaimanapun saya berharap Dewan Bahasa dan Pustaka yang membuat satu ukuran - satu standard. Satu ukuran dan satu standard itu ada berbeza, Yang Berhormat Jerai, dan kita akan gunakan standard. Standard yang ditetapkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka dan juga dengan fakulti-fakulti bahasa Malaysia di seluruh Malaysia ini dan kemudian terserahlah kepada penerimaan penonton-penonton ataupun pendengar-pendengar radio untuk menerima istilah-istilah.

Walau bagaimanapun, saya membuat satu cadangan. Saya ada menonton misalnya CNN, BBC dan cctv. Saya tidak mencadangkan kita menyerapkan isi kandungan mereka, kadangkala pun tidak betul juga isi kandungannya. Walau bagaimanapun cara untuk menyiarkan sangat menarik. Kalau kita tengok CCTV, CNN dan BBC, CNBC itu 24 jam amat menarik. Mungkin kita boleh menyerap yang progresif, yang baik daripada mereka untuk TV1, TV2 dan sebagainya.

Kalau kita tengok dokumentari mereka, segmen dokumentari mereka itu memang sangat menarik. Tuan Pengerusi, ada berapa minit lagi diberikan?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Sudah hendak habis, Yang Berhormat

Dr. Tan Seng Giaw: Sudah hendak habis, Tuan Pengerusi. Kita mesti tanya juga. Hendak akur kepada Tuan Pengerusi. *[Ketawa]* Kemudian

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Boleh gulung, Yang Berhormat. Boleh gulung.

Dr. Tan Seng Giaw: Perkara lama iaitu siaran langsung Dewan yang mulia ini mestilah dimuliakan di kaca TV jugalah. Saya faham kalau disiarkan semua pun susah juga dengan kadangkala ucapan-ucapan yang terlalu ‘muluk’ seperti Jerai kita pun susahlah sedikit. *[Ketawa]*

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Jerai. Tidak usah kacau dia lagi. Dia sudah hendak habis. Dia hendak tutup tu.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Dr. Tan Seng Giaw: Kami memang sentiasa pandang tetapi kita mesti mempelbagaikan pandangan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kalau Yang Berhormat tidak ada isu berhentilah Yang Berhormat.

Dr. Tan Seng Giaw: Banyak isu. Isu mengenai siaran langsung kita kaji daripada United Kingdom, Amerika Syarikat, Jepun, Taiwan dan Singapura cara mereka menyiarkan Dewan yang mulia mereka dan tidaklah boleh kita siarkan semua. Kalau termasuk Jerai sahaja matilah kita semua. Kita petik dan kita buatlah cara-cara itu untuk

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Mungkin termasuk Ipoh Timor yang agak seronok dan lucu persembahannya. Yang Berhormat bersetuju atau tidak?

Dr. Tan Seng Giaw: Mana tidak lucu, apabila bangkit masalah orang tidak jawab, macam mana hendak buat.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Yang Berhormat takut kepada ketua, ya? *[Ketawa]*

Dr. Tan Seng Giaw: Bukan, tidak takut. Cara tidak serupa. *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukuplah Yang Berhormat, masa sudah habis.

Dr. Tan Seng Giaw: Setengah minit sahaja. Siaran langsung ini memang diperlukan. Saya percaya pada satu hari kelak kita akan ada siaran langsung, tetapi kita mesti pilih yang sangat menarik, yang bermakna, yang bererti, pilih yang memberi pandangan yang baik untuk Dewan yang mulia. Saya percaya kalau ada siaran langsung untuk Dewan ini semua orang di sini akan berperangai sangat baik dan bersopan santun kerana dia takut penonton-penonton itu merasa tidak puas hati. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Kudat.

4.06 ptg.

Datuk Abdul Rahim bin Bakri [Kudat]: Terima kasih Tuan Pengerusi. Izinkan saya untuk bersama-sama membahaskan di peringkat Jawatankuasa Kementerian Penerangan. Beberapa perkara yang saya ingin kemukakan di sini,

butiran yang pertama iaitu Butiran 018000 iaitu Cadangan Pembinaan Kompleks Auditorium dan Pejabat RTM Kota Kinabalu.

Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan tahniah kepada Yang Berhormat Menteri kerana bersama-sama di dalam persidangan hari ini dan saya percaya sebagai seorang Menteri yang bertanggungjawab dan sebagai seorang Menteri yang prihatin khususnya kepada keadaan di negeri Sabah, dan seorang yang arif tentang keadaan negeri Sabah, seorang Menteri yang telah menjelajah di sebahagian besar kawasan negeri Sabah dan mengetahui bahawa negeri Sabah adalah sebuah negeri yang besar, yang merangkumi keluasan lebih kurang hampir 25% daripada keseluruhan keluasan negara kita Malaysia dan mempunyai penduduk yang pelbagai dengan 38 etnik dan kaum yang tersebar di seluruh kawasan di negeri Sabah yang jauh, maka peranan untuk memperkasakan penyiaran RTM ini adalah merupakan satu agenda yang penting khususnya untuk menjamin wujudnya integrasi di antara rakyat di negeri Sabah dan juga rakyat di seluruh Malaysia.

Jadi, keupayaan seperti mana yang kita tahu bahawa Kompleks RTM/Auditorium RTM di negeri Sabah telah pun diwujudkan semenjak lebih kurang 30 atau 40 tahun yang lalu dan keadaan kompleks itu sudah terlalu usang dan saya difahamkan bahawa telah ada cadangan untuk membina kompleks itu, tetapi yang kita mahu supaya di dalam Rancangan Malaysia Kesembilan kompleks auditorium ini dapat dilaksanakan.

Baru-baru ini saya dapat melihat bahawa suatu pembesaran jalan telah dilakukan di hadapan Kompleks RTM Kota Kinabalu dan disebabkan pembesaran jalan itu telah menyebabkan sebahagian daripada kawasan halaman RTM telah pun diambil dan menyebabkan pejabat RTM itu sudah terlalu dekat dengan jalan raya. Saya percaya bahawa dengan disebabkan pembesaran jalan ini telah menimbulkan masalah ketidakselesaan kepada kakitangan di situ dan boleh menimbulkan masalah bahaya kepada mereka yang bekerja di situ.

Jadi, saya meminta kepada Yang Berhormat Menteri supaya di dalam Rancangan Malaysia Kesembilan ini usaha untuk membina kompleks auditorium itu dapat dilaksanakan, kerana saya percaya dengan pembinaan kompleks itu dan kalau boleh kompleks itu dipindahkan di suatu tempat yang lebih selesa dan besar kerana kompleks itu sudah tidak lagi sesuai dengan keadaan sekarang, dengan pembesaran kakitangan dan juga lebih banyak aktiviti yang akan dibuat oleh RTM. Dengan

kawasan yang begitu sempit saya percaya ianya tidak lagi begitu sesuai dan suatu kawasan yang lebih luas dan kawasan yang lebih baik dapat disediakan untuk Kompleks Auditorium RTM itu.

Tuan Pengerusi, seperkara lagi yang saya ingin bangkitkan di sini yang telah disampaikan oleh beberapa kakitangan RTM yang tidak bernasib baik. Walaupun mungkin perkara ini telah pun disampaikan sebelum ini oleh beberapa Ahli Parlimen dan juga sungutan-sungutan telah pun dibawa, tetapi sehingga hari ini belum ada penyelesaian yang serius berkenaan dengan kakitangan kontrak dan juga artis-artis yang berjadual.

Mereka ini telah pun berkhidmat dengan RTM antara lapan hingga 18 tahun, dan mungkin ada yang lebih lama daripada itu, dan mereka ini adalah artis-artis yang berminat dan berpengalaman. Mereka telah dilatih, mereka mempunyai komitmen untuk meneruskan khidmat mereka dengan RTM. Disebabkan itu kita minta supaya kerajaan, khususnya Kementerian Penerangan, melihat nasib artis berjadual dan kakitangan kontrak ini supaya boleh diserapkan. Kalau boleh, suatu Suruhanjaya ataupun suatu usaha perlu dibuat untuk memastikan mereka ini tidak diberhentikan kerja.

Misalnya, dengan penubuhan banyak stesen-stesen TV yang baru, dan saya difahamkan bahawa akan ada satu lagi stesen TV yang baru yang dipelopori oleh Berjaya Group dan mereka ini sekiranya menubuhkan stesen baru, mereka akan memerlukan kakitangan dan saya percaya ramai kakitangan RTM yang berkebolehan yang telah pun *dipinch* ataupun diambil oleh stesen-stesen radio yang lain. Ada yang telah ke TV3, ada yang telah ke Astro dan ada yang berpindah ke stesen-stesen swasta yang lain sedangkan mereka ini adalah aset RTM. Mereka ini telah dilatih, mereka ini telah diberikan segala keupayaan untuk menjadi seorang penyiar yang mahir dan juga sebagai kakitangan yang mahir.

Adakah RTM bersedia untuk melihat mereka ini meninggalkan RTM dan bekerja dengan stesen-stesen swasta? Adakah tugas RTM hanya menjadi sebagai pelatih kepada kakitangan-kakitangan penyiar dan juga kakitangan ini? Kenapa tidak mereka yang setia dan berkebolehan ini diberikan ruang untuk bersama-sama dengan RTM dan seterusnya mereka ini diberikan kemudahan seperti mana pekerja-pekerja yang lain. Mereka mengeluh kepada saya kerana mereka tidak mendapat layanan, mereka mungkin tidak mendapat pencen dan gaji yang dibayar kepada mereka

mungkin adalah jauh lebih rendah dan kalau sekiranya mereka tidak bekerja mereka tidak mendapat gaji dan ini adalah merupakan suatu masalah yang besar.

Jadi, Yang Berhormat Menteri, saya tahu Datuk Seri adalah seorang Menteri yang berkebolehan dan seorang yang prihatin. Bukti-buktinya beliau adalah Menteri yang begitu berjaya sebagai Menteri Pelancongan misalnya, dan ini terbukti. Sebab itu beliau diberikan kepercayaan untuk menerajui Kementerian Penerangan untuk membuat *overhaul* kepada Kementerian Penerangan supaya Kementerian Penerangan menjadi sebuah kementerian yang berjaya seperti mana Kementerian Pelancongan, dan aspek-aspek kakitangan ini haruslah diberikan keutamaan kerana mereka adalah aset kepada kementerian yang boleh menjadikan kementerian ini sebagai satu kementerian yang benar-benar berjaya.

Tuan Pengerusi, saya ingin membangkitkan juga beberapa isu lain iaitu berkaitan dengan peranan RTM itu sendiri. Dalam Butiran 020000 – Perkhidmatan Penyiaran saya ingin membangkitkan tentang peranan yang perlu diberikan, yang dimainkan oleh RTM kerana RTM ini adalah milik kerajaan dan milik rakyat. Oleh kerana itu kita mempunyai suatu objektif untuk memastikan bahawa RTM benar-benar menjadi aset yang berguna kepada rakyat dan negara kita. Kita mahu RTM mampu mewujudkan suatu perasaan kesetiaan rakyat kepada negara.

Sebab itu kalau kita lihat pada masa-masa yang lalu RTM mempamerkan beberapa lagu yang begitu diminati, yang menjadi kegemaran anak-anak kita, yang menjadi kegemaran sebahagian besar rakyat kita, iaitu sebuah lagu yang begitu berjaya iaitu lagu “Setia”, dan seni kata lagu dan juga segala puisi yang terkandung di dalam lagu “Setia” itu adalah suatu puisi yang menarik, menyentuh perasaan dan keinginan rakyat untuk setia kepada negara kita. Apakah lagu-lagu yang serupa ini tidak terus dimainkan atau dicipta lagu-lagu yang lebih baik yang boleh menimbulkan perasaan cinta rakyat Malaysia kepada negaranya?

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, gulung, Yang Berhormat.

Tuan Abdul Rahim bin Bakri: Tuan Pengerusi, seperkara lagi yang saya ingin bangkitkan juga ialah mengenai peranan K3P. Peranan K3P iaitu di bawah Butiran 030000 – Perkhidmatan Penerangan - haruslah diperluaskan di luar bandar, khususnya di kawasan-kawasan luar bandar sama ada di Sabah, Sarawak ataupun di Semenanjung kerana K3P ini adalah merupakan suatu instrumen yang penting untuk

membolehkan kerajaan dapat memberikan sekurang-kurangnya saluran informasi dasar-dasar kerajaan kepada rakyat.

Sebab itu kita mahu Kementerian Penerangan memberikan penekanan terhadap peranan K3P ini. Kalau boleh, apa salahnya di setiap daerah, kalau boleh di setiap kampung kita adakan K3P ini. Mungkin kosnya banyak tetapi kalau tidak dengan bantuan wakil rakyat, kita boleh bersama-sama, khususnya di Sabah, kita mahu menggunakan K3P ini untuk sekurang-kurangnya menjadi satu *front* yang boleh menjelaskan dasar-dasar kerajaan dan membantu sekurang-kurang ...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Ya, cukup, Yang Berhormat.

Tuan Abdul Rahim bin Bakri: rakyat mengetahui apakah keperluan kerajaan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Cukup, Yang Berhormat.

Tuan Abdul Rahim bin Bakri Terima kasih.

Beberapa Ahli: [Bangun]

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Maran.

4.16 ptg.

Tuan Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib [Maran]: *Assalamu'alaikum warahmatullahi wabarakatuh.* Terima kasih Tuan Pengerusi dan terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya bersama dengan Yang Berhormat Datuk Seri sebagai Menteri yang banyak berjasa kepada negara dan masyarakat yang mempunyai idea yang baik. Walau bagaimanapun, segala teguran yang dibuat oleh Ahli-Ahli Parlimen sebenarnya adalah kerana kita sayang kepada kementerian ini, yang merupakan satu-satunya sumber ataupun saluran untuk kerajaan.

Tahniah saya ucapkan kepada Kementerian Penerangan di atas segala program yang telah dilaksanakan. Walau bagaimanapun, banyak perkara yang perlu disentuh oleh banyak Ahli Parlimen dan juga pandangan daripada masyarakat yang perlu kita lihat, yang perlu kita berikan pandangan kepada kementerian ini.

Saya ingin menyentuh beberapa perkara dalam membincangkan anggaran belanjawan bagi kementerian ini. Yang pertama ialah Butiran 020000 – Perkhidmatan Penyiaran iaitu Aktiviti Perancangan. Tadi telah banyak sahabat saya menyuarakan tentang program-program yang dianjurkan oleh Kementerian Penerangan. Sebenarnya saya bersetuju dengan suara-suara yang dikemukakan oleh sahabat-sahabat saya tadi, dan saya benar-benar berharap kepada kementerian supaya

program-program yang dianjurkan, dilaksanakan di TV hendaklah ditayangkan pada masa yang sesuai bagi pendengar-pendengar ataupun penonton-penonton. Kadang-kadang program yang baik dari segi akademik dan dari segi pendidikan disiarkan di tengah-tengah malam. Ini mungkin tidak sesuai kerana sebahagian daripada penonton kita telah pun tidur.

Jadi kita harap program-program seperti ini dapat dikaji semula, bukan makna ianya tidak baik, ia adalah baik cuma dari segi masanya kalau dapat dikaji semula supaya sesuai dengan keperluan dan masa yang agak sesuai ketika mana pendengar-pendengar atau penonton-penonton berada di rumah.

Yang kedua ialah tentang hiburan. Saya juga menyokong apa yang telah disuarakan oleh sahabat saya tadi di mana saya mendapat rungutan daripada banyak ibu bapa di kampung-kampung, di mana suatu ketika dahulu Jabatan Penerangan pernah melarang artis-artis berambut panjang keluar di kaca TV kerana ini memberikan kesan yang besar bukan sahaja kepada kritikan daripada kalangan orang-orang tua di luar-luar bandar tetapi dalam masa yang sama seolah-olah kita menggalakkan anak-anak muda ini terceburlah kepada benda-benda yang seperti ini. Kita tidak benci kepada artis itu tetapi kita harap supaya cara mereka *present* persembahan itu adalah sesuai dengan budaya kita, budaya Timur ini.

Satu lagi, Tuan Pengerusi dan Yang Berhormat Menteri, ...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Indera Mahkota bangun, Yang Berhormat.

Tuan Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Ya, sila. Sekejap sahaja ya.

Datuk Wan Adnan bin Wan Mamat: Saya hendak tanya Yang Berhormat bagi Maran berkenaan dengan artis berambut panjang. Bagaimana pula dengan sasterawan kita, A. Samad Ismail, kalau masuk dalam TV? Rambut panjang juga ni. Saya hendak tanya macam mana, sebab saya menyokong juga ni, Yang Berhormat Menteri.

Tuan Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Saya kira perkara ini kita serahkan kepada Kementerian Penerangan sebab kalau benda itu salah, kita tengoklah. Sebab itu kita minta, saya minta supaya Kementerian Penerangan mengkaji semula tentang apakah kesan ini kepada masyarakat kita, khususnya kepada anak-anak muda. Saya minta. Terima kasih kepada Yang Berhormat bagi Indera Mahkota.

Dan satu lagi saya hendak sebut ...

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Jerai bangun.

Tuan Haji Ismail bin Haji Abd. Muttalib: Sekejap, sikit lagi tentang penyiaran. Satu lagi ialah tentang drama-drama Melayu. Kita tengok dalam bulan puasa baru-baru ini, bahkan sekarang ini, drama-drama Melayu sentiasa menggambarkan seolah-olah orang Melayu ini sentiasa berkelahi sehingga kadang-kadang hendak tanggal kain, hendak tanggal seluar dan sebagainya. Ini saya rasa suatu keadaan yang sungguh memalukan. Bukan- bukan! Saya ingat mungkin menteri tidak hendak begitu. Tetapi kalau boleh kita minta tolong, pilihlah drama-drama ataupun kita lahirkan penulis-penulis drama yang berminat untuk membina bangsa kita, melahirkan anak-anak yang sayang kepada negara, melahirkan anak-anak yang hormat kepada orang tua, melahirkan anak rakyat yang sepatutnya kita lahirkan. Kalau tidak benda ini akhirnya besok.....sebab kita tengok sekarang ini, kes-kes pembunuhan sekarang ini banyak berlaku, kerana banyak televisyen ataupun filem dari luar masuk ke negara kita dan menayangkan filem-filem pembunuhan. Dengan mudah soalnya, nyawa manusia tidak ada erti pada kita. Saya mohon kepada kementerian kalau dapat kaji balik perkara ini. Jerai tidak ada apa ya?

Yang kedua yang berikutnya ialah dari segi Butiran 040001 liputan televisyen untuk kawasan ini. Saya di Maran Tuan Pengerusi, saya mohon Menteri Penerangan, saya dahulu duduk di Kuantan, siaran televisyen *clear, very clear*. Cukup cantik, apabila saya pindah ke Maran, kerana saya menjadi Ahli Parlimen Maran, orang Maran sudah bercerita dengan saya, dan saya sendiri pun alami di mana siaran TV1 dan sebagainya tidak jelas. Saya mohon supaya kalau kita hendak sampaikan maklumat, info ini kepada masyarakat luar bandar kampung, kita harap siaran televisyen ini, kemudahan-kemudahan lain yang perlu kita adakan, kita berilah kepada kawasan luar bandar kerana itulah satu cara yang boleh kita membantu masyarakat luar bandar.

Yang ketiga ialah Butiran 031000 iaitu Gerak Saraf dan Pengurusan Isu. Tuan Pengerusi dan Yang Berhormat Dato' Seri Menteri, saya pernah terlibat dalam program gerak saraf, masa itu kita ada dengan Jawatan Kuasa Keselamatan Negeri (JKKN) di mana penerangan adalah satu agensi terlibat yang menganggotai dalam Jawatankuasa gerak Saraf dan juga Jawatankuasa Keselamatan Negeri.

Begitu juga di peringkat daerah. Dahulu segala program yang dibuat oleh Jawatankuasa ini dibuat secara *integrated*. Maknanya penerangan ada, polis ada,

tentera ada, keselamatan ada, DO ada dan sebagainya di peringkat negeri dan peringkat daerah, tetapi akhir-akhir ini saya tengok jabatan-jabatan ini telah berjalan secara bersendirian. Banyak ke arah bersendirian. Saya mohon kepada Dato' Seri Menteri, supaya kembali semula ke program Jawatankuasa ini sebab kalau kita biarkan jabatan-jabatan ini berjalan bersendirian, saya tengok program Bulan Puasa baru ini, kita cuba *co-ordinate* program-program anjuran jabatan ini .

Dahulu bulan puasa ada Jabatan Penerangan membuat program Didik Rohani. Didik Rohani ini walaupun peruntukan di Jabatan Penerangan, tetapi yang hadir di program ini secara kolektif ialah polis ada, tentera ada, jabatan lain ada, DO ada. Jadi walaupun kita nampak Jabatan Penerangan mengeluarkan peruntukan, tetapi hasilnya, pulangnya, faedahnya kembali kepada semua agensi yang ada dalam kerajaan kita. Maknanya tidaklah orang mengatakan bahawa polis tidak ada program dalam bulan puasa, tentera tidak ada program dalam bulan puasa.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Gulung Yang Berhormat.

Tuan Haji Ismail bin Abd. Mutalib: Sebelum gulung, saya ingat satu lagi akhirnya ialah, menyentuh tentang peranan Jabatan Penerangan. Saya mohon supaya Dato' Seri Menteri perluaskan peranan ini. saya tidak mahu mendengar di kampung-kampung mengatakan bahawa Jabatan Penerangan ini saing berperanan sebagai P.A., menyediakan P.A. *system*, dan sebagai MC sahaja. Saya sayang kepada mereka ini, kerana mereka banyak menolong kita. Mereka banyak berperanan kepada kita. Kita harap perluaskan sedikit program ini secara yang saya sebut tadi.

Satu lagi dari segi peralatan ini, saya mohon, saya tengok di Maran, Tuan Pengerusi, saya baik dengan mereka ini, sebab saya tahu kita boleh gunakan mereka ini dengan baik dalam program-program kita. Mohonlah, keadaan kereta buruk sangat. Sedih kita tengok. P.A. *system*, kadang-kadang kita tengah buat program besar ini, tiba-tiba tidak berbunyi. Jadi imej bukan pada saya, Tuan Pengerusi, tetapi Jabatan Penerangan.

Saya mohon supaya berilah sokongan kepada mereka ini kerana saya lihat pegawai-pegawai Jabatan Penerangan adalah sebuah agensi yang boleh membantu kerajaan bagi menyedarkan masyarakat sama ada dari segi cintakan negara, sayangkan bangsa dan sebagainya.

Jadi, dengan itu, Tuan Pengerusi, saya mohon menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr, Yusof bin Yacob]: Lima orang hendak bercakap. Saya ingat hari ini hari Khamis, jadi saya bagi peluang lima minit seorang untuk bercakap. Jadi saya bagi Larut dahulu.

4.25 ptg.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar [Larut]: Terima kasih Tuan Pengerusi kerana semalam saya tidak dapat hadir ke Parlimen kerana kakak saya meninggal dunia. Jadi saya hendak mengambil kesempatan ini untuk Kementerian Penerangan, Maksud B.47 di bawah Butiran 020000 Perkhidmatan Penyiaran dan 020100 Rancangan. Tahniah kepada Menteri kerana turut hadir, Timbalan dan Setiausaha Parlimen. Kebetulan Menteri adalah sahabat sebelah Parlimen saya.

Saya tidak hendak meleret, saya hendak tuju sahaja kepada perkara yang ingin saya bangkitkan walaupun saya bimbang juga apa yang hendak saya sampaikan ini saya boleh digam untuk hadir ke RTM. Mungkin tidaklah kerana kita sahabat tetapi saya terpaksa mengutarakan perkara ini. Walaupun pujian juga harus diberi kepada Kementerian Penerangan, terutama sekali selepas adanya seorang pemimpin baru dalam Kementerian Penerangan ini, dengan rancangan-rancangan baru, program-program baru yang kadangkala agak mengejutkan.

Cuma saya hendak menyentuh sedikit program yang baru-baru ini yang telah diperkenalkan oleh Menteri dengan peranan pembabitan penaja-penaja yang telah banyak mendapat hasil rezeki di negara kita ini untuk sama-sama membantu memajukan lagi industri penerangan di negara kita ini. Saya ambil satu contoh Rentak Juara. Walaupun Rentak Juara ini bukan satu program hiburan yang lama tidak berlaku.

Dahulu saya masih ingat, ada pertandingan Muzik-muzik. Cuma saya hendak tanya kepada Menteri, apa sebenarnya hala tuju Rentak Juara ini? Pertama sekali saya rasa agak memalukan. Apabila berlakunya kesilapan oleh seorang pengacara yang menganggap dia seorang pengacara yang terkenal, dia buat secara siaran langsung. Takkanlah boleh silap pengumuman tentang siapa yang menang, siapa yang kalah yang ditonton secara langsung depan Menteri.

Televisyen kita ini RTM merupakan televisyen nasional. Takkan mungkin boleh berlaku. Jadi apakah tindakan saya hendak tahu oleh kerana pada hari-hari tersebut

Yang Berhormat Menteri hadir dan saya pun rasa kagum Yang Berhormat Menteri buat *press conference* dalam akhbar secara *direct telecast* yang mungkin tidak pernah berlaku lagi. Tindakan ke atas pengacara tersebut. Di mana silapnya kerana saya percaya tujuan Menteri untuk mengadakan rancangan ini adalah semata-mata untuk mewujudkan satu lagi program baru menarik di kalangan muda mudi dan kita dapat memberi bimbingan dan disiplin.

Cuma rancangan ini saya ingin bertanya kalau tadi saudara kita dari Maran menyebut soal rambut panjang, daripada kumpulan-kumpulan yang mengambil bahagian. Kita tahu walaupun ia merupakan satu syarat berpakaian kemas dan berambut kemas, tetapi kenapa tidak langsung diambil berat ke atas perkara ini. Sedangkan ada artis-artis, saya boleh bagi contoh kalau mungkin saya silap atau betul, Ramli Sarip, yang begitu termasyhur yang berambut panjang tetapi kelihatan kemas. Apakah dilihat perkara ini seolah-olah ada *double standard*.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *Papa Rock*

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Kata Jerai '*Papa Rock*'. Dia pun minat juga Jerai ini. Saya tidak tahu mungkin dia ingat '*Papa Rock*' ini kerana banyak sangat siaran dari Siam. Mungkin kerana sempadan. Saya mintalah penjelasan dari pihak kementerian tentang penyertaan mereka ini walaupun tujuan sebenar kementerian terutama Yang Berhormat Menteri sendiri untuk membabitkan Mesra Rakyat terlibat dalam rancangan-rancangan kerajaan tetapi kita kena tegas dalam menentukan penyertaan mereka. Kita mesti *consistent*. Kalau dahulu satu peringkat saya ingat bekas Menteri yang dahulu pernah mengambil tindakan untuk mengegam dan menggantungkan artis-artis yang tidak menghormati cara adat ketimuran kita.

Jadi saya amat kesal terutama sekali tentang pengacara yang telah membuat kesilapan. Jadi apakah hukuman tindakan yang akan diambil oleh pihak RTM, mungkin ini akan berlaku lagi di masa-masa yang akan datang.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Sila gulung.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Itu kita tidak boleh benarkan.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Gulung Yang Berhormat.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Haji Omar: Dan yang akhir sekali, Tuan Pengerusi, saya ingin menyentuh soal siaran langsung sembahyang Jumaat.

Saya hendak mencadangkan kepada pihak RTM, kalau boleh digilir-gilirkan, tidaklah hanya mesti Masjid Negara, apa salahnya tunjukkan masjid-masjid di luar bandar, mungkin juga pemimpin turun ke bawah. Kalau Menteri tidak dapat turun, Timbalan Menteri kita, dia balik ke Sungai Petani, itu hari dia datang ke kawasan saya, turun bersama dengan rakyat, itu kalau Menteri ataupun pemimpin-pemimpin yang lain supaya diubah, digilir-gilirkan siaran langsung sembahyang Jumaat ini di semua tempat supaya diberi peluang dapat melihat bagaimana perkembangan syiar Islam kita ini. Sekali pun kawasan Nik Aziz, apa salahnya, biar kita tunjuk, apa dia hendak ucap, tetapi jangan kita beri muka sangatlah.

Jadi, saya minta dan saya berharap supaya siaran langsung sembahyang Jumaat ini dapat dipindah-pindahkan ke tempat-tempat lain sama. Jadi, dengan itu Tuan Pengerusi, saya mohon menyokong.

Tuan Pengerusi [Datuk Dr. Yusof bin Yacob]: Yang Berhormat bagi Ipoh Timor.

4.31 ptg.

Tuan Lim Kit Siang [Ipoh Timor]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya sebut Perkhidmatan Penyiaran Butiran 20000. Beberapa Ahli yang bermula dengan ucapan terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri oleh kerana kehadiran beliau. Saya rasa inilah apa yang luar biasa dan tadi saya ada melihat Yang Berhormat Menteri di Jabatan Perdana Menteri dan saya percaya dia ada di sini, di luar ada mendengar bahawa bangkitkan hal ini supaya semua Ahli Parlimen wajib datang, semua Menteri Kabinet datang untuk bertanggungjawab menjawab semua perkara dalam Parlimen ini. Tidak payah lagi wujud di mana apabila seorang Menteri datang kita perlu kata 'terima kasih' oleh kerana inilah luar biasa.

Sekurang-kurangnya Yang Berhormat Menteri hari ini dipuji. Dahulu dia dihentam oleh *Back Benchers* sendiri sehingga dia kalah teruk dalam *election* UMNO, tetapi apa yang mustahak ialah dia bertanggungjawab di dalam satu kementerian yang sangat penting. Objektif kementerian ini ialah memastikan wujudnya pengaliran maklumat yang sistematik melalui media elektronik, komunikasi bersemuka dan kegiatan perfileman bagi melahirkan sebuah masyarakat Malaysia yang bermaklumat untuk boleh menghadapi cabaran globalisasi.

Saya harap masa sudah sampai di mana Yang Berhormat Menteri perlu untuk tunjukkan kepimpinan, *leadership* bahawa ada satu dasar maklumat, *information* yang

baru selaras dengan era *information*, khasnya mengenai *freedom information*, kebebasan. Saya tidak mahu menyebut mengenai *press freedom* oleh kerana mereka ini dalam Kementerian Hal Ehwal Dalam Negeri tetapi mengenai maklumat, *information, freedom information*. Saya rasa ini perlu menjadi tanggungjawab Yang Berhormat Menteri supaya dalam masyarakat Malaysia, rakyat Malaysia *expose* kepada pengaliran *information*.

Saya memuji Yang Berhormat kerana sekurang-kurangnya ada beberapa bidang, ada membawa perubahan, semacam Debat Perdana. Yang Berhormat bagi Kepong ada kata, ada beberapa kelemahan, itu betul. Bukan sahaja moderat tidak begitu *moderate*. *Moderator* tidak begitu adil, sangat berat sebelah, tetapi nampaknya Debat Perdana bukan Debat Perdana tetapi Q&A Perdana. Q&A Perdana bukan semacam debat, tetapi kita harap boleh betulkan kelemahan-kelemahan. Sistem kita sudah terbuka, Yang Berhormat bagi Lipis tadi ada kata bahawa RTM dan kementerian ini adalah satu alat kerajaan. Ya! Tetapi apa ertinya kerajaan, kita perlu memberi definisi kerajaan yang seluas-luasnya bukan sempit.

[Timbalan Yang di-Pertua (Datuk Lim Si Cheng) **mempengerusikan Jawatankuasa**]

Kerajaan bukan parti pemerintahan, kerajaan ialah satu sistem memerintah yang termasuk parti-parti pembangkang, parti-parti memerintah dan parti-parti pembangkang, *three branches of government – Executive, Legislative, Judiciary*, bukan *ruling government*. Saya harap bahawa semua suara yang mungkin berbeza boleh diberi liputan melalui RTM dan semua mass media. Dalam perkara ini siaran langsung Parlimen sangat mustahak kalau kita mahu kerajaan *accountable* kepada Parlimen, Parlimen pun perlu *accountable* kepada rakyat, dan cara yang lebih berkesan untuk memastikan *accountability* Parlimen kepada rakyat *then* adakan siaran langsung TV. Kalau Yang Berhormat Menteri kata belanjanya sangat besar mungkin ada cara yang senang untuk beri tawaran tender, tawaran kepada sesiapa *entrepreneur* yang rela menerima, mewajibkan ada siaran langsung Parlimen, memberikan tawaran satu saluran, satu *channel*, radio atau televisyen, di mana mereka boleh dapat balik *profit* tetapi dengan mewajibkan secara langsung Parlimen untuk kepentingan negara.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, masa sudah cukup.

Tuan Lim Kit Siang: Ya, saya gulung. Akhirnya, mengenai *information*. Kita tengok laporan Parlimen, perbahasan Parlimen dalam surat khabar, bukan RTM tetapi surat khabar, sebagai satu contoh sahaja, perbahasan mengenai pelajaran, RM16 bilion. Kita tengok *The STAR*, *The New Straits Times*, *Berita*, *Utusan* atau apa-apa surat khabar, begitu sedikit apabila dibandingkan dengan satu laporan perbicaraan rogol, *small* - 20% pun tidak ada. Apakah tempat, bukan kata mahu laporkan apa pembangkang cakap, untuk Barisan Nasional pun, tidak mendapat liputan yang sewajarnya - dua, tiga, empat muka, oleh kerana Parlimen mustahak, itu perlu dibayangkan dalam laporan media.

Saya harap ini semua *informations*, empat *informations*. Saya harap Yang Berhormat Menteri boleh ambil perhatian dan tunjuk *leadership* dalam satu dasar penerangan yang baru dalam era ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat bagi Jasir.

4.36 ptg.

Tuan Haji Mohd. Said bin Yusof [Jasir]: Terima kasih, Tuan Pengerusi. Saya juga ingin turut membincangkan tentang B.47 dan P.47 – Butiran 02000 – Perkhidmatan Penyiaran. Tadi Yang Berhormat bagi Ipoh Timor menyatakan bahawa dalam perbahasan dasar dahulu kami menghentam Menteri Penerangan. Yang sebenarnya tidak benar. Yang sebenarnya kami sayangkan pemimpin kami, jadi kami tegur-tegur kerana orang Melayu, pepatah Melayu mengatakan, "*Kalau sayang anak tangan-tangankan, kalau sayang isteri tinggal-tinggalkan*". Saya dengan Menteri ini kawan lama. Sudah lama kenal, tinggal lagi rambut saya makin lama makin kurang, dia makin lama, makin lebat. *[Ketawa]* Saya pun tidak tahu pasal apa.

Berkenaan dengan *infotainment* ini, kita kemukakan ini bukan daripada kita. Cara peribadi tidak ada pada saya, tetapi sebagai wakil rakyat yang bertanggungjawab kepada rakyat, rakyat yang memberitahu kami. Masa kempen saya pergi ke Kelantan, pergi ke Terengganu, orang dok tanya, Yang Berhormat '*infotainment*' ini benda apa ini? Kita hendak jawab pun tidak tahu. *Lastly*, kita kata, "*Very hard to explain*. Ini *all technicals term*". Terpaksa jawab begitu, dengan izin.

Mungkin itu *technical term*, tetapi *technical term* di mana? Jerman, Amerika, England? Buat apa hendak tiru dia orang, kitakan Malaysia. Kita kena *Malaysiankan*

kita punya RTM ini, barulah kita dapat menggambarkan bangsa kita, negara kita. Kan kita sudah kata, kita hendak jadi negara maju dengan acuan kita sendiri. Buat apa kita hendak tiru negara luar. Negara maju pada hari ini, televisyen mereka sudah timbulkan program *sexology*. Kita hendak ikutkah? Jadi, kita kena jagalah budaya kita. Oleh yang demikian, buat apalah hendak susah-susah sangat. Kalau sudah wakil rakyat macam kita ini pun sudah pening kepala dengan perkataan "*infotainment*", orang kampung apa tah lagi, Tuan Pengerusi. RTM satu ini saluran orang kampung, bagilah 'Mak Ngah', 'Pak Ngah' itu sedap sedikit, bagi dengar itu. Kalau depa ini celaru, kita lagi celaru besok. Jadi, soal ini, Tuan Pengerusi.

Yang kedua, ini yang terakhir kita lihat, kerajaan Islam Hadhari – pembaca warta berita, saya tengok, Tuan Pengerusi, makin lama, makin nipis baju. Makin sudah mula terbuka. Sepatutnya kalau kita hendakkan Islam Hadhari, bagaimana hendak diminta oleh pemimpin kita ini, kalau hendak patut tutup, tutuplah. Tidak ada orang marah pun. Yang pakai selendang pun orang tengok juga, yang penting berita itu, yang menarik kita bukan orang yang membaca.

Tuan Syed Hood bin Syed Edros: *[Menyampuk]*

Tuan Haji Mohd. Said bin Yusof: Tidak apa. Kita yang penting itu berita, dapat menarik kita. Tetapi pada hari ini saya tengok, sudah pakai kebaya sahaja. Orang Melaka pun, Cina Baba pun sudah tidak pakai kebaya lagi.

Beberapa Ahli: *[Menyampuk] [Ketawa]*

Datuk Haji Mohd. Said bin Yusof: Saya orang lama cara lama, yang 'dok ada kat kampung' bukan selera kita, kita tidak boleh buat selera kita. Menteri tidak boleh buat selera Menteri, pegawai tidak boleh buat selera pegawai. Kita kena *go to the ground*, apa selera orang kampung. Yang ini yang membuat kita tarik minat dia. Ini kalau hendak mengikut selera kita sahaja, ini yang menimbulkan masalah. Jadi, bab itu saya harap putus, Dato', Dato' kena faham keadaan kami.

Yang kedua ialah yang patut kena puji, kita puji macam perkhidmatan JASA ataupun JEK macam mana disebutkan oleh rakan saya Yang Berhormat bagi Tangga Batu tadi. Saya di Melaka berpuas hati, itulah sebabnya Pengarah JASA Negeri Melaka, Kerajaan Negeri Melaka memberikan pengiktirafan beri Dato' kepadanya, kerana bersama dengan kami. Hanya pada hari ini Dato', yang tadi masalah kalau di kawasan saya di Jasin, kalau kita hendak membuat Takaruf dengan peruntukan

RM150, RM50 hendak beri kepada penceramah, RM100 beri kepada tuan rumah membuat air. Kasihan kepada tuan rumah, kerana rata-rata *survey* di Jasin sekarang ini kalau kita membuat Takaruf paling tidak 200 orang hadir.

Kalau RM100 hendak membuat kuih kodok pun tidak boleh lepas. Jadi, saya berharap peruntukan ini ditambah. Akhir sekali, ini berkenaan dengan perkhidmatan penerangan. Saya pun untuk makluman Dato' keluaran dari IPTAR, saya pernah menjadi pegawai penerangan ROI dan RISDA dulu berlatih di IPTAR dan di situ saya menimba ilmu. Tetapi akhir-akhir ini kita lihat pegawai-pegawai penerangan daerah, MC-MC yang kita gunakan di peringkat daerah 'awat tak beri kursus cukup ka' kadang-kadang memalukan. Tidak pandai untuk hendak membuka majlis, hendak mengatur protokol pun bertabur.

Jadi, bagaimana hendak menjaga imej jabatan, walhal kita ada fasiliti yang cukup di IPTAR, kita ada pakar-pakar yang boleh mengajar pegawai-pegawai. Jadi, kita berharap pegawai penerangan *must be excellent*, kalau dia menjadi *master of ceremony the best master ceremony of all*, dengan izin saya ingin menyokong. Terima kasih.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Bangun]*

Dato' Razali bin Ismail: *[Bangun]*

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat saya fikir masa sudah cukuplah dan ramai sudah berucap. Yang Berhormat Menteri jawab kalau ada apa-apa boleh mencelah. Yang Berhormat Menteri jawab.

4.43 ptg.

Menteri Penerangan [Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir]: Tuan Pengerusi, terlebih dahulu saya mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada semua rakan saya yang telah pun memberi pelbagai pandangan mengenai Kementerian Penerangan. Sememangnya Kementerian Penerangan ini tanggungjawab terutamanya untuk memberi penerangan, iaitu berkaitan dengan *state of mind* dengan pemikiran rakyat dan sebagainya.

Jadi, bermacam cara kita hendak memperbaiki keadaan, cara kita hendak menyampaikan penerangan dan sebagainya. Tetapi bila kita berkait dengan soal-soal *state of mind*, kalau ditanya sepuluh orang, ada sepuluh pendapatlah. Jadi, kita terpaksa kata orang memilih suatu cara yang sebaik-baiknya dalam keadaan-keadaan

yang ada. Saya memanglah kalau membaca *Hansard*, memang saya terkejut juga sedikit sebanyak mengenai teguran-teguran yang telah dibuat khususnya mengenai infotainment ini.

Jadi, Tuan Pengerusi saya ingin memohon kalau boleh untuk lebih kurang lima minit sahaja, saya hendak memberi penerangan sedikit mengenai latar belakang dan asas-asas kenapa kita memilih istilah “infotainment” sebagai *date line* pada TV1. Selepas itu saya akan pergi ke tempat-tempat lain, maka waktu itu bolehlah minta jalan. Yang lima minit kalau boleh jangan kacau. *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi, penggunaan ungkapan infotainment yang digunakan oleh TV1 sebagai slogan produk ataupun *date line*, dengan izin dan perkara-perkara lain yang berkaitan telah menimbulkan beberapa pandangan termasuk di Dewan Rakyat ini. Oleh yang demikian adalah perlu satu penjelasan yang lengkap dibuat mengenai latar belakang serta asas-asas keputusan tersebut oleh Kementerian Penerangan. TV1 dan TV2 dan stesen-stesen radio kepunyaan Jabatan Penyiaran Malaysia, minta maaf ya, saya hendak menyebut di luar bahaya, tetapi terpaksa disebut juga telah kehilangan penonton dan pendengar serta pendapatan *revenue* ke tahap rendah yang sangat membimbangkan, cukup-cukup rendah.

Kalau saya sebutkan angkanya berapa orang yang menonton TV1 nanti tidak ada siapa akan mengiklankan TV kita. Trend ini bermula sejak 1984 apabila stesen TV swasta pertama diwujudkan. Ini disusuli dengan begitu banyak saluran dan stesen-stesen TV dan radio yang lain termasuk penyiaran satelit. Keadaan ini akan lebih meruncing pada akhir tahun ini dan seterusnya pada tahun hadapan apabila lebih kurang 100 lagi saluran akan diwujudkan menerusi sebuah stesen TV swasta iaitu MITV dan stesen TV yang lain.

Keadaan ini sangatlah membimbangkan kerana hanya media penyiaran kerajaan sahaja yang dipertanggungjawabkan untuk menyebarkan dan memajukan maklumat mengenai dasar-dasar kerajaan serta memajukan usaha pembentukan negara bangsa Malaysia yang bersatu padu, stabil dan makmur. Pihak media swasta, tempatan terpaksa memberi keutamaan kepada keuntungan kewangan dahulu. TV1 khususnya juga hampir kehilangan langsung penonton dari rakyat Malaysia yang bukan Melayu.

Dengan ini mesej-mesej serta sebarang usaha kerajaan ke arah mencapai visinya tidak kesampaian. Di samping itu pendapatan kepada TV1 juga hampir

kekeringan *revenue* kerana syarikat-syarikat kepunyaan orang bukan Melayu tidak mahu mengiklankan di saluran tersebut dan kita bergantung juga kepada *revenue* untuk menanggung perbelanjaan RTM. Mesyuarat Mingguan pegawai-pegawai kanan Kementerian Penerangan seramai 76 orang, sekarang ini kita ada Mesyuarat Mingguan, semua pegawai kanan bermesyuarat dan berpakat, berbincang dan membuat keputusan bersama, bukan saya seorang membuat keputusan, 76 orang, telah pun memutuskan agar satu tindakan drastik diambil bagi menyekat kemelesetan ekonomi negara ini.

Jika tidak maka sia-sialah kerajaan membelanjakan ratusan juta ringgit, sedangkan penonton dan pendengar kepada program-programnya begitu berkurangan. Dalam hubungan ini keputusan telah dibuat agar tindakan diambil serta-merta untuk menjenamakan semula RTM, TV1 dan TV2 juga stesen-stesen radionya serta menyusun semula secara drastik penjadualan dan pemrograman saluran-saluran ini supaya dapat menarik semula minat kepadanya termasuk oleh rakyat Malaysia yang bukan Melayu.

Oleh sebab Kementerian Penerangan kurang kepakaran yang perlu bagi maksud ini, maka kita telah berunding dan mendapat persetujuan perbendaharaan untuk mendapat syarikat pakar runding bagi mengkaji dan mencadangkan cara-cara serta kaedah yang sebaiknya untuk dilaksanakan bagi mencapai matlamat tersebut. Bagi maksud ini suatu siling peruntukan sebanyak RM13.9 juta telah diberi. Saya hendak menyatakan siling peruntukan bukan perbelanjaan, siling sahaja supaya kita tidak payah pergi ke *treasury* sepanjang masa. Perlu ditegaskan di sini bahawa sebahagian besar peruntukan ini adalah bagi maksud mempromosi program-program baru yang akan dilancarkan sepanjang tahun ini dan juga pada tahun 2005.

Setakat ini hanya lebih kurang RM5 juta sahaja telah dibelanjakan bagi maksud penjenamaan semula dan mempromosikan program-program baru yang telah dan akan dilancarkan pada bulan-bulan akan datang. Dari perbelanjaan ini hanya lebih kurang RM1.5 juta sahaja yang telah dibayar kepada syarikat perunding bagi maksud pembayaran pengurusan dan profesional untuk kajian dan laporannya, penyediaan *art work*, penerbitan filem-filem promosi untuk TV dan radio serta penyelenggaraan majlis-majlis yang berkaitan. Yang lainnya adalah bagi tempahan ruangan iklan di semua akhbar harian termasuk akhbar harian bahasa Cina.

RM1.5 juta sahaja yang kita belanja tidak adalah RM13 juta ataupun RM18 juta dan sebagainya. Di sini saya hendak menegaskan, percayalah kepada saya, saya jaga betul-betul duit kerajaan. Syarikat perunding tersebut selepas kajian yang mendalam telah mencadangkan slogan produk dalam bahasa Inggerisnya '*Your Infotainment Channel*' bagi TV1 dan '*Your Family Channel*' bagi TV2. Dalam bahasa Inggerisnya '*Your Infotainment Channel*' didapati begitu indah bagi seluruh kakitangan kanan kementerian kerana ianya menepati hasrat dan tekad kami untuk membawa kembali penonton berbilang kaum ke TV1 serta meningkatkan pendapatan baginya.

Istilah "infotainment" bukan lagi merupakan gabungan perkataan *information* dan *entertainment*, sebaliknya sejak sekian lama ia telah menjadi suatu perkataan Inggeris yang baru dan ungkapan ini telah sering digunakan oleh karyawan dalam bidang penyiaran, pengiklanan dan media di seluruh dunia. Ianya sudah menjadi suatu ungkapan lazim, universal dan telah menjadi amat sinonim dengan dunia penyiaran.

Walaupun '*Your Infotainment Channel*' dalam bahasa Inggeris telah diterima dengan begitu mudah, masalahnya timbul untuk menterjemahkannya serta mencari suatu istilah yang menepati sasarannya dalam Bahasa Malaysia. Selepas berbincang dengan panjang lebar, seluruh pegawai-pegawai kanan Kementerian Penerangan bersetuju untuk menerima pakai istilah penyiaran universal ini sebagai istilah Bahasa Malaysia. Ia diputuskan supaya diterima menerusi kaedah penyerapan dan penyesuaian mengenai ejaannya dan ini adalah kaedah lazim yang digunakan oleh Dewan Bahasa sendiri. Contohnya '*instrument*' menjadi 'instrumen', '*document*' menjadi 'dokumen', '*Parliament*' menjadi 'Parlimen', '*segment*' menjadi 'segmen' dan '*plaintiff*' menjadi '*plaintif*', ejaannya berbeza sedikit sebanyak.

Kaedah ini menepati syarat dan kaedah pembentukan istilah Melayu dan ejaan Melayu melalui proses penerapan iaitu satu proses dan kaedah yang telah diguna pakai sendiri oleh Dewan Bahasa. 'Infotainment' membawa maksud menyampaikan maklumat dengan cara yang menghiburkan ataupun menarik. Penerimaan perkataan ini sebagai kata serapan juga akan memperkayakan khazanah Bahasa Melayu terutama sekali ungkapan-ungkapan dalam bidang penyiaran. Ini bukanlah luar biasa kerana banyak lagi telah menjadi istilah global dan diterima pakai oleh orang-orang kita seperti *eco-tourism*, *edu-tainment*, *agro-tourism*, *infomercial* dan sebagainya. Begitu

juga istilah-istilah seperti *fed-up*, *fed-in*, *take-one*, *pen-right*, *pen-left*, *zoom-in*, *zoom-out* dan sebagainya yang digunakan oleh karyawan penyiaran di seluruh dunia termasuk di negara kita.

Tuan Pengerusi, selepas keputusan ini dibuat, pihak kementerian telah pun mengadakan perbincangan dengan Dewan Bahasa, kita tidak pernah ketepikan Dewan Bahasa. Mengenai cadangan kami menggunakan istilah 'Infotainment', rujukan tidak dibuat secara rasmi atau bertulis memandangkan hubungan erat yang sedia terjalin antara RTM dengan Dewan Bahasa dalam usaha memaju, memartabatkan dan memperluaskan penggunaan Bahasa Malaysia. Gambaran yang telah diberi pada ketika itu adalah Dewan Bahasa tidak memandang berat mengenai cadangan tersebut kerana RTM telah menggunakan pelbagai istilah penyiaran, *broadcasting terms* tanpa merujuk secara rasmi kepada Dewan Bahasa yang mana ia akan diterima kemudian kelak.

Namun demikian, pihak Dewan Bahasa telah mencadangkan RTM menggunakan ungkapan 'Infohibur'. Cadangan ungkapan 'Infohibur' telah dibincangkan dalam mesyuarat pegawai-pegawai kanan Kementerian Penerangan dan didapati ia tidak menepati maksud sebenar yang hendak disampaikan. 'Infotainment' seperti juga 'Infomercial' membawa maksud yang khusus. 'Infohibur' pula didapati membawa maksud maklumat tentang hiburan seperti ungkapan 'Infosains' – maklumat tentang sains, 'Infosukan' – maklumat tentang sukan, 'Infotrafik' – maklumat tentang trafik dan 'Infoniaga' – maklumat tentang perniagaan. Semua ini sudah jadi Bahasa Melayu sudah lama. Sekali lagi mesyuarat telah memutuskan untuk menyerapkan ungkapan bahasa Inggeris 'Infotainment' ini sebagai Bahasa Malaysia.

Tuan Pengerusi, keputusan ini bukanlah suatu yang luar biasa kerana Dewan Bahasa sendiri sepanjang masa menerima pakai istilah-istilah yang dipinjam dari perkataan asing terutama sekali daripada bahasa Inggeris dan dijadikan perkataan Bahasa Malaysia. Istilah-istilah ini secara rasmi akan dimasukkan ke dalam kamus-kamus umum atau daftar istilah dari semasa ke semasa.

Setakat ini difahamkan, Dewan Bahasa telah menghasilkan sejumlah lebih kurang satu juta kata-kata serapan yang dipinjam dari bahasa-bahasa lain dan 40% daripadanya adalah daripada bahasa Inggeris. Di antaranya '*abstract*' – disebut 'abstrak', '*abdomen*' – sudah jadi bahasa Melayu – 'abdomen', '*acute*' – 'akut', '*adaptation*' – 'adaptasi', '*bacteria*' – 'bakteria', '*battery*' – 'bateri', '*cabinet*' – 'kabinet',

'cable' – 'kabel', 'canteen' – 'kantin', 'dedication' – 'dedikasi', 'defendant' dan banyak lagi, Tuan Pengerusi. Semua istilah serapan yang di atas, memang terdapat istilah Melayu asli yang boleh disesuaikan tetapi Dewan Bahasa sendiri rasa sesuai menerima pakai istilah lazim dari luar.

Di samping itu Dewan Bahasa juga dalam Kamus Dewan Edisi Ketiga telah juga menerima pakai secara rasmi beberapa istilah yang merupakan cantuman iaitu 'bio-cerakin', 'bio-fizik', 'bio-genesis', '*bio-geografi*' sedangkan dia boleh guna 'bio-ilmu alam', 'radioaktif', 'radiografi', 'radiologi', 'radioterapi', 'induksi', 'inducement', 'induktor', 'proaktif', 'prognosis', semua ini telah dimasukkan dalam Dewan Bahasa.

Para pencinta bahasa juga selalunya berhati-hati dalam cuba mempopularkan istilah yang tidak begitu diterima umum. Kadangkala masyarakat lebih selesa menggunakan perkataan pinjaman yang telah menjadi istilah lazim. Contohnya kita telah menerima 'radio', tidak 'tetuang udara'. Bahasa rasminya 'tetuang udara' tetapi kita menggunakan 'radio'. 'Politik' - tidak 'siasah', 'ekonomi' - tidak 'iktisad', 'hospital' - tidak 'rumah sakit' seperti kata Ahli Yang Berhormat bagi Kepong tadi. 'Bajet' - tidak 'belanjawan' dan yang langsung tidak terpakai sekarang ialah istilah berkembar – Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu, sebaliknya kita lebih mesra dengan istilah Inggerisnya iaitu UMNO – *United Malays National Organization*.

Pihak Dewan Bahasa sendiri mempunyai pelbagai pendapat mengenai penggunaan ungkapan 'Infotainment'. Misalnya Datuk Johan Jaafar, seorang Ahli Lembaga Pengelola Dewan Bahasa sendiri yang masih lagi Ahli Lembaga Pengelola menyokong penuh penggunaan istilah penyiaran ini. Di antara hujahnya, beliau menyatakan seperti berikut:

"Satu hakikat yang harus diterima ialah bahasa harus dinamik, bahasa yang tidak dinamik akan pupus. Oleh sebab itulah bahasa Inggeris mampu berkembang sebagai bahasa komunikasi dan bahasa ilmu secara meluas kerana kesediaan bahasa itu untuk meminjam, mengubahsuai, mencedok malah merompak dari membuat pengubahsuaian dari bahasa-bahasa lain. Bahasa Melayu juga berkembang sebagai bahasa komunikasi dan bahasa ilmu kerana sifat keterbukaannya selama ini".

Ahli Lembaga Pengelola Dewan Bahasa ini seterusnya menyatakan:

"Kita bukan sahaja melihat penggunaan istilah baru tetapi konsep dan kefahaman yang sejajar dengan keperluan semasa ini. Ini bukan sekadar ungkapan baru tetapi dicipta dengan maksud dan matlamat tertentu. Maka itu banyak dari

ungkapan-ungkapan baru itu merupakan pembinaan istilah yang terancang yang mempunyai latar, motif dan pengertian kebudayaannya yang khusus dari sekadar makna ataupun semantiknya.”

Tuan Pengerusi, saya baru-baru ini bila tengok hebat sangat kecaman terhadap saya ini, maka ada seorang yang saya tidak kenal, dia hantar surat. Dia ini berumur dalam dekat-dekat 80 tahun, namanya Radhiah Iskandar. Maka dia hantar satu bahagian buku dari Pendeta Za’aba. Pendeta Za’aba telah mengeluarkan sebuah buku yang bertajuk, “Ilmu Mengarang Melayu”, yang mulanya diterbitkan dalam ejaan Jawi pada tahun 1934 di Tanjung Malim dan kemudiannya dalam ejaan Rumi oleh Dewan Bahasa pada tahun 1962. Dahulunya buku ini digunakan di sekolah Melayu di Darjah Lima dan Enam, kemudiannya di Universiti Malaya semasa Pendeta Za’aba sendiri bertugas sebagai Pensyarah dan Ketua dalam Kursus Pengajian Melayu.

Dalam buku tersebut, Pendeta Za’aba telah mengesahkan, ribuan istilah Melayu yang dipinjam dari bahasa Sanskrit, Tamil, Hindustani, Arab, Jawa, Bugis, Portugis, Belanda, Inggeris dan lain-lain. Dalam bahasa Sanskrit misalnya istilah seperti ‘anggota’, ‘rupa’, ‘sendi’, ‘pertama’, ‘sentiasa’, ‘emas’ dan ‘timah’. Dalam bahasa Tamil – ‘candi’, ‘kapal’, ‘katil’, ‘peti’, ‘mempelam’. Dari Hindustani – ‘almari’, ‘baldi’, ‘capal’, ‘kobis’, ‘marmar’ dan neraca’. Dari Parsi pula – ‘pesona’, ‘nakhoda’, ‘pasar’. Dari Arab – ‘Iman’, ‘rukun’, ‘sah’, ‘batal’, ‘haram’, ‘halal’, ‘sunat’, ‘makruh’, ‘Allah Taala’, ‘Malaikat’, ‘Rasul’, ‘Anbiya’ dan ‘wali’, ini Pendeta Za’aba yang tulis. Dari bahasa Cina – ‘mi’, ‘cincau’, ‘kuih’, ‘tauge’, ‘cat’, ‘gincu’, ‘inci’, ‘tahlil’, ‘koyan’, ‘loteng’, ‘pangkin’, ‘loceng’, ‘kongsi’ dan lain-lain lagi.

Penyerapan daripada bahasa Jawa, Sunda, Bugis, Sumatera terlalu banyak untuk disebutkan. Kata Pendeta Za’aba lagi bahawa di antara bahasa-bahasa Eropah pula, bahasa Inggerislah yang telalu banyak perkataan yang dipinjam ke dalam bahasa Melayu kita. Di Semenanjung ini bahasa Inggerislah dan di Indonesia maka bahasa Belandalah yang banyaknya. Yang paling penting Pendeta Za’aba juga menyatakan seperti berikut; dengan kaedah, ini kodnya.. “Dengan kaedah yang tersebut ini apabila tetaplah perkataan-perkataan asing yang telah dipinjam itu diterima dan dipakai dalam bahasa Melayu, maka akan bertambah kayalah bahasa Melayu”, kata Pendeta Za’a’ba.

Tuan Pengerusi, pihak kami di Kementerian Penerangan telah berfikir panjang dan membuat kajian yang mendalam sebelum memutuskan bagi menyerapkan istilah

“infotainment” dengan pindaan ejaan kepada bahasa Malaysia. Saya pun mula-mula memang ragu sangat hendak terima perkataan ini, tetapi ialah apabila dalam keadaan ini semua pakat kata okey, maka asas jadi tidak adalah kata jadi pengkhianat kepada bahasa itu tidak timbul...

Dato’ Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Bangun]*

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Ya, sekejap lagi. Asas-asas keputusan ini sangat kukuh..

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Saya hendak beri habis sedikit sahaja lagi, asas-asas keputusan ini sangat kukuh dan dibuat selepas perundingan yang meluas. Kami masih sedang berunding dengan Dewan Bahasa, masih sedang berunding kerana kita hendak banyak bekerjasama dalam macam-macam perkara. Misalnya mereka bersetuju dengan pindaan ejaan tersebut. Mereka tidak begitu setuju dengan sebutan yang kami sedang guna pakai. Insya-Allah ini boleh diubahsuai jika perlu. Kami sedang berunding dengan mereka mengenai yang lain-lainnya, insya-Allah ungkapan ini yang telah menjadi ungkapan penyiaran yang *universal* diharapkan dapat dimasukkan di dalam buku kecil Dewan Bahasa yang bertajuk “Ungkapan Umum Media Penyiaran” dan tajuk “Karyawan”...

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat ramai bangun.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Itu sahaja. Mengenai slogan produk bagi TV2 pula iaitu saluran...

Beberapa Ahli: *[Bangun]*

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Sekejap lagi, sedikit lagi, hendak habis sudah... mengenai slogan produk bagi TV2 pula iaitu Saluran Famili Anda, (*Your Family Channel*), sukacita dinyatakan istilah “family” ini telah pun dibahasamalaysiakan oleh Dewan Bahasa. Istilah ini telah pun dimasukkan dalam kamus Dewan Edisi Ketiga 1998, malah saya sendiri bimbang apabila dicadangkan saluran famili. Saya kata kenapa tidak keluarga? Tetapi telah dinyatakan bahawa bahasa ini telah pun dijadikan bahasa Melayu atau bahasa Malaysia dan ini juga diguna oleh Indonesia, maka kita terima. Terima kasih, silakan.

Dr. Tan Seng Giaw: *[Bangun]* Tuan Pengerusi.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Jerai, Jerai, hormatlah!

[Dewan riuh dengan ketawa]

Seorang Ahli: Bagi Jerai, Jerailah!

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Saya setelah mendengar hujah daripada Menteri sebenarnya benda ini patutnya Menteri hujah dahulu dalam akhbar, siaran sebelum diperkenalkan kerana kita pun maklum sahajalah, kita tidak tahu. Apabila tidak tahu kita tanyalah, apabila kita bertanya, jawab tidak betul, kita pun mengamuk, itu sahaja, jadi bukan ada apa. Jasin lebih kurang pun, faham atau tidak Jasin? *[Sambil memandang ke arah Yang Berhormat Jasin]*

Jadi yang itu saya bersetuju, apabila Za'aba masuk semua, jadi kita terimalah. Yang Berhormat pun pandai dia bawa masuk Za'aba, dia bawa masuk semua ini, cuma itu satu. Yang itu tidak apalah, kita ingat benda itu benda biasa dan kita pun tegur sahaja, kalau elok, eloklah yang pentingnya bukan pada nama tetapi pada persembahan RTM itu kepada masyarakat. Satu Yang Berhormat kerana kita tidak sempat berucap tadi, pertamanya saya hendak beri faham kepada Ipoh Timor apabila kita memuji seseorang itu, ini adalah budaya Malaysia kita. Sebagai orang Malaysia menghormati pemimpin dan puji-memuji itu adalah untuk kebaikan. Macam saya puji kepada Yang Berhormat Tuan Pengerusi seorang pengerusi yang adil...

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, jawapan ini tidak timbul tadi?

[Dewan riuh dengan ketawa]

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Ini pasal Ipoh Timor.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Tadi bukan perkara ini.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Tadi Ipoh Timor marah sama kita! Kata kita asyik memuji Menteri, puji ini adalah dalam Islam tidak begitu? Dia suruh puji memuji macam saya berumur 54 tahun...

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Sekarang Yang Berhormat hendak tanya saya atau hendak tanya Menteri?

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Tidak, tidak saya hendak tanya kepada Menteri. Macam saya berumur 54 tahun, takkanlah orang umur 18 tahun saya kata muda? Tentulah umur sejajar dengan saya kata amboi Dato' 54 tahun masih nampak muda lagi, macam itulah. Kalau kita hendak orang muda puji saya, tidak ada, macam kita ini sudah tua.

Jadi yang ini memang budaya kita sebagai orang Malaysia. Puji memuji, hormat-menghormati, sebenarnya betullah, adakah Yang Berhormat bersetuju dengan saya Yang Berhormat itu. Sebenarnya hikmat kita yang berhikmat tetapi untuk menghormati hikmat kita itu dia gunakan Yang Berhormat.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, saya memang tidak mengerti sama ada Yang Berhormat hendak minta penjelasan atau hendak beri ucapan?

[Dewan riuh sekali dengan ketawa]

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Tidak bolehlah Yang Berhormat!

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Okeylah, saya hendak meminta penjelasan pertamanya berkenaan dengan ini Yang Berhormat, bolehkah Yang Berhormat beritahu kepada saya. Adakah kementerian Yang Berhormat berbincang dengan Kabinet supaya kuasa mutlak pengawasan stesen-stesen TV penyiaran dan sebagainya diletak di bawah kementerian Yang Berhormat sendiri?

Beberapa Ahli: *[Menyampuk]*

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Ini belum sampai lagi.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: *[Bercakap tanpa pembesar suara]*

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Tidak, tidak, tidak saya hendak beri seketul tadi, Yang Berhormat boleh jawab atau tidak sekejap lagi? Tidak... pasal apa saya tengok dan nampak Yang Berhormat sendiri pun sudah pening. Apabila TV3 buat perangai mereka marah Menteri ini, apabila NTV7 'lok lak' dia marah kepada Menteri...

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat sekarang kita sedang membincangkan masalah *infotainment*..

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Yalah, *infotainment* itu termasuk dengan *entertainment* dan juga *infomeasurement*.. *[Dewan gamat dengan ketawa]* yang kita bercakap ini, mereka bersetujulah...

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Suka hati Yang Berhormatlah!

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Jadi kuasa mutlak kena beri kepada kementerian Yang Berhormat untuk membolehkan Yang Berhormat memonitorkan segala-galanya. Setuju? Okey, lagi satu Yang Berhormat....

Puan Teresa Kok Suh Sim: *[Menyampuk]*

Cik Fong Po Kuan: *[Menyampuk]*

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *[Bercakap dalam Bahasa Cina]*
[Dewan riuh dengan ketawa]

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Yang Berhormat dengan izin...

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Dengan izin! *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Tetapi saya tidak mengerti apa Yang Berhormat kata?

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Ya, jangan ganggu *[Bercakap bahasa Cina]* ..kacau ya! Jadi, Yang Berhormat yang keduanya saya hendak tahu, tadi Yang Berhormat daripada Larut betullah saya bersetujulah Yang Berhormat mintalah tukar. Kalau hendak jadi juruacara pun pakailah yang senonoh sedikit Yang Berhormat. Ini kadang-kadang dengan subang, dengan yang lelaki contoh macam Yang Berhormat sebagai Menteri lelaki, nampak segak, *macho*. Ini kalau yang lelaki lembut, kita pun naik geli Yang Berhormat. *[Dewan riuh dengan ketawa]* Ini Yang Berhormat Jasin yang berkata orang kampung susah hati, Pak Long, Pak Ngah dia kata mengapa orang lelaki zaman moden jadi lembut? Yang wanita pula ambil wanita yang lembut elok-elok, yang ayukan. Kita hendak beri seronok dan beri dunia tengok kita elok.

Jadi Yang Berhormat tolong tengok ya, kemudian saya bersetuju Yang Berhormat dengan Rentak Juara itu, tetapi naiklah dengan cara yang elok-elok Yang Berhormat. Saya tengok dengan menantu Yang Berhormat duduk di hadapan itu..

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat sudah cukupkah?

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Ini pasal infotainment Tuan Pengerusi. Ini termasuk dalam infotainment Tuan Pengerusi bukan saya main-main, ini dalam Kepala berapa tadi kena saya baca balik.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat saya memang tidak main-main tetapi saya serius.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Saya pun serius Yang Berhormat ini kes...saya serius Yang Berhormat, saya serius ini. Jadi saya minta Yang Berhormat tolong beritahu kepada mereka hendak main-main macam mana pun jangan tergedik-gedik, hendak lompat ambil hadiah pun macam dengan duduk di atas pokok dan turun. Menteri duduk di atas di situ, Timbalan Menteri duduk di atas situ,

adakah mereka lompat turun macam yang di Penang punya zoo, jadi mereka ini manusia tetapi perangai macam begitu saya nampak tidak elok Yang Berhormat ya.

Akhir sekali Tuan Pengerusi berbalik kepada penjelasan saya Yang Berhormat...

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat nampaknya Yang Berhormat sudah berucaplah!

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Tidak, tidak ini Yang Berhormat tidak faham, berucap dan...

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat tidak faham, bukan saya tidak faham, saya memang cukup faham, Peraturan Mesyuarat saya faham Yang Berhormat tidak faham.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Ini bahasa barukah? Okey, okey, saya duduklah. Last sekali saya bertanya kepada Yang Berhormat penjelasan daripada Yang Berhormat berkenaan dengan filem Mahligai Gading keluaran oleh RTM sendiri, jadi sejauh manakah filem tersebut yang agak belanjanya banyak tetapi filemnya tidak keluar main lagi? Jadi minta Yang Berhormat beri penjelasan. Saya bersetuju dengan infotainment itu gunakanlah dengan sebaik-baiknya untuk kebaikan, terima kasih. Penjelasan ya, Yang Berhormat.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Pengerusi, saya terpaksa jawab ya Ahli Parlimen dari....kebetulan sesuai dengan perkara yang sama telah dibangkitkan oleh Ahli Parlimen dari Larut, dari Jasin dan sebagainya.

Saya memanglah menghadapi sedikit dilema, ya memang negara kita ini berbilang kaum dan tidak boleh dibandingkan dengan negara-negara yang lain. Jadi soal membentuk negara, bangsa dan *nation building* iaitu penting bagaimana hendak merapatkan hubungan kaum dan sebagainya untuk meningkatkan nilai-nilai kekeluargaan '*family values*' supaya kita menghormati kesopanan dan kesusilaan iaitu prinsip kelima dalam Rukun Negara ini.

Kita perlu sangat menjayakan semua ini. Tetapi pada tahun 1998, Akta Penyiaran di mana waktu itu kuasanya di Kementerian Penerangan termasuk bagi lesen dan apa semua. Tang lesen tidak kisah tetapi surat kuasa untuk memantau isi kandungan itu penting ya, elektronik media ini. Akta Penyiaran telah dimansuhkan dan digantikan dengan Akta Multimedia dan Komunikasi. Kuasa itu diberikan kepada Kementerian Kerja Raya dan Multimedia waktu itu. Sekarang ini Kementerian Tenaga,

Air dan Komunikasi. Jadi memanglah. Kementerian Penerangan hanya bertanggungjawab kepada RTM, TV1, TV2 dan radio-radio kami. Apa yang berlaku di TV3, Astro dan semua yang lain ini adalah di bawah tanggungjawab Kementerian Tenaga, Air dan Komunikasi.

Pada mulanya saya juga rasa saya bolehlah tegur sedikit sebagai Menteri Penerangan. Tetapi kena belash kiri dan kanan oleh *The New Straits Times* dan sebagainya, fasal apa saya tegur Astro kerana tidak boleh tegur Astro. Jadi saya senyaplah. Pihak kementerian kami dan sedang menyediakan memorandum kabinet yang akan kami kemukakan kepada Kabinet, di mana saya sendiri merasakan bahawa kuasa untuk memantau elektronik media ini patut diserahkan kepada seorang Menteri yang beragama Islam dan Melayu. Ini bukan racial tetapi sebab 60% daripada penduduk kita adalah orang Islam dan Melayu. Kalau ada masalah bahaya ekstremisme dan sebagainya pun di kalangan sini yang banyaknya.

Jadi patutlah dan kementerian yang paling sesuai ialah Kementerian Penerangan. Itu pandangan saya, namun demikian ada juga pihak lain mempunyai pandangan yang lain. Kononnya sekarang ini ada *convergence* penerangan bukan hanya disampaikan menerusi radio dan TV tetapi juga menerusi internet, telefon dan sebagainya.

Dr. Tan Seng Giaw: *[Bangun]*

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Jadi oleh sebab itulah mereka rasakan bahawa lebih sesuai duduk di bawah kementerian yang juga bertanggungjawab mengenai telefon, internet dan sebagainya.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Kepong.

Dr. Tan Seng Giaw: Tuan Pengerusi, penjelasan. Adakah Yang Berhormat setuju jika kita hantar Jerai, Santubong dan juga Sri Gading kepada satu kursus untuk mengetahui istilah-istilah yang sudah pun diterima sebagai bahasa Malaysia. Ini memang satu perkara yang baik kerana saya nampak ketiga-tiga ini mengamuk.

Walhal mereka pun tidak tahu “amok” pun sudah diterima oleh pihak Inggeris dan ‘*hilang sepuh nampak senam*’. Itulah masalahnya. Sekarang dia hendak terima infotainment selepas mengamuk beberapa kali dah di dalam Dewan. Saya pun pening kepala dengan dia kerana menukas orang dengan tidak ada asas langsung terutama kepada Yang Berhormat Menteri. Saya pun terdengar.....

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Pengerusi, mungkin salah itu

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: *Point of Order.* Dia tuduh saya.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Mana satu peraturan mesyuarat?

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Peraturan mesyuarat sangkaan buruk terhadap kawan, 36(6). Dia kata saya buat kacau. Saya tidak pernah kata pada Menteri ini.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, dia tidak kata Yang Berhormat kacau.

Dato' Paduka Haji Badruddin bin Amiruldin: Dia cakap tadi saya dengan tiga orang kena bawa pergi kursus.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: *[Ketawa]*

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Itu mungkin pandangan beliau. Cukuplah.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Pengerusi, mungkin salah saya juga. Saya tidak sangka infotainment ini akan jadi kontroversi. Jadi betullah sebagaimana yang dikatakan oleh Yang Berhormat bagi Jerai ini, sepatutnya saya beri penjelasan yang panjang lebar ini awal-awal lagi. Jadi perkara seperti tidak akan timbul. Terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Ayer Hitam.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Ayer Hitam.

Ir. Dr. Wee Ka Siong: Tuan Pengerusi, dan terima kasih Datuk. Tahniah kerana bertungkus-lumus menceritakan asal-usul infotainment ini. Saya juga tertarik dengan kenyataan pihak kementerian melakukan perkara ini disebabkan kehilangan penonton khususnya bukan Melayu.

Jadi, Datuk ini dilanda dua kontroversi iaitu satu kontroversi infotainment dan kontroversi keduanya Radio 5. Kenapa saya kata begitu adalah kerana di kalangan masyarakat Cina, mereka sekarang tidak mahu dengar siaran Radio 5. Sebab apa? Kalau dahulu semuanya lagu Cina dan sistem penyampaian maklumat itu memang tepat. Tetapi akhir-akhir ini diselang-selikan pula dengan lagu bahasa lain. Kita tahu walaupun atas asas perpaduan integrasi dan apa jua sekalipun, apa yang penting keberkesanan untuk menyampaikan maklumat. Kepada nenek dan datuk saya mereka mungkin dengar lagi itu tetapi tidak dapat menghayati senikata lagu itu.

Jadi apa kata kita sudah ada saluran yang pelbagai, ada Tamil, bahasa Cina bahasa Melayu dan bahasa Inggeris. Kekalkan apa yang ada sebelum ini dan kalau kita hendak bagi satu slot mempelajari bahasa Melayu ajar nenek dan datuk saya bahasa Melayu, boleh. Satu slot khas orang Cina yang beritahu “makan” ini dalam bahasa Mandarin apa maksudnya. “Saya hendak pergi ke pekan”, macam mana kita bercakap. Itu slot untuk mempelajari bahasa. Itu selaras dengan pembelajaran sepanjang hayat.

Jadi saya mintalah pandangan dan apakah polisi ini dapat dikekalkan seperti sebelum ini dan ini atas dasar nama menyampaikan maklumat dengan tepat. Saya yakin Menteri ini akan diterima oleh masyarakat Cina di seluruh negara. Terima kasih.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Pengerusi, tidak ada satu penyelesaian yang *ideal*. Kalau misalnya kita ada saluran TV1 atau TV2 hanya untuk orang Cina sahaja, hanya untuk orang Melayu sahaja atau untuk orang India sahaja, bila kita hendak bercampur? Ini yang penting. Jadi sabit itu okay. Macam TV1 memang kita telah menjadikan saluran untuk kita menyampaikan penerangan dan maklumat untuk membina minda rakyat dan sebagainya dan ianya dalam bahasa Melayu. Tetapi kalau 100% dalam bahasa Melayu kami dapati bahawa penonton daripada orang bukan Melayu lama-kelamaan hilang langsung. Maknanya mesej yang hendak disampaikan – kerana mereka pun rakyat - kepada rakyat yang bukan Melayu ini tidak kesampaian. Jadi kita terpaksa ubahsuai sedikit.

Datuk Ismail Sabri bin Yaakob: [Bangun]

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Bermakna TV1 masih bahasa Melayu tetapi kita tidak tutup langsung kepada orang bukan Melayu, maka kita ada juga sedikit-sebanyak program yang menarik untuk orang bukan Melayu, misalnya kita hendak siarkan drama Kantonis Tin Ge Beng ataupun Rantai Emas itu di TV1 untuk menggantikan program 100% daripada Hong Kong dan sebagainya.

Ir. Dr. Wee Ka Siong: Datuk, apa yang saya maksudkan Radio 5.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Sama juga Radio 5. Radio 5 kalau semua Cina sahaja biarlah dia dengar sedikit dua tiga. Tetapi *basicnya* masih radio bahasa Cina. Tetapi biarlah ada selang-seli sedikit dengan lagu-lagu patriotik kita dan bahasa Melayu.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat, Bera bangun.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Itu tujuan sedikit. Tidak sampai pun 0.02% dan sebagainya. Kalau tidak dia tidak dengar langsung lagu patriotik kita.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Ya, silakan.

Datuk Ismail Sabri bin Yaakob: Terima kasih Datuk. Saya ingin meminta penjelasan yang agak keliru dengan infotainment. Kalau perkataan "*info*" saya faham ia daripada perkataan sudah dimelayukan daripada *information* menjadi informasi, jadi kita gunakan "*info*". Tetapi perkataan *entertainment* tidak pernah dimelayukan. Perkataan *entertainment* masih di dalam perkataan Inggeris yang asli.

Kalau dikatakan *entertainment* telah pun dimelayukan dari segi bahasa, apabila perkataan Inggeris dimelayukan ia mesti disebut mengikut ejaan. Misalnya universiti menjadi universiti. Misalnya technology tidak menjadi teknologi tetapi menjadi teknologi. Jadi kalau infotainment ia akan jadi infotainment. Jadi mengapa RTM tidak menyebut sebagai 'infotainment' kalau betul-betul hendak dimelayukan?

Saya juga keliru sebab beberapa buah lagu telah diharamkan atau telah digamkan oleh RTM atas alasan kerana mencampuradukkan bahasa Melayu dengan bahasa Inggeris. Misalnya contoh lagu yang dinyanyikan oleh biduanita Anita Sarawak. Lagu "*Divas*" kalau tidak salah saya. Dia ada perkataan "*lady driver*", diharamkan lagu tersebut oleh RTM kerana ada perkataan Inggeris di dalam lagu Melayu. Ini yang menyebabkan kita *confuse*.

Jadi, minta penjelasan, Datuk.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Pengerusi, sebagaimana yang telah saya nyatakan dalam penjelasan saya tadi ini, kita bukan cerita mengenai penggabungan dua perkataan. Infotainment sudah pun menjadi satu bahasa Inggeris, bahasa teknikal, bahasa universal atau bahasa lazim. Bahasa lazim itu banyak digunakan oleh *common thing*.

Sebab itulah Dewan Bahasa dan Pustaka sendiri telah pun memelayukan istilah 'biogeografi'. Banyak lagi yang saya sebut tadi. Geografi kita boleh dengan mudah 'bio ilmu alam', tetapi dia lebih sesuai 'biogeografi' kerana itu adalah ungkapan lazim dan mudah.

Memanglah ada sedikit kekeliruan tentang sama ada bolehkah RTM siar lagu-lagu yang ada satu atau dua istilah luar macam lagu Anita Sarawak ini. Saya sendiri

rasa kita kenalah sedikit sebanyak bertolak ansur. Dalam dunia yang begitu bercampur sekarang ini, apa salahnya. Jadi, saya telah pun buat satu pendirian apabila saya mengambil alih, kalau ada lagu-lagu baru dan ada juga perkataan Inggeris sedikit, kita akan panggil penyanyi dia atau *why not you* tukar sedikit satu dua istilah supaya kita boleh *promote* lagu *you* di RTM kerana RTM ini adalah saluran kerajaan, kita kena patuh kepada dasar-dasar kerajaan.

Kadang-kadang dia ikut, dia ubah. Jadi, kita kata okeylah. Kalau dia tidak ubah, kita tidak mainkan, tetapi TV dan radio yang lain-lain, dia *all out* mainkan. Jadi tidak sampai juga kepada matlamat kita.

Tuan Haji Mohd. Said bin Yusof: Terima kasih Datuk Menteri. Berkenaan dengan 'infotainment' yang disebut oleh rakan saya tadi, Datuk hendak menjelaskan kepada kami, Datuk keluarkan buku Za'aba. Kalau benar sebagaimana yang didakwa oleh Datuk bahawa perkataan 'infotainment' ini sudah menjadi satu bahasa di manakah, Englandkah, apa semua, bak mai tengok *Oxford* punya ensiklopediakah, *dictionary*kah, bagi saya hendak tunjuk pada orang kampung. Bukan untuk saya, Datuk, ini orang kampung kita yang mempersoalkan.

Biarlah kita bagi bukti yang jelas. Datuk bagi kepada Ahli Parlimen bagi Jasir, "Ini *dictionary Oxford* yang telah mengeluarkan perkataan baru 'infotainment' yang digunakan secara universal." Terima kasih Datuk.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Tuan Pengerusi, oleh sebab masa tidak banyak lagi, boleh saya pergi....

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat ada lagi tujuh minit.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: ...kepada beberapa perkara yang lebih penting.

Tuan Liow Tiong Lai: *[Bangun]*

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Ya, sedikit sahaja.

Tuan Liow Tiong Lai: Terima kasih, terima kasih Datuk Menteri. Memang saya ucap terima kasih kepada Menteri kerana menjelaskan dengan sejelas-jelasnya perkataan 'infotainment' ini kenapa kita hendak gunakan dan juga saya setuju bahawa bahasa itu dinamik, bahasa itu memang hidup dan kita perlu sentiasa hendak suburkan.

Kita juga tahu dalam sejarah orang di negara China pun, kita ada 6,000 tahun punya *culture*, bahasa Cina pun dia tukar dari dahulu *complicated*, sekarang lebih

mudah untuk menulis bahasa Cina. Yang saya hairan ini, Dewan Bahasa dan Pustaka, kenapa masalah ini mengelirukan rakyat sekarang adalah kerana Dewan Bahasa dan Pustaka dan juga Kementerian Penerangan tidak selaras. Ini adalah antara agensi kerajaan ini yang menimbulkan banyak masalah dalam negara kita.

Tadi Yang Berhormat bagi Ayer Hitam sentuh pasal Radio 5 ini, Datuk Menteri, saya hendak nyatakan kita ini hendak sampaikan hasrat rakyat. Kita juga sama-sama bertanggungjawab melihat bagaimana Radio 5, TV1 dan TV2 kehilangan pendengar dan penonton. Oleh itu kita sampaikan hasrat rakyat bagaimana kita hendak memperbaiki keadaan ini. Harap Menteri dapat terima cadangan kita bahawa kalau boleh kita pastikan kedua-dua saluran ini dapat dipertingkatkan.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Inilah saya kata kalau dia tidak hendak setuju, hujah macam mana pun dia tidak akan setuju juga. Macam Radio 5 itu, 95% kita mainkan lagu-lagu Cina, tetapi kita hendak selitkan juga beberapa lagu patriotik Melayu dalam itu supaya mereka dengar juga lagu-lagu patriotik kita. Kita rakyat Malaysia. Saya ingat tidak salah. Tidak ada timbul soal kehilangan pendengar oleh sebab itu. Itu hujah yang saya tidak boleh terima.

Mungkin sebab ada radio yang lebih menarik, Radio Erakah, itu mungkin kita boleh terima. Bukan pasal kita selitkan beberapa lagu Melayu patriotik kita masukkan dalam itu, maka orang tutup langsung radio itu. Saya ingat tidak timbullah bab itu.

Mengenai Rentak Juara, Rentak Juara itu yang sebenarnya kita hendak cungkil bakat-bakat kita di kampung-kampung yang ramai pandai main alat muzik dan sebagainya tetapi mereka tidak ada peluang untuk diketengahkan. Akibatnya kita terpaksa jemput pemuzik dari Filipina dan sebagainya untuk datang main muzik di hotel kita dan sebagainya.

Memang pada tahun ini kita telah pun mengadakan rancangan ini dengan cara yang agak mengejut tetapi tahun hadapan kita akan adakan di peringkat negeri dahulu. Kita akan cari juara-juara di peringkat negeri, selepas itu kita akan pertandingan mereka di peringkat nasional.

Memang saya sendiri pun mula-mula tengok juga, "Eh, mereka ini rambut panjang ini macam mana?" Tetapi...

Tuan Haji Md. Alwi bin Che Ahmad: *[Bangun]*

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Sekejap ya. Tetapi bila saya pergi jumpa mereka, saya tengok tang rambut sahaja panjang, pakaian mungkin

tidak begitu kemas tetapi banyak yang kemas, tetapi mereka begitu berbahasa, begitu berbudi, begitu hormat saya, hormat umur sayalah, bukan jawatan saya, cium tangan saya dan sebagainya, *very well behaved*. Cuma dia rambut sahaja panjang sedikit sebab dia muda dan sebagainya, saya teringat pula zaman saya dahulu, masa umur mereka, saya berambut panjang juga. Tetapi saya hormat keluarga, saya hormat begitu begini. Jadi adakah pasal rambut panjang, kita hendak tolak terus?

Sepanjang masa saya tengok mereka begitu *polite* dan sebagainya. Namun demikian saya janji di sini kita akan pujuk mereka sedaya mungkin supaya kalau boleh diperkemas pakaian mereka dan sikat elok-elok rambut mereka dan sebagainya dan kita akan baiki keadaan pada tahun hadapan.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Omar: Terima kasih Datuk. Saya tadi selain daripada itu saya ada bertanya tentang Azwan Ali yang telah melampaui syarat. Sebelum itu saya berterima kasih dan tahniah kepada Yang Berhormat kerana ada pendekatan kompromi ke atas artis-artis. Saya percaya mungkin Ezlynn bergabung dengan M. Daud Kilau mungkin salah satu nasihat Yang Berhormat, bagus, ada artis veteran dan artis baru. Cuma yang saya maksudkan tadi tindakan RTM kerana Azwan Ali telah membuat pengumuman kesilapan...

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Baiklah, cukuplah Yang Berhormat.

Dato' Raja Ahmad Zainuddin bin Raja Omar: ...mengumumkan kemenangan.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat Menteri, Yang Berhormat Menteri.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Saya minta saya sudah hendak habis dua minit lagi. Saya cuma hendak nyatakan bahawa Azwan Ali telah meminta maaf kepada saya, dia silap dan benar-benar dia kesal atas kesilapan ini. Kesilapan seperti ini boleh dibuat oleh sesiapa sahaja. Jadi, kita maafkan dia. Dia minta maaf, jadi kita maafkan dia. Ini satu kesilapan yang benar-benar saya rasa bukan disengajakan.

Ahli-ahli Yang Berhormat, satu lagi...

Tuan Haji Md. Alwi bin Che Ahmad: *[Bangun]*

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Sudah tidak dan, ada dua minit lagi.

Tuan Haji Md. Alwi bin Che Ahmad: Terima kasih Datuk Menteri.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Yang Berhormat boleh sambung pada hari Isnin.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Saya tidak boleh.

Tuan Haji Md. Alwi bin Che Ahmad: Terima kasih Datuk Menteri. Pendek sahaja.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Ya.

Tuan Haji Md. Alwi bin Che Ahmad: Pertamanya saya hendak sebut, begitulah kalau selepas mendengar kuliah yang panjang daripada Yang Berhormat Datuk Menteri mengenai bahasa 'infotainment' tadi. Sebenarnya kalau itulah yang diceritakan di peringkat awal, kata itulah gaya bahasanya, kata itulah pendekatannya, kalaulah itulah ayatnya, maka saya rasa tidak timbul masalah.

Yang jadi masalahnya ialah rakyat tidak pernah dengar. Kalau Yang Berhormat Menteri boleh pergi "*live*" dalam mempromosikan sebuah filem, saya tengok Yang Berhormat "*live*" dalam satu filem baru dalam RTM, Yang Berhormat boleh buat "*live*" ucapan tadi. Ucapan tadi kalau "*live*", saya yakin seluruh rakyat Malaysia akan sokong Datuk punya 'infotainment'. *[Tepuk]* Saya tidak *convince before this but now I convince. I know you are smart, you are good and it was a very good explanation*, dengan izin, yang pertama. Itu yang pujilah. Yang tidak puji sedikit sahaja. *[Ketawa]*

Pasal yang tadi yang terima rambut panjang. Betul *behavior* mereka bagus tetapi *appearance* adalah penting dalam masyarakat kita, watak penting. Kalau baik hati pun, *[Tepuk]* tetapi gayanya..., tidak boleh Yang Berhormat, kita kena hukum. Orang yang macam ini tidak memberi contoh teladan yang baik kepada anak-anak bangsa, no! *[Disampuk]* Mesti macam itu. Sama ada dia baik, dia datang cium tangan atau tidak, anak kita kena macam itu, Datuk Menteri. Saya minta itu sahaja, Datuk Menteri.

Datuk Paduka Abdul Kadir bin Haji Sheikh Fadzir: Okey, saya ambil perhatian kepada apa yang telah dinyatakan. Pada tahun hadapan, sebelum ini pun kita sudah buat keputusan kita akan pastikan perkara ini berlaku.

Tuan Pengerusi, Ahli-ahli Yang Berhormat, sahabat-sahabat saya sekalian. Saya kebetulan malam lusa hendak pergi ke London pasal konvokesyen anak saya. Kalau tidak kita boleh panjangkan. Harap faham, minta maaf.

Semua teguran itu saya terima baik dan kita akan cuba baiki di mana boleh. Percayalah kepada saya, saya akan buat apa sahaja untuk pastikan supaya TV1, TV2,

RTM dan radio-radio kita akan benar-benar melaksanakan hasrat dan visi kerajaan dan dalam hubungan itu saya tidak akan ketepikan pandangan-pandangan Ahli-ahli Yang Berhormat. Itu saya beri jaminan. *[Tepuk]*

Saya naik dari bawah, saya tetap akan ingat tentang apa yang dinyatakan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Tuan Pengerusi, saya ucapkan terima kasih.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masalahnya ialah bahawa wang sejumlah RM865,649,300 untuk Maksud B.47 di bawah Kementerian Penerangan jadi sebahagian daripada Jadual hendaklah disetujui.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM865,649,300 untuk Maksud B.47 diperintahkan jadi sebahagian daripada Jadual.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Masalahnya ialah bahawa perbelanjaan sebanyak RM141,414,200 untuk Maksud P.47 yang disebutkan dalam Anggaran Pembangunan bagi tahun 2005 hendaklah diluluskan.

Masalah dikemuka bagi diputuskan, dan disetujui.

Wang sebanyak RM141,414,200 untuk Maksud P.47 diluluskan jadi sebahagian daripada Anggaran Pembangunan 2005.

Tuan Pengerusi [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, masa cukup. Majlis bersidang semula.

Majlis Mesyuarat bersidang semula.

Timbalan Yang di-Pertua [Datuk Lim Si Cheng]: Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan yang mulia ini ditangguhkan sekarang sehingga jam 10.00 pagi hari Isnin minggu depan.

Dewan ditangguhkan pada pukul 5.32 petang.